

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

62'nci Birleşim
20 Şubat 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu iline ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, Dünya Sosyal Adalet Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şehadetinin 9'uncu yılına ilişkin açıklaması
- 2.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Hatay başta olmak üzere deprem bölgesindeki sağlık personeli ihtiyacına ve hekimlerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan'ın, Hocalı katliamına ilişkin açıklaması
- 4.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, eş başkanlık ilkesinden asla taviz vermeyeceklerine ilişkin açıklaması
- 5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'da geçen yıl yaşanan deprem ve sel felaketlerinde zarar gören Arkeoloji ve Haleplibahçe Mozaik Müzelerindeki bakım onarım ve tadilat çalışmalarının tamamlandığına ilişkin açıklaması
- 6.- Konya Milletvekili Meryem Göka'nın, 19 Şubat 2020'de Almanya'nın Hanau kentinde gerçekleştirilen ırkçı saldırıya ilişkin açıklaması
- 7.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Rojvelat Kızmaz'ın ölümüne ilişkin açıklaması
- 8.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, AK PARTİ'nin 31 Martta İzmir için yerelde iş başına geçeceğine ilişkin açıklaması
- 9.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP iktidarının hep enkaz, göçük altında kaldığına ilişkin açıklaması
- 10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, AKP'nin Uşak Banaz Belediyesi başkanı adayının açıklamasına ilişkin açıklaması
- 11.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa Turgutlu Halil Kale Fen Lisesinde yaşanan fiziki sorunlara ilişkin açıklaması
- 12.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Toplum Yararına Programlar kapsamında çalışan yurttaşların taleplerine ilişkin açıklaması
- 13.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Kosova'nın bağımsızlığının 16'ncı yılına ilişkin açıklaması
- 14.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, eski Rize Milletvekili ve Belediye Başkanı Şevki Yılmaz'ın medyaya düşen konuşmasına ilişkin açıklaması
- 15.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ta yardım kömürü skandalları yaşandığına ilişkin açıklaması
- 16.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve 6 Şubattan beri Antep'te binlerce işçinin iş bıraktığına ilişkin açıklaması
- 17.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, iktidarın depremzedelere söz verdiği eşya yardımı ödemelerini yapmadığına ilişkin açıklaması
- 18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde merkez, Çiftlik, Çamardı, Ulukışla, Altunhisar ve Bor ilçelerindeki esnafın sorunlarına ilişkin açıklaması
- 19.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Kürkçüler Cezaevinden gelen mektupların ceza ve ıslahevlerinin durumunu bir kez daha ortaya çıkardığına ilişkin açıklaması
- 20.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, geçen hafta katıldıkları İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamentosunun İcra Komitesi toplantısına ilişkin açıklaması
- 21.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, Kayseri'ye kazandırılanlar için şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması
- 22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Kastamonu'nun Hanönü ilçesinde bulunan bakır madeni sahasındaki atık barajına ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Erzincan İliç'te yaşanan toprak kayması felaketinde kaybolan işçilere hâlâ ulaşılmadığına ve bu olayın madencilik sektöründeki denetimin önemini bir kere daha ortaya koyduğuna, eski bir milletvekilinin cumhuriyetin kurucu iradesini kastederek kullandığı ifadelere, şeriatla ilgili yapılan açıklamaya, Cumhurbaşkanının Mısır ziyaretine, Filistin gündeminin

normalleşmesini büyük bir sorun olarak gördüklerine, Yalova Devlet Hastanesinin önündeki yolun çöktüğüne, Danıştayın 489 hâkim için verdiği göreve iade kararıyla ilgili tartışmalara, Rize'de iktidar partisi il başkanının polislerle sarf ettiği sözlerle ilişkin açıklamaları

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şehadetinin 9'uncu yıl dönümüne, Erzincan İliç'teki siyanürlü maden faciasına ve İYİ Parti olarak toprakların zehirlenmesine sessiz kalmayacaklarına, Osmanlı hanedanı mensubu bir şahsiyetin düğününde edilen duaya ve 20'nci Dönem Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın Atatürk'e yönelik ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şehadetinin seneidevriyesine ve Sadri Maksudi Arsal'ın vefatının seneidevriyesine ilişkin açıklaması

26.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, bugün bir Türkiye partisi olarak grup toplantılarını çok dilli olarak gerçekleştirmenin gururunu yaşadıklarına, Kürtçe dili üzerindeki yasakçılığın inanılmaz boyutlarda olduğuna, Esenyurt ilçe binalarının polisler tarafından basıldığına ve İlçe Eş Başkanlarının evlerinden gözaltına alındığına, İliç maden faciasına, cezaevlerindeki açlık grevlerinin 86'ncı gününe ve Erzurum Dumlupınar 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevindeki Nurettin Kaya'nın yüz yirmi üç gündür ölüm orucunda olduğuna, imamlara yönelik saldırılara ve cezalara, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı aday Galip Ensarioğlu'nun konuşmasına ve Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın cevabına ilişkin açıklaması

27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, geçen hafta İliç'te yaşanan faciada toprak altında kalan 9 işçiye bugüne kadar ulaşamadığına ve ÇED raporunu veren Murat Kurum'un İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına aday olmasına, İliç'teki madeni işleten Kanadalı şirkete, geçen hafta ertelenen maden yasasının bu hafta tekrar Genel Kurul gündemine geleceğine, halkın borç batağında olduğuna ve emekli ikramiyelerine yapılan bin liralık artışa, Şevki Yılmaz'ın Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret ettiğine ilişkin açıklaması

28.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, neredeyse her hafta bir faciaya uyandıklarına ilişkin açıklaması

29.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Türkiye'nin çok uluslu maden şirketleri için âdeta bir yolgeçen hanına döndüğüne ve Erzincan'da 9 işçinin hala toprak altında olduğuna ilişkin açıklaması

30.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Şevki Yılmaz'ın Mustafa Kemal Atatürk'e yaptığı hakareti şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması

31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen felakete, yabancı sermayeli şirketlerin sahip olduğu ruhsat sayısına, yabancı şirketlerin madenlerle ilgili verdikleri vergilere ve madenlerden elde edilen gelire, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarının ramazan ayı boyunca bitirilmesini temenni ettiklerine ve Filistinlilere her zaman sahip çıktıklarına ve sahip çıkmaya devam edeceklerine, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşunun 74'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, mülakat kalkıncaya, atanamayan öğretmen kalmayıncaya kadar mücadelelerinin devam edeceğine ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, vatandaşların kredi kartı kullanımının vahim bir duruma geldiğine ilişkin açıklaması

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın Çevre Komisyonu üyeliğinden istifasına dair yazısının 16/2/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/43)

2.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, (2/1714) esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/44)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, mülakat uygulamasına devam edilmesinin ve öğretmen atamalarının yapılmamasının sebeplerinin ve ortaya çıkardığı zararların araştırılması, bu konuda gerekli önlemlerin alınması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 19 milletvekili tarafından, öğretmenlerin başta ücret ve çalışma koşulları olmak üzere karşılaştıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 20/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayyum belediyelerinin olağanüstü borçlanmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve arkadaşları tarafından, emeklilerin yaşadıkları sorunların ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Uşak Milletvekili İsmail Güneş ve Bayburt Milletvekili Orhan Ateş ile 106 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1980) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği tarafından ekspertiz raporlarındaki usulsüzlükler için yürütülen soruşturmaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/8964)

2.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 8131 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'yla özelleştirme kapsamına alınan taşınmazlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/8965)

3.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, bir gemide çalışan kişinin yolculuk sırasında kaybolduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/8966)

4.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ta orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/8967)

5.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 8131 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'yla özelleştirme kapsamına alınan taşınmazlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/8968)

6.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, şehir hastanelerinin yabancı bir yatırımcıya satılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9053)

7.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9057)

8.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak'ta ihtiyaç sahiplerine dağıtılan kömürlerin mevzuatta belirlenen kriterleri taşımadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9058)

9.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Hatay ilindeki vatandaşların beslenme koşullarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9232)

10.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, emekli aylıklarının artırılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9293)

11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, emekli aylıklarının artırılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9294)

12.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas İl Özel İdaresi tarafından işe alınan personellere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9297)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir toplu taşıma aracında yaşlı yolculara kötü davranıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/9300)

20 Şubat 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bolu ili hakkında söz isteyen Bolu Milletvekili İsmail Akgül'e aittir.

Buyurun Sayın Akgül. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu iline ilişkin gündem dışı konuşması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Sizlere Akşemseddin diyarından, Köroğlu'nun torunlarından selam getirdim. Yeşil doğası, gür ve geniş ormanları, doğal güzellikleri, gölleri, yaylalarıyla, dağlarıyla doğa ve kış turizminin başkenti olmaya aday olan Bolu ilimiz iki metropol arasında yetim kalmıştır. "Sen bizim evladımızsın." diyerek bizleri kutlu Meclise gönderen aziz Bolulu hemşehrilerimizin ve yüce Türk milletinin her daim emrinde olacağımızı bir kez daha bu yüce kürsüden beyan ediyor, Bolulu hemşehrilerimize bir kez daha şükranlarımı sunuyorum.

Beş yıldır Bolulu vatandaşlarımızı oyalamaktan başka bir iş yapamayan mevcut Bolu Belediye Başkanı yatırım yapmak bir yana, Bolu'nun parasıyla yapılan konserve fabrikasını satmış, emekçilerin alın terini ödemiş ve Belediye bütçesini dahi gereğince yönetemeyip Belediyemizde satmadık arsa bırakmamıştır. Belediye çalışanlarının tazminatlarını altı ay sonra ödeyerek mağdur eden, mantar üreticilerimizin parasını ödemeyen Bolu Belediye Başkanı, bir taraftan "göçmen sorunu" diyerek demagoji yapmakta diğer taraftan Belediye taşeronlarında yabancı sığınmacıları çalıştırmaktadır. Bolu'ya hizmet etmek yerine ulusal siyasetle uğraşan, genel başkan belirlemeye çalışan mevcut Bolu Belediye Başkanı, geçen günkü bir röportajında "Üç buçuk yılda ancak Belediye kadrolarını oluşturabildim, farkındayım, son bir yıldır hizmet etmeye çalışıyorum." diyerek âdeta Bolulu hemşehrilerimizin aklıyla dalga geçmektedir. Bu açıklama "Yöneticiliği beş yılda öğrendim, hizmet etmeyi de gelecek beş yılda ancak öğrenirim." demektir. Bolu'nun kaybedecek zamanı yoktur.

Biz bir yıl içinde Bolu'da çığır açmayı planlıyoruz. Yıllardır vahşi depolamayla yürütülen, Bolu'yu saran çöp kokusundan kurtaracağız. Yapacağımız geri dönüşüm tesisleriyle hem 500 kişilik istihdam sağlayıp hem elektrik hem gübre üreterek şehrimize ve çiftçimize destek olacağız. Yapacağımız atık su arıtma tesisiyle Bolu'muzun doğal güzelliklerinin yok olmasını engelleyeceğiz. Ankara ve İstanbul'a içme suyunda can olan Bolu'muzun her musluğundan, Allah'ın izniyle, memba suyu akıtacağız. Köprülülük kavşaklar, tramvay hattı ve Bolu-Gölcük teleferik hattıyla yaptığımız ulaşım master planı sayesinde Bolu'nun trafik sorununu çözeceğiz. Siz değerli milletvekili arkadaşlarımızı da önümüzdeki yıl Bolu'nun eşsiz doğasında teleferik yolculuğu yapmaya davet ediyoruz. Bolu merkez ve merkez köylerimiz ile ilçelerimizi doğal gazla buluşturma gayreti içinde olarak dilere destan olan Ankara-İstanbul arası hızlı tren projesinde Bolu'muzun da yer alması noktasında var gücümüzle mücadele edeceğiz. Kentsel dönüşüm projeleri ve afet yaşam merkezleriyle Bolu'muzu depremlere hazır hâle getireceğiz. Yaşlı ve kimsesiz bakımevleriyle aç ve açıkta bir tek vatandaşımızı bırakmayacağız. Bolu Organize Sanayi Bölgesi'nin altyapısını hazırlayarak ilimizin işsizlik konusuna kökten çözüm bularak cumhuriyetin 100'üncü yılına yakışan bir Bolu'yu beş yıl içinde tüm hemşehrilerimizle birlikte inşa etme sözü veriyoruz. Valiliğimiz, üniversitemiz, özel idaremiz, muhtarlarımız, kadın kooperatiflerimiz, amatör spor kulüplerimiz, sanayi ve esnaf odaları ve hemşehri derneklerimizle işişare içinde "Ben değil, biz." anlayışıyla bir yıl içerisinde ilimizi tekrar şaha kaldıracacağız. Allah'ın izniyle, kıymetli Bolulu hemşehrilerimizin 31 Mart yerel seçimlerinde Bolu Belediyesini Milliyetçi Hareket Partisi Belediye Başkanı adayımız Sayın İlhan Durak'a emanet edeceklerine canıgönülünden inanıyorum. Aşçılar diyarı Mengen'imizi, TOKİ ihtiyacı olan Kıbrısçık ilçemizi, tarım ve hayvancılık diyarı Seben ve Dörtdivan ilçelerimizi, tarihî ve kültürel güzellikleriyle Göynük ve Mudurnu ilçelerimizi, sanayi ve dericiliğin membası Gerede'mizi, turizm ve organize sanayi alanı Yeniçağa ilçemizi, velhasıl Bolu ilimizin her alanındaki eksiklikleri gidereceğiz.

Bu vesileyle 20 Şubat 2015 yılında hain terör örgütü PKK tarafından Ege Üniversitesinde şehit edilen Yusuf yüzlü kardeşimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu da rahmetle, minnetle yâd ediyorum; kabri nur, mekânı cennet olsun.

Köroğlu'nun yiğit torunları kıymetli Bolulu hemşehrilerimizi ve aziz Türk milletini saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ünal Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şehadetinin 9'uncu yılına ilişkin açıklaması

ÜNAL KARAMAN (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bozkurt yürekli Fırat Yılmaz Çakıroğlu, "sözde çözüm, özde ihanet" sürecinde, üniversitelerimizin âdeta PKK'lı teröristlerin kampı hâline getirildiği bir ortamda, vatan sevdalısı bir Türk genci olarak "Üniversitelerde terörist istemiyoruz." diye haykırmıştır. Yiğit kardeşimiz Fırat, herkesin kafasını kuma gömdüğü, "Türk'üm." demenin bile suç sayıldığı günlerde son nefesine kadar Türk milleti için mücadele etmiştir. Evvelce giden ağabeylerinin yaptığı gibi bozkurtça, dimdik durmuş, yılmamış ve hain teröristlerin hedefi hâline gelmiştir. 20 Şubat 2015'te, Ege Üniversitesi kampüsünde PKK'lı teröristler tarafından ömrünün baharında şehit edilen, tarih okurken tarih yazan ülkücü şehidimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu şehadetinin 9'uncu yılında rahmetle ve minnetle anıyor, terörü ve teröre göz yumanları lanetliyorum.

BAŞKAN – Asu Hanım, buyurun.

2.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Hatay başta olmak üzere deprem bölgesindeki sağlık personeli ihtiyacına ve hekimlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Deprem felaketinin üzerinden bir yıl geçti ama deprem bölgesinde sağlık sistemi hâlâ ayağa kalkmış değil. Hatay başta olmak üzere deprem bölgesinin tabip odaları "Hepatit A salgını var ama aşı yapacak hemşiremiz ve de personelimiz yok." diyorlar. Bölgede hemşire ve diğer sağlık personeli ihtiyacı artıyor, il sağlık müdürlüklerinde ve devlet hastanelerindeki hemşireler maaş kaybı nedeniyle ASM'lere geçiş yapmıyorlar; etkili aşılama bölgede yapılamıyor.

Öte yandan, vergide yaşanan adaletsizlik zaten büyük bir problemken deprem bölgesinin sağlık emekçileri bölge içinde yer değiştiren hekimlerden maaş kesintisi yapıldığını da söylemekte. Bu da yetmezmiş gibi bu ay sonu itibarıyla bölgedeki

hekimlerden aşı ve gebe, bebek performansı beklediğinizi söylüyorsunuz, “Buna göre ödeme yapacağız.” diyorsunuz.

Bakan Koca'ya soruyorum: Deprem bölgesindeki hekimlerimize neden kâbus yaşıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASU KAYA (Osmaniye) – Sağlık Bakanlığı deprem bölgesindeki sağlık emekçilerini ne zaman rahatlatacak?

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'e ait.

Buyurun Sayın Suiçmez.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul; Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 106'ncı yıl dönümü nedeniyle söz almış bulunmaktayım.

24 Şubat, sevgili Trabzon'umuzun yüzyıllarca fırsat kollandıktan sonra en zayıf zamanında kapı komşusunu alçakça arkasından hançerlemeye uğraşan bir düşmanın istilasından kurtulduğu günün yıl dönümüdür. Bu yüzdendir ki bugün dayanılması zor bir sevinç ve heyecanın yüreğimizi yerinden oynatan coşkunluğu içindeyiz. Aynı zamanda, bütün benliğimizi saran, dünümüzü, bugünümüzü, yarınımızı bir anda kafamızın ufacık yuvarlağı içinde birbirine karıştıran, hatıra, hayal, hasret, üzüntü, ızdırap ve nihayet neşe ve sevinç dünyamızı altüst eden bir bunalımın içindeyiz. Bugün damarlarımızda alev alev dolaşan, yüreğimizi yerinden koparacak gibi sarsan, bir yandan nefret, kin, öç alma duygularımızı kırbaçlarken bir yandan ruhumuzu neşe ve sevinç rüzgârlarıyla serinleten bir fırtına hüküm sürüyor benliğimizde. Çünkü bugün göz bebeklerimize yığılan sevinç ve heyecan yaşlarının neşeli pırıltılarında hâlâ o karanlık günlerin kara hatıralarından, bir türlü dinmek bilmeyen ayrılık yaralarından, sönen ocakların mateminden, toprağa verdiğimiz sevgililerimizin hasretinden ve kahrolası feleğin bu kötü cilvesine lanet okuyan ızdıraplardan doğmuş gamlı gölgeler var. Lakin ne zarar; biz öyle bir milletin insanları, öyle bir vatanın evlatları, öyle bir şehrin çocuklarıyız ki bizim için vatan sadece üzerinde yaşanan yer değil, gerekince uğrunda can verilen yerdir; bizim için vatan sadece üzerinde yaşarken değil, altında yatarken de bizim olan yerdir; bizim için vatan sadece bir kara toprak değil; çocuğuna ihtiyarına, kadınına erkeğine, ölüsüne dirisine özgürlük ve bağımsızlık havasını teneffüs ettiren yerdir. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, barış içinde yaşamasını bildiği kadar, vatan ve bağımsızlık uğrunda aslanlar gibi dövüşmesini, yiğitler gibi ölmesini de bilen bir soyun torunlarıyız. Biz, dünyaya nam salmış Yavuz Sultan Selimlerin, Kanuni Sultan Süleymanların hemşehrileriyiz. Biz, vatan uğrunda can veren babaların cefakâr evlatlarıyız. Biz, genç anaları dul, ihtiyar babaları kimsesiz, tüyü bitmemiş yavruları yetim, neşeli yuvaları yoksul bırakan, Millî Mücadele'de şehit düşen yiğitlerin çocuklarıyız. Onun içindir ki biz 24 Şubat gününü sadece bir kurtuluş günü diye değil, sınır boylarında dökülen kanlarımızın karşılığı olarak bir zafer günü diye kutluyoruz ve bu büyük sevinç içinde tüm kötü anılardan ve duygulardan sıyrılıp cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önderimiz Atatürk'ün “Yurtta barış, dünyada barış.” ilkesine sımsıkı sarılarak dünyalar güzeli Trabzon'a yürekler dolusu sevgiler ve selamlar gönderiyoruz.

“Selam Trabzon'uma/Dört köşe kalesine/Kargalaklı yalısına/Maranzul incirine/Dutuna, karayemişine/Yokuşuna, inişine, selam/Selam Trabzon'uma/Dizi dizi küleklerine/Evleklerine, merelerine/Selam Trabzon'uma/Dolamaç dolamaç yollarına/Tel tel kuymağına/Hamsili kayanasına/Lazuttan bazlamasına/Kumuluna, kanzilisine/Zanosuna, zinosuna, ziziline selam!/Selam Trabzonuma!/ Gönülde yaşatıp göremediğim/Yoluna bakıp gidemediğim/Hâli nicedir bilemediğim/Damına, tarabasına/Ağasına, marabasına/Kara kaşlısına, gözü yaşlısına/Erine, yiğidine, kocamışına/Sakalı tel tel, saçı yeni bitmişine/Yedisinden yetmişine/Yürek dolusu selam!” (CHP sıralarından alkışlar)

Milletvekilimiz Sayın Mahmut Goloğlu'nu şiiri nedeniyle bir kez daha sevgiyle saygıyla minnetle anıyorum; yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Dünya Sosyal Adalet Günü hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan.

Buyurunuz Sayın Yerebakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, Dünya Sosyal Adalet Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

HALİT YEREBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Dünya Sosyal Adalet Günü. Kardeşlik ve dayanışma ruhuyla yoğrulmuş, adalet ve eşitliği temel alan bir medeniyetin evlatları olarak Genel Kurulda bulunuyoruz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yüzyıllar boyunca insanlık tarihini şekillendiren bir ideal olan “sosyal adalet kavramı” tarifiinde, toplum içindeki ilişkilerin herkesin ortak iyiliği için düzenlenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Türkiye coğrafyasının zenginliği kadar kültürlerin, dillerin ve inançların bir arada yaşama uyumunun da simgesi olmuştur. Bu topraklar yüzyıllar boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, her biri kendi döneminde sosyal adalet anlayışıyla toplumsal düzeni sağlamaya çalışmıştır. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Hâkimiyet, bilâkaydî şart milletindir.” ifadesi, sözü, bu topraklarda adaletin temel taşıdır. Bu söz milletimizin iradesinin üstünlüğünü ve her bir vatandaşımızın eşit haklara sahip olduğunu vurgular. Büyük Millet Meclisimiz kurulduğu günden bu yana adaleti, eşitliği, halkımızın refahını temel alan yasaları hayata geçirmek için çalışmıştır. Bu büyük milletin evlatları olarak adaletin yalnızca yasalarla değil, aynı zamanda gönüllerde de tecelli ettiğinin bilinciyle hareket ediyoruz. Bu anlayış, komşuya yardım etmekten ihtiyaç sahiplerine destek olmaya kadar günlük yaşantımızın her alanında kendini göstermektedir. Biz, birinin ayağına taş değdiğinde onun acısını kalbinde hisseden, birinin gözü yaşlı olduğunda onun gözyaşını kendi yanağına süzülen bir damla olarak gören bir milletiz. Bu yalnızca adalet ve eşitlik uğrunda değil, aynı zamanda her birimizin bu topraklarda huzur içinde, başı dik bir yaşam sürdürmesi için gerekli olan kardeşlik ve dayanışma ruhudur. Unutmayalım ki bir toplumu yücelten, zenginliğinin büyüklüğü veya ihtişamı değildir, en zayıf bireylerine nasıl davrandığıdır.

Ülkemizde sosyal hizmetlerin genişletilmesi, kamu yatırımlarındaki gelişmeler, eğitim ve sağlık hizmetlerinde eğitimin kolay, erişimin kolaylaştırılması, engelli ve yaşlı vatandaşlarımıza yönelik özel programların hayata geçirilmesi, adalet ve eşitlik yolundaki kararlı adımlarımızı göstermektedir. Son yirmi yılın istatistikleri, Türkiye'yi daha adil, daha müreffeh ve her bir vatandaşımızın hak ettiği, yaşam standartlarına kavuştuğu bir ülke hâline getirme konusundaki kararlılığımızı yansıtmaktadır. Bu hepimizin ortak çabasıyla gerçekleşmiştir ve Türkiye her daim her bir vatandaşına değer vererek adaletin ve merhametin sancak taşıyıcısı olmaya devam edecektir. Ancak günümüzde, insanlık tarihindeki belki de en büyük meydan okumalarla karşı karşıyayız. Dünyamız Covid-19 pandemisi, iklim değişikliği sonucunda yaşanan çevresel felaketler, silahlı çatışmalar ve savaşlar gibi kontrolden çıkan devasa sorunlarla sarsılmaktadır ve geleceğe dair umutlarımızı gölgelemektedir. Küresel çapta artan sosyal ayrışma ve kuşaklar arası büyüyen sosyal dengesizlikler toplumlarımızın temelini oluşturan değerler üzerinde yeniden

düşünmemizi gerektiren konular hâline gelmiştir. Bizler insanlık medeniyetinin içinde bulunduğu alaca karanlığın sessiz seyircileri olmak zorunda değiliz; aksine, bugünün olaylarının seyrini, yarının dünyasının yüzünü değiştirecek bir güce sahibiz. Sosyal adalet bu zorlukların üstesinden gelmemizin anahtarıdır. Buradaki adalet tarifi yalnızca hukuki bir kavram değil aynı zamanda toplumsal bir gerekliliktir. Sosyal adaletin ve eşitlik mücadelesinin sadece bir hayal olmadığını ancak asla bitmeyecek bir yolculuk olduğunu ifade etmek isterim. Birlikte yürüdüğümüz bu yolda adalet bize pusula, insanlık bize rehber olmalıdır. Her adımda adaletin ve eşitliğin izini sürmeli, sosyal adaletin her bireyin hayatında hissedilebilir bir gerçeklik olması ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmamız için ulusal politikalarımızı şekillendirmek zorundayız. Zira biz gelecekte korkmak için değil geleceği şekillendirmek için buradayız. Gelecek nesillere miras bırakacağımız en değerli hazine adaletin ve eşitliğin sağlam temeller üzerinde inşa edilmiş bir toplum olmasıdır. Bu mirası birlik ve beraberlik içinde kararlilikla inşa etmeliyiz. İnaniyorum ki biz milletimiz söz konusu olduğunda kutuplaşmayı uzlaşıyla ve tikanıklığı ilerlemeyle değiştirebilme kudretine sahibiz. Bu, ülkemizin yeni yüzyılında, Türkiye Yüzyılı'nda bizim neslimizin imtihanıdır ve hepimizin bunu başarıyla geçeceğine inanıyorum. Unutmayalım ki bir toplumda sosyal adaletin güneşi doğduğunda umutsuzluk ve karanlık aydınlığın ve eşitliğin parlak ışığıyla silinip gider.

Saygılarımla. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Ayan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan'ın, Hocalı katliamına ilişkin açıklaması

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Saygıdeğer Başkan, tarihteki en karanlık sayfalardan biri olan Hocalı katliamını kınıyor ve bu facianın mağdurlarını rahmetle anıyorum. 26 Şubat 1992'de Azerbaycan'a bağlı Hocalı kasabasında meydana gelen dehşet verici olay insanlık vicdanını derinden sarsan bir felakettir. Esir alınan kişilerden hâlâ haber alınamamış olması Hocalı'daki vahşetin boyutlarını gözler önüne seriyor; yaşananlar birçok insanın yaşamını altüst edip kalıcı yaralar bıraktı. Ancak kınamakla yetinmemeli, uluslararası toplumu bu tür insanlık suçlarına karşı daha etkili ve kararlı bir duruş sergilemeye çağırıyorum. Bu katliamın ardında adaletsizlik ve cezasızlık duvarları örülmüş; bu duvarları yıkmak için uluslararası toplum olarak bir araya gelmeli, insan haklarına saygıyı esas alan bir dünya için ortak çaba sarf etmeliyiz. Hocalı'da yaşananlar, yaşanan acı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Boz...

4.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, eş başkanlık ilkesinden asla taviz vermeyeceklerine ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) – 31 Mart yerel seçimlerine doğru giderken seçilen her arkadaşımız partimiz ve halkımızın eş başkanıdır. Orta Doğu ve dünyaya model hâline gelen, dünya kadınları ve halklarının mücadele sloganı hâline gelen kadın özgürlük mücadelemizin, paradigmamızın bir gereği olan eş başkanlık ilkesinden asla taviz verilmeyecek, ulus devletçiliğin tekçi başkanlık zihniyeti asla kabul edilmeyecektir. Soykırım cenderesinde olan halkımızın önceliği, bizim açımızdan bir mücadele süreci ve mevzisi olan 31 Mart yerel seçimleri sürecinde örgütlülüğünü, birliğini ve bütünlüğünü güçlendirecektir. Başta aday adaylarımız olmak üzere tüm halkımızı paradigmamızın gereği olan eşit temsiliyet ve eş başkanlık ilkesini sahiplenmeye ve mücadelemizi büyütme davet ediyoruz. Başta Muş merkez ve ilçelerimiz olmak üzere tüm kürdistan'daki eş başkan adaylarımıza başarılar diliyorum, yolunuz açık olsun.

BAŞKAN – Sayın Yazmacı...

5.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'da geçen yıl yaşanan deprem ve sel felaketlerinde zarar gören Arkeoloji ve Haleplibahçe Mozaik Müzelerindeki bakım onarım ve tadilat çalışmalarının tamamlandığına ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tarihî eserleri, kültürel varlıklarıyla geçmişe ışık tutan, tarihin tanığı şehrimiz Şanlıurfa'da geçen yıl yaşanan deprem ve sel felaketlerinde zarar gören Arkeoloji ve Haleplibahçe Mozaik Müzelerimizde Hükümetimizin yatırımları sonucu bakım onarım ve tadilat çalışmaları tamamlandı. Önemli eserler barındıran müzelerimiz on bir ay sonra yeniden tarihseverlere kapılarını açtı. Müzelerimizde, Şanlıurfa'daki Taş Tepeler Projesi kapsamındaki kazılarda çıkarılan yaban domuzu, kızıl akbaba heykelleri, insan heykeli ve boncuklardan yapılmış süs eşyalarının aralarında bulunduğu, Neolitik Dönem'e ait 81 eser ilk kez teşhir ediliyor. Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'a, Valimiz Sayın Hasan Şıldak'a ve tüm emeği geçenlere teşekkür ediyor, tarihseverleri şanlı şehrimizde tarihi solumaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Göka...

6.- Konya Milletvekili Meryem Göka'nın, 19 Şubat 2020'de Almanya'nın Hanau kentinde gerçekleştirilen ırkçı saldırıya ilişkin açıklaması

MERYEM GÖKA (Konya) – Unutmadık, unutturmayacağız! 19 Şubat 2020'de Almanya'nın Hanau kentinde gerçekleştirilen ırkçı saldırıda 4'ü Türk vatandaşı olmak üzere göçmen kökenli 9 kişi hayatını kaybetti. Bu ırkçı terör eyleminde hayatını kaybeden vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum.

İrkçilik bir zehirdir ve insanlığın ortak düşmanıdır. Avrupa'da sıradanlaşan ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve İslam karşıtlığının kökleri maalesef toplumun derinliklerine kadar inmektedir. Avrupa ülkelerinin, demokrasilerini tehdit eden kurumsal ırkçılığı ve İslam karşıtlığını doğru tanımlaması ve etkin bir mücadele yürütmesi her zamankinden daha elzemdir. Türkiye olarak, aşırı sağın yükseldiği bu dönemde karşılıklı saygı ve barış içinde bir arada yaşama anlayışının güçlendirilmesi konusunda gerekli iş birliğini göstermekte kararlıyız. Biz, Hükümet olarak, yurt dışında yaşayan kardeşlerimizin yanında olmaya her zaman devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Oduncu...

7.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Rojvelat Kızmaz'ın ölümüne ilişkin açıklaması

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Teşekkürler.

Batman'da yaşayan 26 yaşındaki Rojvelat Kızmaz 9 Şubat Cuma günü evinden çıktıktan sonra kendisinden bir daha haber alınamamıştır. Rojvelat Kızmaz'ın ağabeyi Gazeteci Mehmet Kızmaz, kendi imkânlarıyla yaptıkları aramada kız kardeşinin Hasankeyf'e gittiğini tespit ettiklerini ve Hasankeyf Baraj Gölü kenarında kıyafetlerini ve eşyalarını bulduklarını belirtmiştir. 12 Şubat Pazartesi günü ise Rojvelat Kızmaz'ın cansız bedeni İllusu Barajı'nda bulunmuştur. Rojvelat Kızmaz'ın kayb olduğu gün Batman İl Emniyet Müdürlüğüne kayıp ilanında bulunduklarını belirten Kızmaz'ın ailesi başvurularına rağmen Emniyetten kendilerine herhangi bir dönüşün sağlanmadığını ve ısrarlarına rağmen barajda arama çalışmalarının geç yapıldığını ifade etmiştir. Rojvelat Kızmaz'a ne oldu? Rojvelat Kızmaz'ın ölümüne ilişkin yürütülen soruşturma sonucu kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

BAŞKAN – Sayın Bursalı...

8.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, AK PARTİ'nin 31 Martta İzmir için yerelde iş başına geçeceğine ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

31 Mart, İzmir'in kabuğunu kıracağı, İzmirliyi çantada keklik görenlerin hüsrana uğrayacağı bir gün olacak. Yirmi iki yıldır İzmir'i hiçbir zaman yalnız bırakmayan AK PARTİ, 31 Martta eşsiz İzmir için yerelde işbaşına geçecek. Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ince eyleyip sık dokudu, yaptığı istişarelerin ardından İzmir için "Hamza Dağ" dedi. İzmir'in evladı Hamza Başkan, açıkladığı vizyon projeleriyle kentin başta altyapı ve ulaşım olmak üzere kronikleşen tüm sorunlarına neşter vuracak. Ayrıca 5'i Milliyetçi Hareket Partisinden olmak üzere 30 ilçemizi yönetmeye talip Cumhuriyet İttifakı adaylarımız hemşehrilerimizin daha huzurlu, daha mutlu bir şehirde yaşamaları için tüm hazırlıklarını tamamladı. Şimdi, 31 Mart bizim için vuslat zamanı, buna yürekten inanıyoruz, hazırız, kararlıyız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

9.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP iktidarının hep enkaz, göçük altında kaldığına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, AKP iktidarı hep enkaz ve göçük altında kalmıştır. Kaç acı, ne kadar büyük dramlar yaşandı AKP döneminde. Soma'da madencilerimiz, Ermenek'te canlarımız, Zonguldak'ta emekçilerimiz göçüklerde can verdi; sorumlular bulunmadı, gerçek bir hesap da sorulmadı; üstüne, madencilerimizi ve yakınlarını tekmeleyenler ise ödüllendirildi. Adana Kozan'da baraj patlamıştı, kayıp işçilerimiz bulunamadı. Geçen yıl şubat depremlerinde on binlerce canımızı yitirdik, sayısız insanımız enkaz altında kaldı. Nasıl anlatılır ki acı, kelimeler yetmez. Son olarak Erzincan'da kıydılar canlarımıza, tam 9 yurttaşımız kaldı yine göçük altında. Bu ülkenin yer altı ve yer üstü her şeyini talan edenler doğayı katletmeyi sürdürüyor, ormanlarımızdan sularımıza talan hırsıyla saldırmaya devam ediyorlar.

Enkaz altında asıl kalan iktidar. Sizin vicdanlarınız kurusun, taşa dönmüş kalpleriniz. Vicdansızlardan sandıkta hesap soracağız.

BAŞKAN – Sayın Karaoba...

10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, AKP'nin Uşak Banaz Belediyesi başkanı adayının açıklamasına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Olabilecek en düşük seviyeyle, ahlaken çökmüş bir karaktere sahip AKP'nin Uşak Banaz adayının "Cumhurbaşkanımız olmasa hanımlarımız bile bize oy vermezdi." ve "Eğer Banaz'da AKP kazanmazsa Banaz'a bir tane çivi çakılmayacaktır." açıklaması asla kabul edilemez. Uşak ve Banaz halkı adına AKP'den bir an önce bu açıklamanın kınanmasını ve halkımızdan özür dilenmesini bekliyoruz. Hiç kimse vatandaşları tehdit edemez. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir, Erdoğan'ın ve AKP'nin değildir. Belediye başkan adayları, Erdoğan gibi, halkı tehdit etmeyi bir an önce bırakmalıdır. Banaz'ı da Uşak'ı da Türkiye'nin tüm belediyelerini de partili Cumhurbaşkanı Erdoğan değil sandıktan çıkan başkanlar yönetecek. Banaz'da adayımız Ethem Erdem kazanacak, demokrasi kazanacak; Banaz hakkını alacak, Banaz kazanacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

11.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa Turgutlu Halil Kale Fen Lisesinde yaşanan fiziki sorunlara ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Turgutlu'nun gururu ve Türkiye'nin en parlak öğrencilerinin yetiştiği okullardan biri olan Halil Kale Fen Lisesinde bir süredir yaşanan fiziki sorunlar çözüm bekliyor. Lisenin bahçesinde bulunan 2 öğrenci yurdundan biri depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkıldı, yaklaşık 400 öğrencisi bulunan yurttan 6 kişilik olan odalar 10 kişiye çıkarıldı; öğrenciler mağdur oldu. Yeni bir yurt yapılması kararı alındı ancak bunun için ayrılan ödenek yurt yerinin fay hattı üzerinde olduğu gerekçesiyle Saruhanlı'da başka bir okula verildi, şimdi yeni yurt da yapılmıyor. İktidara soruyoruz: Fay hattı üzerinde olduğunu bile bile buraya neden okul yaptınız? Deprem riskinden dolayı yurt yapılmasına izin vermiyorsunuz ama öğrencilerimiz hâlâ burada eğitimlerine devam ediyor ve diğer yurdu kullanıyorlar. Çocuklarımızın hayatını tehlikeye atmayın. Fay hattı üzerinde olan Halil Kale Fen Lisesini çocuklarımızın güvende olacağı bir yere mutlaka ama mutlaka...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karagöz...

12.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Toplum Yararına Programlar kapsamında çalışan yurttaşların taleplerine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Farklı bakanlıkların taşra teşkilatlarında, il özel idarelerinde, okullarda temizlik görevlisi, destek personeli ve güvenlik görevlisi olarak üç ila dokuz aylık sürelerde toplum yararına programlar kapsamında çalışan yurttaşlarımıza geçici çalışmalarını kalıcı hâle getirmek için kadro imkânı sağlanmalı ve kıdem tazminatı ile diğer sosyal hakları teslim edilmelidir. Kurayla iş hakkı elde eden vatandaşlarımız geçici görev süreleri sonunda işsiz kalmaktadırlar. Zaten ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik şartlar hepimizin malumuyken ailelerini geçindirmek zorunda olan on binlerce yurttaşımızdan, en azından altı aydan daha fazla çalışmış ve işini hakkıyla yerine getirmiş olanlara kadro imkânı verilebilmelidir. Toplum yararına programlar kapsamında çalışan yurttaşlarımızın talepleri görmezden gelinmemelidir. İlgili bakanlıklar vatandaşlarımızın sorunlarını çözmek için ivedilikle çalışmalı ve bu mağduriyet bir an önce giderilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özcan...

13.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Kosova'nın bağımsızlığının 16'ncı yılına ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Avrupa'nın en genç ülkesi olan Kosova'nın 17 Şubat 2008'de ilan ettiği bağımsızlığının 16'ncı yılını tebrik ediyorum. Amerika'dan sonra Kosova'yı tanıyan 2'nci ülkeyiz ancak gönül coğrafyamızda sadece tanıyan ülke olmak yetmez, tanıyan ülkelerin sayısının artması için de azami gayret gösteriyoruz. Kosova'nın uluslararası alanda hak ettiği konuma erişmesi için NATO, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği üyelik vizyonunu destekliyor ve bölgenin barış ve istikrarı için her türlü katkıyı sunmaya istenilmesi hâlinde hazır olduğumuzun bilinmesini istiyoruz. Kosova ile Sırbistan arasındaki diyalogun, tarafların barışçıl ve yapıcı yaklaşımlar sergileyerek nihayete kavuşmasını arzuluyoruz.

Ayrıca, Kosova'nın bağımsız, özgür ve kendi ayakları üstünde duran bir cumhuriyet olarak devam etmesini diliyor, bu anlamda, bölgedeki Kosovalı Türklerin, evladıfatihinin da önemli olduğunu ifade ediyor, dost ve kardeş Kosova halkına selam ve saygılarımı iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Yontar...

14.- Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar'ın, eski Rize Milletvekili ve Belediye Başkanı Şevki Yılmaz'ın medyaya düşen konuşmasına ilişkin açıklaması

NURTAN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, eski Rize Milletvekili ve Belediye Başkanı Şevki Yılmaz medyaya düşen konuşmasında, Kurucu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ve Balkanları yurt edinmiş tüm Anadolu akıncılarına "Yahudi dönmesi" imasında bulunmuştur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Türk milletinin ortak değeri olup ona yapılan saygısızlık Türk milletine yapılmış sayılmaktadır. Atatürk'e düşmanlık besleyenlerin ahlaksız, etnisite meraklısı ve din üzerinden siyasi çıkar peşinde koşanlar olduğunu tüm milletimiz bilmektedir. Eğer bu ülkede ezan sesini duyuyor ve bayrağımızın dalgalanmasını görüyorsak bunu Atatürk'e borçluyuz. "Geldikleri gibi giderler." diyen, ülkemizi küllerinden doğuran ve "Yunan galip gelseydi." diyenlerin eline bırakmayarak genç bir cumhuriyeti kuran Büyük Önder'imizi huzurlarınızda saygı, rahmet ve minnetle anıyorum.

Ruhun şad olsun Ata'm.

BAŞKAN – Sayın Ertuğrul...

15.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ta yardım kömürü skandalları yaşandığına ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Zonguldak'ta yardım kömürü skandalları yaşanıyor.

En son, yaklaşık bir ay önce Meclis kürsüsüne vatandaşın kapısına "kömür" diye dağıttığınız taşlarla çıktık, "Görmeyenin varsa görsün." diye anlattık; bu konuda soru önergesi verdik, araştırma önergesi verdik. Sonra, yerinde yapılan incelemenin ardından 70 haneye tekrar kömür verildi, diğerlerine de "Resmî başvuru yapsınlar." denildi. Kömür verilen haneler belli değil miydi? Siz vatandaşa "Bugün git, yarın gel." derken ne mi oldu? Vatandaş, Zonguldak Çınartepe Mahallesi'nde kapısına "kömür" diye bırakılan yardımı size güvendi ve ısınmak için yaktı; taşlar sobada patladı, yangın çıktı, 2 ev kullanılmaz hâle geldi. "Bu yanlış düzeltin, vatandaşa gerçek bir yardım yapın." dedik, siz dediniz ki: "Başvuru yapsınlar."

Devletin elinin her vatandaşın üzerinde olması gerekirken vatandaş sizin yardımlarınız yüzünden canından oluyordu.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaca Demir...

16.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve 6 Şubattan beri Antep'te binlerce işçinin iş bıraktığına ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – AK PARTİ vekili bugün kalkmış, Dünya Sosyal Adalet Günü'nü kutluyor; sosyal adaletmiş(!) Ben size anlatayım sosyal adaletinizin ne olduğunu: 6 Şubattan beri Antep'te binlerce işçi sefalet ücretlerine karşı iş bıraktı ve bu işçiler aynı zamanda sendikalaşma mücadelesi de veriyordu. Kimpak Plastik, KEY Mensucat, BURTEKS, Milat Halı, ERUSLU STRETCH'te kimisi kod 49'dan, kimisi kod 46'dan işçiler işten atıldı, hırsızlıkla suçlandı, doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarla suçlandı. Asıl hırsızlık kendileri kâr rekoru açıklarken işçiye üç kuruş ücret artırımını reva görenlerdir, onları koruyanlardır. İşçilerin hak arayışının önüne geçen, kara listelere yol açan bu kodlar derhâl kaldırılmalı. İşverenin iki dudağı arasına sıkıştırılmış işçi haklarından da Çalışma Bakanlığının sorumlu olduğunu hatırlatıyorum buradan size. Çalışma Bakanlığı buna derhâl bir son vermeli, artık timsah gözyaşlarınızı da buradan silebilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

17.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, iktidarın depremzedelere söz verdiği eşya yardımı ödemelerini yapmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidar, depremden sonra, genel seçimler öncesinde depremzedelere verdiği birçok sözün üstüne yattı; bunlardan biri de eşya yardımı. İnsanlara "Evlere girmeyin, devlet eşya yardımı yapacak." denildi, depremzedelerden başvurular alındı, zarar tespit komisyonları kuruldu, tutanaklar tutuldu, "AFAD tarafından ödeme yapılacaktır." denildi. Depremi üzerinden bir yıldan fazla geçmesine rağmen eşya yardımı ödemesi yapılan bir depremzede bile yok, eşya yardımı olarak bugüne kadar ödenen bir kör kuruş yok. Bir iktidar partisinin depremzede kandırması ne vicdana ne ahlaka sığar, böyle yalanlar vatandaşın devlete olan güvenini zedeler. Buradan iktidarı kınıyorum, söz verdikleri eşya yardımını bir an önce yapmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde merkez, Çiftlik, Çamardı, Ulukışla, Altunhisar ve Bor ilçelerindeki esnafın sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde merkez, Çiftlik, Çamardı, Ulukışla, Altunhisar ve Bor ilçemizde esnaf ziyaretlerinde bulundum; küçük esnafımız daralan işleri nedeniyle kira ödemekte zorlanıyor, BAĞ-KUR primlerini dahi ödeyemez duruma düşmüşler. Esnaflarımız acilen emeklilik için 9000 gün olan prim gün sayısının 7200 güne düşürülmesi sözünün yerine getirilmesini istiyorlar. Bu anlamda, esnafımız "Gün günü aratıyor. Sattığımız ürünü sattığımız fiyatla dahi alamıyoruz. Akaryakıt gideriyle, kira gideriyle, dükkânın diğer giderleriyle yaptığımız iş artık bizi zorlamaya başladı; böyle giderse işleri bırakmak durumunda kalacağız." diyorlar. İktidar esnafın içinde bulunduğu durumu seyrediyor. Bir an önce en azından emeklilik için prim gün sayısı düşürülmeli. Ayrıca, esnaf kredisiyle işi döngü olarak sürdürüyor, esnafın öz sermayesinde sıkıntısı var; bu durum sürdürülebilir bir durum değil.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

19.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Kürkçüler Cezaevinden gelen mektupların ceza ve ıslahevlerinin durumunu bir kez daha ortaya çıkardığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana Kürkçüler Cezaevinden gelen birçok mektup ceza ve ıslahevlerinin durumunu bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Mahkûmlar 8 kişilik olması gereken koğuşlarda 42 kişi kaldıklarını, nöbetleşe uyumak zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir. Günde sadece iki saat sıcak suya erişebildiklerini, çamaşırlarını yıkayamadıklarını, kişisel hijyenden çok uzak olduklarını ve bu durumda olan 350 bin mahkûmun bulunduğunu bildirmişlerdir. Suçu azaltmak, suçluyu topluma kazandırmak yerine cezaevleri açmakla övünen iktidar ne yazık ki onu da becerememiştir; yüz binlerce mahkûm ağır psikolojik ve fiziki şartlar altında cezalarını çekmektedir. Buradan Adalet Bakanlığı yetkililerine sesleniyoruz: Saray talimatıyla muhalif gazetecileri, siyasetçileri, milletvekilleri; eylem yaptığı için üniversite öğrencilerini, iktidarı eleştirdiği için sendikal işçileri tutuklamak yerine hapishanelerde cezalarını doldurmayı bekleyen gariban mahkûmların hayat şartlarını düzenlemeyi bir an önce yapmanız gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Dusak...

20.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, geçen hafta katıldıkları İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamentosunun İcra Komitesi toplantısına ilişkin açıklaması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta, İSİPAB Türkiye Delegasyonu olarak İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamentosunun Cezayir'in Konstantin şehrinde düzenlenen İcra Komitesi toplantısına katıldık. Bu toplantıda, 6'ncı ve 7'nci Olağanüstü İslam Zirvesi'nin kararları uyarınca Kudüs'te uygulanan kapasite geliştirme programına mali ve teknik destek sağlandığı, İslam İşbirliği Teşkilatı üye ülkeleri arasında ticaretin kolaylaştırılmasına Türkiye'nin öncülük ettiği, Türkiye'nin İSEDAK'a ve Ticaret Müzakere Komitesi toplantılarına ev sahipliği yaptığı, Türkiye'nin üye ülke yatırımcılarını koruma çabası gösterdiği, Türkiye'nin iklim değişikliği, sıfır atık ve yeşil dönüşüm politikalarına öncelik verdiği belirtildi. Ayrıca, Gazze'de binlerce insanın katledilmesi, milyonlarca insanın açlığa terk edilmesiyle karşı karşıya olduğumuz için Gazze konusunun 18'inci İSİPAB Konferansı'nın gündemine alınmasını Türkiye olarak özellikle önerdik.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özsoy...

21.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, Kayseri'ye kazandırılanlar için şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yeni Türkiye huzurunda, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde tam bağımsız bir Türkiye için çalışıyoruz ve çalışmaya devam edeceğiz. Ticaret ve sanayi şehri Kayseri'mizi kültür, turizm ve tarım şehri yapmak için var gücüyle çalışan bakanlarımıza, milletvekillerimize, Valimize ve Büyükşehir Belediye Başkanımızla beraber 16 ilçe belediye başkanımıza şükranlarımı sunuyorum. Yeni Türkiye Yüzyılı'nın başlangıcında ilimize kazandırılan 1 milyon 260 bin metrekaare alana sahip Türkiye'nin en büyük millet bahçesi olan Recep Tayyip Erdoğan Millet Bahçesi, havaalanı ek terminal binası, yeni yapılan raylı sistem hatlarının ilimize hayırlı olmasını diliyorum. Buraların yapımında emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız ve Büyükşehir Belediye Başkanımıza şükranlarımı sunuyorum. Altı bin yıllık tarihî Kültepe -Kaniş Karum- Ören Yeri, Soğanlı ve Erdemli vadileri, Sultansazlığı Millî Parkı, Kapuzbaşı Şelaleleri, Erciyes Kayak Merkezi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Kastamonu'nun Hanönü ilçesinde bulunan bakır madeni sahasındaki atık barajına ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Erzincan İliç'teki facia nedeniyle dikkatlerinizi benim de yerinde incelediğim bir diğer bölgeye çekmek istiyorum. Kastamonu'nun Hanönü ilçesindeki bakır madeni sahasının atık sularının toplandığı barajın kapasitesi 5 milyon tonun üzerindedir. Bu atık barajı, Hanönü'nde 130'un üzerinde evladımızın eğitim gördüğü ilkokula 300 metre, ilçe merkezine ise 1 kilometre mesafededir. Yakın zamanda oluşan zemin kayması nedeniyle fore kazıklar çakılmıştır ancak bu durum endişeleri giderememiştir. Bölgede üniversiteler ve uzmanlarla birlikte acil olarak ortak çalışmalar yapılmalıdır. Bölge halkı kendileri için de "iş sahası" anlamına gelen işletmeye değil, atık barajının olası tehlikelerine, tahliye borularından içme suyuyla karışan sızıntılara ve hava kirliliği gibi konularda alınması gereken tedbirlere vurgu yapmaktadır. Hanönü ve benzeri bölgelerde bir felaket yaşanmadan yetkilileri bir an önce tedbir almaya davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Erzincan İliç'te yaşanan toprak kayması felaketi sonrasında işçilerimiz...

(Mikrofon teknik arıza nedeniyle kapandı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, açık değil şu an.

BAŞKAN – Sistemde bir problem var.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ekranda süre işliyor şu an.

BAŞKAN – Sistemde bir tıkanıklık var.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.43

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Söz talep eden Grup Başkan Vekiline söz vereceğim.

İlk söz, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin'e ait.

Buyurun Sayın Şahin.

23.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Erzincan İliç'te yaşanan toprak kayması felaketinde kaybolan işçilere hâlâ ulaşılamadığına ve bu olayın madencilik sektöründeki denetimin önemini bir kere daha ortaya koyduğuna, eski bir milletvekilinin cumhuriyetin kurucu iradesini kastederek kullandığı ifadelerle, şeriatla ilgili yapılan açıklamaya, Cumhurbaşkanının Mısır ziyaretine, Filistin gündeminin normalleşmesini büyük bir sorun olarak gördüklerine, Yalova Devlet Hastanesinin önündeki yolun çöktüğüne, Danıştayın 489 hâkim için verdiği göreve iade kararıyla ilgili tartışmalara, Rize'de iktidar partisi il başkanının polislere sarf ettiği sözlerle ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Erzincan İliç'te yaşanan toprak kayması felaketi sonrasında işçilerimize hâlâ ulaşamadı. Bir an önce işçilerimize ulaşılmasını temenni ediyorum. Ailelere sabır diliyorum.

Tabii, bu olay madencilik sektöründeki denetimin önemini bir kere daha ortaya koymuştur. Maalesef, bugüne kadar ülkemizde binlerce insanımızı maden kazalarında kaybettik. Peki, soruyoruz: Maden kazalarında neden bu kadar kolay canımızı veriyoruz? Nedeni liyakatsiz insanların koltuklarda oturması, nedeni denetimlerin yetersiz olması ve cezaların da caydırıcı olmaması. Bu anlamda, gereken adımların atılması gerekir diye bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Son günlerde, maalesef, farklı kesimlerden birbirine yönelik, toplumsal barışımızı bozacak, toplumda kin ve nefret

oluşturacak söylemler ortaya sarf ediliyor. Bu anlamda iki farklı bakış açısını da eleştireceğim. Burada, birincisi, eski bir milletvekilinin cumhuriyetimizin kurucu iradesini de kastederek "Selanik dönmeleri" gibi bir ifade kullanması son derece yakışıksız bir ifadedir; bunu özellikle kınadığımızı ifade etmek istiyorum. Tabii, sonradan "Ben farklı kişileri kastettim." gibi bir açıklama geldi ama çok da inandırıcı değil, o zaman ilk başta neyi kastettiğinizi ifade edecektiniz yani konuşmalarınızın toplumsal barışa nasıl bir zarar verdiğini öngöreceksiniz. Buradaki mesele şu: Sevmeyebilirsiniz ancak Kurtuluş Savaşı iradesini ortaya koyan, cumhuriyetimizin kurucu iradesini ortaya koyan kurucumuza, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e saygı göstermek zorundasınız. Ölçüyü kaçırmayın diyorum, ölçüyü kaçırarak arkadaşlara da mikrofon vermeyin diyorum arkadaşlar.

Yine bir başka açıklama yani toplumun önemli bir bölümünün değerine ilişkin, şeriatla ilgili farklı bir açıklama geldi. Bir kere şuna açıklık getirmemiz gerekiyor değerli milletvekilleri: "Şeriat" dediğimiz kavram, İslam'ın değerler bütünüdür, İslam'ın hükümleridir, İslam'ın adalet sistemidir, İslam'ın ibadet, ahlak ve muamelatının kendisidir. Dolayısıyla yani Allah'ın emir ve yasaklarından bahsediyoruz, bu anlamda kimse bu kavramı -farklı yerlere çekerek- farklı siyasi tartışmalar içerisine çekmesin diyoruz. Burada anlayan yanlış anlıyor, anlatan da yanlış anlatıyor; böyle bir problem var. Hasılı, "şeriat" dediğimiz kavram dindir, İslam'ın kendisidir, böylesine önemli bir değerimizi lütfen kimse farklı mecralara çekip, farklı tartışmalar yaratıp toplumsal barışımızı bozmasın diyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanının Mısır ziyaretinin yansımaları hâlâ devam ediyor. Elbette dış politikada ülke menfaatleri önemlidir. Mısır bizim için Doğu Akdeniz'de ortak çıkarlarımızın olduğu önemli bir komşumuzdur. Dolayısıyla ortak çıkarlarımız, ortak kültürel geçmişimiz göz önünde bulundurularak ilişkilerin düzeltilmesini normal buluyoruz. Ancak burada normal bulmadığımız şey şudur arkadaşlar: Bu kadar yaşanan şeyden sonra, bu kadar olaydan sonra "kardeşim Sisi" açıklamasıyla vicdanların yaralanmasını normal bulmuyoruz. Bu konuda da sağlıklı, tatmin edici bir açıklama iktidar kanadından gelirse "kardeşim Sisi" ne demek, bunu gerçekten merak ediyoruz.

Filistin gündeminin normalleşmesini gerçekten büyük bir sorun olarak görüyoruz. İsrail barbarlığı maalesef devam ediyor. Bu anlamda İsrail üzerinde güçlü bir diplomasi oluşturacak bir uygulamayı ortaya koymak zorundayız. Bu konunun zihinlerde, ülkelerde, dünyada normalleşmemesi gerektiğinin bir kere daha altını çiziyoruz. Bu anlamda da iktidarın gereken bütün adımları atması gerektiğini bir kere daha ifade ediyoruz; ticaret gemilerinin durdurulması gibi, uçuş sahasının kapatılması gibi. Zaman hamaset değil, eylem zamanıdır. Bunu özellikle paylaşmak istiyorum.

Geçtiğimiz günlerde Yalova'daydım. Gelecek Partisi belediye başkan adayımızla birlikte Yalova Devlet Hastanesinin önünde bir açıklama yaptık. Eğitim ve Araştırma Hastanesi olarak açılmış ama devlet hastanesi statüsünde. Hemen önündeki yeni yapılan yol çökmüş arkadaşlar. Ya, bu ihaleler kime, nasıl veriliyor, bu planlamalar nasıl yapılıyor? Zemin etüt raporları alınmıyor mu? Bunun denetimi yapılmıyor mu? Gerçekten hayret ediyoruz. Bu konunun takipçisi olacağız. Şu da bir risk olarak duruyor mu, bu konuda da kamuoyunun sağlıklı bir şekilde aydınlatılması gerekir diye düşünüyorum. Hastanenin hemen bitişiğindeki yol çökmüş arkadaşlar, hastane de bir risk altında mıdır? Bu konuda kamuoyuna tatmin edici bir açıklama bekliyoruz.

Danıştayın KHK'yle görevine son verilen 489 hâkim için göreve iade kararı çok eleştirildi. Bu anlamda iktidar ve bazı medya organları bu konuyu çok sert eleştirdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Beş dakikayı doldurduk.

Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, yargı niçin var? Doğru, adil karar vermek için, eğer bir yanlış varsa onu düzeltmek için var. Yargı üzerinde kurulan bu baskıyı asla doğru bulmuyoruz. Bunu özellikle ifade etmek istiyorum. Evet, Türkiye'nin bir FETÖ gerçeği vardır, FETÖ'yle kararlı ve sert bir mücadele yapılmalıdır. Ancak herkesin de burada bildiği üzere kurunun yanında yaşın yanmasına da müsaade edilmemelidir. Suçlu ile suçsuz da ayrılmalıdır. Bu anlamda kendi mahkemelerinin kararına uymayan bir devlet rolüne de düşmememiz gerektiğinin altını çizmek istiyorum.

Son olarak, Rize'de iktidar partisi il başkanının polislerimize yönelik bir sözü basına yansıdı: "Terbiyesizlik etmeyin, haddini bileceksin, ben il başkanımı, beni dinleyeceksiniz." Arkadaşlar, ya, bir de hemen polislerimize FETÖ'cü yakıştırması gerçekten kabul edilebilir değil. Bu anlamda Cumhurbaşkanlığı koruması çıkmasaydı o polisler, akıbetleri ne olurdu gerçekten merak ediyoruz. Polisimize, memurumuza bu muameleyi de asla kabul etmiyoruz.

Başkanı, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şahadetinin 9'uncu yıl dönümüne, Erzincan İliç'teki siyanürlü maden faciasına ve İYİ Parti olarak toprakların zehirlenmesine sessiz kalmayacaklarına, Osmanlı hanedanı mensubu bir şahsiyetin düğününde edilen duaya ve 20'nci Dönem Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın Atatürk'e yönelik ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Zatinalinizi ve Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum ve başarılı bir çalışma haftası temenni ediyorum.

Bugün Ege Üniversitesinde öğrenci kisvesine bürünmüş hain PKK terör örgütü mensupları tarafından hedef gösterilerek katledilen yiğit evladımız Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şahadetinin 9'uncu yıl dönümü. Fırat'ın gençliğini çalan bölücü terörü, terör destekçilerini ve teröre hamilik yapanlarla birlikte göz yumanları da şiddetle, nefretle lanetliyorum. Sırtında hainliği küfe gibi taşıyanlara Fırat'ın yiğit mücadelesini, ihaneti özgürlük maskesi takarak gösterenlere Fırat'ın sonsuz cesaretini, fitratında terör olanlara da Fırat'ın yılmaz duruşunu hatırlatmaktan asla vazgeçmeyeceğim. Merhum evladımız, şehidimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu'na bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânı cennet, ruhu şâd olsun temennisini vefatının, şahadetinin yıl dönümünde tekrarlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Erzincan İliç'teki siyanürlü maden faciasının üzerinden bir hafta geçmesine rağmen göçük altındaki işçilere maalesef hâlen ulaşılamamıştır. Bölgedeki heyelan tehdidi ile toprağa karışan siyanürün yarattığı çevresel risk tehlikesi de henüz geçmiş değildir. Şirketin Türkiye'deki Müdürü Cengiz Demirci ise gözaltına alınmasının ardından kısa bir süre içerisinde serbest bırakılmıştır. Şu anda 13 ilimizin 20 farklı bölgesinde siyanürle altın çıkarma faaliyetleri de hâlen yürütülmeye devam edilmektedir. Üstelik bu 20 bölgede kapasite artırımına gidilerek maden faaliyet alanlarının genişletilmesi de planlanmaktadır. İktidar, yabancı sermayeye ve sarayı kuşatmış çetelere rant yaratmak için doğayı, çevreyi ve bölge halkını zehirlemeyi umursamadığı gibi İliç'te yaşanan felakete rağmen zehir alanlarını genişletmekten de geri durmamaktadır. Erzincan İliç'teki Anagold maden firması siyanürle çıkardığı altından 2020-2023 yılları arasında yaklaşık 1,5 milyar dolar gelir ve 334,6 milyon dolar kâr elde etmiştir. Maden bizim, zehir ortamında çalışan ve hayatını kaybeden işçiler bizim fakat parayı kazanan yabancılar ve sarayı kuşatmış rant çevresi. Toprak altında kalan bir işçinin yakınının ifade ettiği gibi "Bizlere kalan şey ölüm, onlara kalan da altın oldu." Hükûmeti buradan uyarıyorum: Daha fazla ölüm yaşanmadan, benzer facialar tekrarlanmadan siyanürlü altın madenlerini denetleyin ve ivedilikle gerekli tedbirleri alın. İYİ Parti olarak topraklarımızın zehirlenmesine sessiz

kalmayacak, gelecek nesillerimizin sağılığını önemsemeden oluşturduğunuz rant düzenine de göz yummayacağız.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye'de bir taraftan manevi değerlerin ardına sığınıp millî değerleri, bir diğer yandan da millî kimliğin ardına sığınıp manevi değerleri aşağılamayı marifet sayan bir güruh bulunmaktadır. Osmanlı hanedanı mensubu bir şahsiyetin düşününde edilen duada ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e beddua ve hakaret edilmiş, aziz hatırası lanetlenmiş ve birtakım hadsiz yakıştırmalarda bulunulmuştur. Atatürk'ün önderliğinde kurulan Mecliste, milletin Meclisinde milletvekilliği yapan ve Atatürk ilkelerine bağlı kalma yemini etmiş 20'nci Dönem Rize Milletvekili, "Şevki Yılmaz" denilen şahıs bu utancın başını çekmiştir. Bilinmelidir ki Türklüğe dair her değere savaş açmış olanların içinde bulunduğu acziyet Atatürk'ün ve Türklüğün aziz hatırasına asla zarar veremeyecektir. Karanlık zihniyetlerine mübarek dinimizi alet eden bu ahlaksızlar, Atatürk'ün gölgesinden bile rahatsız olan bu korkaklar sürüsü, güya devlet görevlisi de olan bu kendini bilmezler şimdiye kadar her kalıba girdiler de bir türlü Türk ve insan olmayı beceremediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bunların tutuklanmaları yetmeyecek, acilen tedavi edilmeleri de gerekecektir. İnsanlıktan nasip almayan ve kurucu değerlere söven bu zihniyetin ve o zihniyetin mensuplarının tarihin seyri içinde görecekları karşılık karanlığa gömölüp gitmekten ibaret kalmayacaktır, fazlası da olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Muhammed Levent Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül.

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şehadetinin seneidevriyesine ve Sadri Maksudi Arsal'ın vefatının seneidevriyesine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Müstakim olan sırata/Gittiler binip kır ata/Kılıçkırın'dan Fırat'a/Diridir Yusuf yüzlüler." İzmir Ege Üniversitesinde eğitim hayatına devam ederken 20 Şubat 2015 tarihinde, üniversiteye yuvalanan öğrenci kılıklı PKK'lı teröristlerin kalles saldırısı sonucunda şehit olan ülküdaşımız Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu şehadetinin seneidevriyesinde rahmet, minnet ve dualarla anıyoruz.

Fırat Yılmaz Çakıroğlu, Türk milletinin varlık ve birlik mücadelesini kendi ifadesiyle "Biz, bu mücadeleyi 20 kişi de kalsak, 30 kişi de kalsak vatan hainlerine karşı yürüteceğiz Allah'ın izniyle." diyerek büyük bir inanç ve kararlılıkla sürdürmüş; kendisinden önceki nesillerin artçısı, kendisinden sonraki nesillerin ise öncüsü olarak Türk gençliğinin gönlünde kahramanlaşmıştır.

Şehidimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu andığımız bu günde bir Çakıroğlu'nu daha dar-ı bekaya göndermenin hüznünü yaşamaktayız. Hayatını kaybettiğini teessürle öğrendiğimiz Milliyetçi Hareket Partisi Merkez Yönetim Kurulu Üyemiz, değerli ağabeyimiz, hasbi dava adamı, vatan ve millet nöbetçisi Ferhat Çakıroğlu'nu rahmetle anmak istiyorum. Allah yakınlarına sabır versin, Çakıroğlu ailesine ve camiamıza başsağılığı diliyoruz.

Sayın Başkan, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun kuruluşunda büyük emekleri olan, hukuk ve devlet adamı, Milliyet Dergisinin Sosyolojik Esasları, Umumi Hukuk Tarihi gibi eserlerin müellifi Sadri Maksudi Arsal'ı vefatının seneidevriyesinde rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sezai Temelli.

Buyurun Sayın Temelli.

26.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, bugün bir Türkiye partisi olarak grup toplantılarını çok dilli olarak gerçekleştirmenin gururunu yaşadıklarına, Kürtçe dili üzerindeki yasakçılığın inanılmaz boyutlarda olduğuna, Esenyurt ilçe binalarının polisler tarafından basıldığına ve İlçe Eş Başkanlarının evlerinden gözaltına alındığına, İliç maden faciasına, cezaevlerindeki açlık grevlerinin 86'ncı gününe ve Erzurum Dumlupınar 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevindeki Nurettin Kaya'nın yüz yirmi üç gündür ölüm orucunda olduğuna, imamlara yönelik saldırılara ve cezalara, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı aday Galip Ensarioğlu'nun konuşmasına ve Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın cevabına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, bir Türkiye partisi olarak grup toplantımızı çok dilli olarak gerçekleştirdik ve bunun gururunu yaşıyoruz. Birakın Türkiye partisi, bir mahallenin sınırlarını aşamamış zihniyetler yasakçılığa devam ediyorlar. Özellikle, Kürtçe dili üzerindeki yasakçılık inanılmaz boyutlarda. Hatırlayacaksınız, daha önce de burada dile getirdik, Şano Ar tarafından Kürtçeye çevrilen "Kral ve Travis" oyunu Patnos'ta yasaklanmıştı, sonrasında Antep'te yasaklandı. Evet, önceki gün, cuma günü de İstanbul Şişli'de yasaklandı; hem de oyuna bir saat kala kaymakam tarafından yasaklanıyor ve bir gerekçe var mı? Hayır, hiçbir gerekçe yok. Tamamen keyfî bir uygulamayla tiyatro oyunu yasaklandı. Bu yasaklamanın ve engellemelerin nedeninin Kürtçe diline karşı olan tahammülsüzlük olduğuna, inkâr politikalarının bir sonucu olduğunu çok iyi biliyoruz. Bu ülkede yüz yıldır Kürt halkının kimliğine, diline, kültürüne, kıyafetlerine, folkloruna ve Kürtçe isimlerine düşmanlık edildi; 2'nci yüzyıla geçtik, devam ediyor. Sonra da "Kürtler bizim kardeşimizdir, Kürt dili üzerindeki engelleri biz kaldırdık." diye her türlü hamaset ortaya konuyor ama gerçeklik işte bu yasaklarla kendini ifade ediyor. Kürt halkının kimliğini, dilini, sanatını, kültürünü tanımayacaksınız, ana dilinde kamusal hizmet vermeyeceksiniz ama seçim dönemlerinde puşi takıp, iki kelime Kürtçe konuşup halay çekeceksiniz, orada da kalmayacaksınız, milliyetçilere dönüp bir de bozkurt işareti yapacaksınız. Artık, bu ikiyüzlü siyasetiniz çökmüştür; artık, Kürt halkının karşısına çıkacak bir yüzünüz de kalmamıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yasaklar devam ediyor, siyasi kırım da devam ediyor. Bu sabah Esenyurt ilçe binamız yine polisler tarafından basıldı. İlçe Eş Başkanlarımız Fatih Ergün ve Bahar Karataş Eşiyok gözaltına alındı evlerinden. Aynı saatlerde de parti binamızda polis arama yaptı. İçeride bulunan kitaplara, dergilere, bilgisayarlara el konuldu. Bu size neyi hatırlatıyor? 12 Eylül. 12 Eylül cuntacıları da kitaplara düşmandı, dergilere düşmandı, siyasete düşmandı. Dolayısıyla bu 12 Eylül zihniyetini AKP iktidarında yaşamaya devam ediyoruz. Sadece 2023 yılında üye, yönetici ve halkımızdan, bileşenlerimizden 4.491 kişi gözaltına alınmış. Gözaltına alınma gerekçeleri ne? Aslında, anayasal bir hakkı kullanmaları, bir protesto yürüyüşü yapmaları ya da basın açıklamalarında bulunmaları. Yani anayasal hakkını kullananlara gözaltı ama sizlerin yaptığı ise Anayasa'yı ihlal etmek... Dolayısıyla bugün siyasi kırım operasyonlarının devam ettiğini görüyoruz. Peki, bunlar bizi yıldırarak mı? Hayır. Gördünüz; yerel seçimlere giderken halk oylaması yaptık, yüz binler katıldı; özgürlük yürüyüşü yaptık, on binler katıldı. Dolayısıyla biz bu yasakçı zihniyete, bu kırımcı zihniyete karşı mücadelemizi büyütmeye devam ediyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İliç maden faciasına değinmeden geçemeyeceğim. Siyanürlü toprak altında kalan 9 madenciye tabii ki ulaşılamadı. 2011 yılında Elbistan'da aynı vakayı yaşamıştık, orada da yitirdiğimiz 9 kişiye ulaşılamamış, üzerine gidip bir anıt dikilmişti. Maalesef burada da rant uğruna katledilen işçilerin, emekçilerin hayatı bir kez daha hiçe sayıldı, yok sayıldı. Dehşet verici bu olay gündemden asla düşmemeli, sorumluları mutlaka hesap vermeli. Tabii "sorumlular" deyince de

aklımıza Murat Kurum geliyor; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı iken Anadolu Madencilğe verdiği iznini biliyoruz. "İmar affı" dediğimizde Murat Kurum aklıma geliyordu; işte, depremde sonra yaşanan facia ortada. Yine, bugün bu izin belgesiyle bir kez daha kendisini karşımızda bulduk. Gerçek apaçık ortadadır. Murat Kurum, madenin kapasite artışı ve ÇED raporu onayına imza atarak bu facianın zeminini hazırlamıştır. Kurum da bu facianın sorumlusudur, failidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cezaevlerindeki açlık grevleri 86'ncı gününde. Bunların içinde bir de Erzurum Dumlu 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan Nurettin Kaya yüz yirmi üç gündür de ölüm orucunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bu ölüm orucunun nedeni S-R-Y tipi hapishanelerin havalandırmalarının bile olmaması, ağır tecrit koşullarının uygulanması; bunlara karşı yapılan bir mücadeledir. Bunun ötesinde tutukluların ailelerinin ikamet ettiği yerlere yakın cezaevlerine sevk edilmesini istiyorlar çünkü ailelerden o kadar uzaktalar ki aileler de cezalandırılmış oluyor ve tutuklu ve hükümlüler aileleriyle hakları olan bir hakkı kullanmaktan mahrum ediliyor. Dolayısıyla da sadece tutukluların değil ailelerin de bu cezaya maruz kalmaları kabul edilebilir bir şey değil.

Sayın Başkan, ben iktidara sormak istiyorum: Bu imamlardan ne istiyorsunuz? Önce bir kaymakam çıktı, bir imamı dövdü. Geçen gün de Buca Müftülüğü tarafından "Yusuf Kılıç" isimli imam sürgün edildi ve kendisi cezalandırıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hatta kendisine karşı müftülükte bir saldırı da gerçekleşti. Nedeni şu: İmam neden Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın mitingine cemaat toplamamış? İmamların görevi bu mudur? Sizin mitinginize insan taşımak mıdır? Taşımayan imamı bu şekilde cezalandıracak mısınız? Dolayısıyla, bu dinden, din insanlarından elinizi çekin.

Son olarak fıkra gibi bir olay anlatacağım size. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkan adayı Galip Ensarioğlu bir konuşma yapıyor. "Milletimizle hiçbir gönül bağı olmayan, sadece milletimizin duygularını sömürerek elde edilen sömürü düzenine 31 Martta son vereceğiz." diyor. Bunu nerede yapıyor? Diyarbakır'da yapıyor. Diyarbakır'da bunu yaparken Diyarbakır Belediyesini kim yönetiyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Kayyumlar yönetiyor. Bu kayyumları kim atamış? Partisi AKP atamış. Dolayısıyla, herhâlde siyasi şuurla ilişkilenecek bir konuşma. Ötesi var: Yine Diyarbakır'da bir toplantıda, Cevdet Yılmaz'ın katıldığı bir toplantıda Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Ensarioğlu'na yönelik şunu söylüyor: "İnanın, Sayın Cumhurbaşkanımızın da buraya verdiği önem; İstanbul, Ankara, İzmir'e veriyor mu bu önemi? Sanmıyorum. Diyarbakır'ın Cumhurbaşkanımızın nezdinde apayrı bir yeri var. 'Ben bu defa Diyarbakır'ı istiyorum' dedi." diyor. Evet, Erdoğan'ın Diyarbakır'ı çok istediğini biliyoruz ama size üzüleceğiniz bir haber vereyim: Diyarbakır, Erdoğan'ı istemiyor.

Teşekkür ederim. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır.

27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, geçen hafta İliç'te yaşanan faciada toprak altında kalan 9 işçiye bugüne kadar ulaşamadığına ve ÇED raporunu veren Murat Kurum'un İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına aday olmasına, İliç'teki madeni işleten Kanadalı şirkete, geçen hafta ertelenen maden yasasının bu hafta tekrar Genel Kurul gündemine geleceğine, halkın borç batağında olduğuna ve emekli ikramiyelerine yapılan bin liralık artışa, Şevki Yılmaz'ın Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen hafta Maden Yasası görüşülürken, tam burada çıkıp iktidarın, muhalefetin konuşacağı sırada İliç'te bir facia yaşadık ve muhalefet bir direnç gösterdi. "9 işçi, emekçi toprak altındayken bu yasayı görüşmeyelim." dedik ve üzülen söyleyeyim, geçen haftadan bugüne kadar işçilerimize ulaşmadık, ulaşip ulaşamayacağımız belli değil. Şimdi, ne Bakanlıktan ne iktidardan ne şirketten ne Valilikten hiçbir tatmin edici açıklama yok. Dünyanın neresinde bu rezalet yaşanırsa yaşansın, iktidar, Bakan çıkar hesap verir.

Değerli milletvekilleri, bakın, Murat Kurum İstanbul'a aday. ÇED raporunu veren kim? Murat Kurum. Peki, bu Murat Kurum ne yapıyor? Bu şirket hukuksuz, çevreye ihanet eder gibi büyürken "Ek bir ÇED raporuna gerek yok." diyor ve bu facia gerçekleşiyor. Murat Kurum İstanbul'da gezerken, oy isterken yüzüzsüzce bu facia gerçekleşiyor. Bir parça demokrasi, vicdan, hukuk olan bir iktidarda, bir ülkede o Bakanın bırakın dünyanın en büyük şehirlerinden birine belediye başkan adayı olmasını sokağa çıkacak yüzü olmaz, yargılanır ama maalesef ki Bakan ya da iktidar hesap vermektense daha çok hesap soruyor.

Şimdi, kim bu Kanadalı şirket? Ben buradan AKP sıralarına sormak isterim: Kanada'ya gidelim, bir karış toprağı kirletelim, bir ağacın yarım metre dalını keselim; hemen gelir o insanlar, gerekli cezayı keser ve "Bunu yapamazsın." der ama bu ülkenin şirketi geliyor, benim topraklarımda, İliç'te ÇED raporlarına gerek görülmeksizin siyanürle, bir sürü kimyasal atıkla hukuksuz olarak maden arıyor. Neden? Şimdi, burada elde edeceği kazanç 2043 yılına kadar 7 milyar 154 milyon dolar. Peki, ne kadar ödeyecek? Masraflar çıktıktan sonra kalan para 3 milyar 464 milyon; net kârı, net; Türkiye Cumhuriyeti'ne 353 milyon dolar ödenecek. Yani Kanadalıları zenginleştirmek için neyin karşılığında bu tavize, bu cinayete AKP iktidarı izin verdi? Ben sormak isterim. Bu şirket, her şirket gibi yüzde 25 vergi ödeyecekken yüzde 6,38 vergi ödeyecek. Vergi ödemeyeceksin, vergi borcun silinecek; bu kârın yüzde 90'ını alıp Kanada'ya götüreceksin, benim işçilerim orada, şu anda toprak altında kalacak ve bunun hesabını verecek bir iktidar yok. Burada eminim kapalı kapılar arkasında birçok kişi cebini doldurmuştur, bu tavizleri vermiştir, Kanadalı cebini doldurmuştur, Kanada'ya para gitmiştir ama şu anda 20 bin lira maaş için, çocuklarını doyurmak zorunda kalan 9 vatan evladı toprağın altında ve bunun mimarı da İstanbul'a aday; olmaz arkadaşlar.

Bakın, bu hafta Maden Yasası bir daha gelecek. Bu Maden Yasası geldiğinde, burada görüşeceğimizde geçen haftaya göre bu İliç'te yaşanan rezaletlerle ilgili komisyon toplanıp ek önlemler aldı mı? Almadı çünkü bizim sorumluluğumuz bu ülkeye, 85 milyona, işçiye, emekçiye, çevreye, doğaya değil. Kime? Kanadalı şirketlere, Amerikalı şirketlere ve bizde 5-6 şirkete. Nedir bu? Gerçekten ben merak ediyorum, Cengiz İnşaatı merak ediyorum, Çalık grubunu merak ediyorum; kemiriyorlar bu ülkeyi, doğayı kemiriyorlar, toprakları kemiriyorlar ve olan işçilere oluyor. Hâlâ bununla ilgili üst düzey hesap vermesi gereken insanlar hesap vermedi; bunu kınıyoruz, bunun takipçisi olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, halk borç batağında, kredinin yıllık faizleri yüzde 60'ları bulmuş, halkın bankalara borcu bir buçuk ayda 127 milyar artmış, 3 trilyon lira sınırına dayanmış. Üzülen söyleyeyim, bankalar tarafından 2

milyon 300 bin vatandaşımız icrada, kredi kartı borcunu ödeyemeyecek durumda ve emeklinin ikramiyesi 2 bin liradan 3 bin liraya çıkarılıyor. Bakın, az önce anlattığım hikâyede, 2043 yılına kadar 3 milyar doları bu topraklardan alıp Kanadalı şirketin cebine koyan bu iktidar, bu kadar yoksulluğa, bu kadar zamma, bu kadar enflasyona rağmen emekliye bin liralık artış yapıyor. Ya, ben Cumhurbaşkanına soruyorum: Bayramda torununa bin lira harçlık verse torunu kabul edecek mi? Milletvekillerine soruyorum... Ayıp!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Biz, bugün Komisyonunda, basında bir çağrı yaptık: Bir parça vicdanınız, emekliye karşı bir parça ahlakınız, sorumluluğunuz varsa gelin, bayram ikramiyelerini 17.002 lira yapalım, asgari ücret oranında yapalım. Halkın durumu kötü, halk sefalet içerisinde, emeklinin durumu çok kötü. Ne kadar umurunuzda bilmiyorum ama 3 bin lirayla insanların bayramda çocuklarına alacak pantolon, ayakkabı, gömlek gibi kıyafetler yok artık. Hayatın gerçeklerini görün, sokağa çıkın diyorum.

Son olarak, maalesef ki... Şu sıralarda oturuyoruz, önemli görevlerde bulunuyoruz. Milletvekilliği çok şerefli bir görev. Eminim, bu görevi yürüten arkadaşlarımız cumhuriyet tarihinden bugüne kadar tarihine, Ata'sına, kurucu değerlerine saygı göstermiştir ama onunla aynı sıraları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – ... geçmişte milletvekilliği yapsa da paylaşmaktan utandığım, cibilliyetsiz “Şevki Yılmaz” diye birisi çıkıyor, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret ediyor.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Şevki Yılmaz kapatılsın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Neymiş? Osmanlı'yı süren soysuzları lanetle anıyormuş. Soysuz göreceksene aynaya bakacak Şevki Yılmaz. Utanmaz adam! Bu topraklarda, bu Mecliste, bu ülkede milletvekilliği yapabiliyorsan, egemenlik kayıtsız şartsız milletinse bunu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e, şehitlere ve gazilere borçlusun. Sen kimsin? Hadsiz! Senin “İngiltere'ye sürüldü.” dediğin son padişah, Atatürk ve arkadaşları savaşırken, bu toprakları düşmandan arındırmaya çalışırken, cephede, Çanakkale'de, Sakarya'da vücut vücuda savaşırken İngiltere'ye bir İngiliz gemisiyle kaçmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ha, sen bu çirkin, çirkef ağzınla söylediklerinden dolayı bu ülkede hapis cezası aldın, o hapis cezasını çekmemek için aynı, söylediğin, savunduğun “Sürüldü.” dediğin o kişi gibi yurt dışına kaçtın. Şevki Yılmaz ve onun gibileri yargılamayan, hâlâ soruşturma açmayan savcılar da kınıyorum. Muhalefetten hangi ses çıkarsa çıksın, bir saat içerisinde soruşturma var ama Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret eden Şevki Yılmaz denen cibilliyetsiz soruşturma yok. Onu kınıyorum ve savcılar görevi çağırıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Taşkent...

28.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, neredeyse her hafta bir faciaya uyandıklarına ilişkin açıklaması

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Neredeyse her hafta bir faciaya uyanıyoruz. Neden tren kazalarında insanlarımız ölüyor? Neden başka ülkelerde hiç olmayan on binlerce insanımız depremlerde can veriyor? Neden madenlerimizde yüzlerce işçimiz hayatını kaybediyor? Neden sürekli sellerde insan hayatları kayboluyor? Bütün bunlara verdiğiniz cevap ve sizden gördüğümüz tek tepki onlar için dua etmek, can kaybı olmamasını temenni etmek, “kader” demek, “fıtrat” demek. Oysa bunlar ne kader ne fıtrat, bunlar tek kelimeyle yönetim zafiyeti. Sorumluluk almak yok, sorumlulardan hesap sormak yok, öz eleştiri hiç yok; iş güvenliğini sağlamak yok, denetim yok, işçi sağlığını korumak yok, insan hayatını önemsemek yok ama yayın yasakları var, doğayı talan etmek var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Timisi...

29.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Türkiye'nin çok uluslu maden şirketleri için âdeta bir yolgeçen hanına döndüğüne ve Erzincan'da 9 işçinin hala toprak altında olduğuna ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye çok uluslu maden şirketleri için âdeta bir yolgeçen hanına dönmüş durumda. Türkiye'deki ortaklarının açtığı kapıdan ellerini kollarını sallayarak ülkemize giriyorlar, işlerini kitabına uyduruyorlar, ülke madenlerini talan edip hesapsız kitapsız çekip gidiyorlar. ÇED raporları, denetimsizlik, talan edilen doğal kaynaklar, hız kesmeden devam eden ilkel madencilik faaliyetleri; tüm bu olup bitenler karşısında sorumluluk almayan Hükümet, kafasını kuma gömerken Erzincan'da 9 işçimiz hâlâ toprak altında. İlgili bakanlara sorum: Bu katliamın sorumluluğunu kim üstlenecek? Ülkemizde faaliyet gösteren yabancı maden şirketinin sayısı kaç? Yabancılar, millî servetimizi alıp götürsün diye ruhsat verdiğiniz alanın büyüklüğü nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Enginyurt...

30.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Şevki Yılmaz'ın Mustafa Kemal Atatürk'e yaptığı hakareti şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Mustafa Kemal Atatürk bir bozkurttur; Mustafa Kemal Atatürk bir başbuğdur; Mustafa Kemal Atatürk Türk'ün gururu, onurudur; Mustafa Kemal Atatürk sarı saçlı, mavi gözlü dev adamdır. Mustafa Kemal Atatürk'e “Soysuz.” diyen soysuz oğlu soysuzdur, “Selanik dönmesi.” diyen, dönmenin en önde gidenidir. Mustafa Kemal Atatürk'e yapılan hakareti şiddetle kınıyorum, Şevki Yılmaz derhâl kapatılsın diyorum.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Leyla Şahin Usta.

Buyurun Sayın Usta.

31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen felakete, yabancı sermayeli şirketlerin sahip olduğu ruhsat sayısına, yabancı şirketlerin madenlerle ilgili verdikleri vergilere ve madenlerden elde edilen gelire, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarının ramazan ayı boyunca bitirilmesini temenni ettiklerine ve Filistinlilere her zaman sahip çıktıklarına ve sahip çıkmaya devam edeceklerine, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşunun 74'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekillerimiz, evet, hepimiz maalesef geçen hafta Erzincan'ın İliç ilçesinde altın madeninde meydana gelen

felaketten dolayı üzgünüz ve 9 işçimizin bir an önce bulunması için olayın ilk anından itibaren AFAD'dan Türk Silahlı Kuvvetlerine, Emniyet Genel Müdürlüğünden JAK'a, madencilerden sivil toplum kuruluşlarımıza arama kurtarma ekiplerimiz bölgeye giderek çalışmalara başlamış, devletimiz bütün imkânlarıyla bölgeye yönlendirilmiştir. Arama kurtarma çalışmalarının yanı sıra, olayla ilgili olarak gerekli incelemeleri yapmak üzere cumhuriyet savcılarımız ve müfettişlerimiz görevlendirilmiş, felaket her yönüyle en ince ayrıntısına kadar soruşturulmaya da başlanmıştır. Henüz 9 işçimize ulaşılammıştır. An itibarıyla da tekrar meydana gelecek bir heyelan riski sebebiyle arama faaliyetlerine ara verilmiştir. Tekrar, bu risk kalkar kalkmaz arama faaliyetlerine ivedilikle devam edilecektir.

Burada bir iki hususu sizlerle ve kıymetli kamuoyuyla paylaşmak istiyorum: 2023 sonu itibarıyla yabancı sermayeli 130 farklı tüzel kişinin sahip olduğu toplam 593 adet ruhsat mevcuttur ancak ülkemizdeki toplam ruhsat sayısına baktığımızda ise 14.763 ruhsat sahibi bulunmaktadır. Kişi bazında bakıldığında, yabancı sermayeli tüzel kişi sayısı, ruhsat sahibi gerçek ve tüzel kişi sayısının sadece yüzde 2,1'ine tekabül etmektedir. Ruhsat sayısı bazında bakıldığında ise yabancı sermayeli şirketlerin sahip olduğu ruhsat sayısı, ülkemiz toplam ruhsat sayısının yüzde 4'ü kadardır. Toplam işletme izni alanlar, bizim kendi Türkiye yüz ölçümü oranımıza baktığımızda ise yüzde 3,3'lük kısmına tekabül etmektedir. Bu bilgileri özellikle sorulduğu için paylaşmak istiyorum.

Yine, maalesef hem kamuoyunda, sosyal medyada, gerekse burada muhalefetin de söylediği "Bu madenciler, bu yabancı şirketler geliyorlar, kârının yüzde 90'ını alıp giderek ülkeye sadece zarar bırakıyorlar." şeklindeki açıklamaları için de şunları söylemek istiyorum: Altınla ilgili, özellikle madenlerle ilgili verdikleri vergi oranları 2022 yılının sonu itibarıyla yüzde 25 daha artırılmış ve yüzde 13,75'e çıkarılmıştır, daha öncesinde yüzde 11'di. Ayrıca, orman izin bedeli olarak ek yüzde 3,86 vergi, maden ruhsat bedeli için 0,17, kurumlar vergisi için 3,83, stopaj yüzde 8,49, damga vergisi yüzde 0,1, gelir vergisi 14,46, KDV 16,2, diğer vergiler 17,12, SGK primlerinden yüzde 12,78 olmak üzere altın üretimi yapan bir işletme, devlet hakkına ilave olarak yaklaşık 3-4 katı daha vergi ve kamu ödemesi de yapmaktadır.

2022 yılındaki verilere göre 31 ton altın üretilmiş olup 9 milyar dolarlık altın ihracatına karşılık 20 milyar dolarlık altın ithalatı gerçekleştirilmiştir yani 2022 yılında 11 milyar dolarlık altın dış ticaret açığı da oluşmuştur. Bu bilgileri özellikle paylaşarak kamuoyunun da doğru bilgileri almasını, madenlerden ve altından elde edilen gelirin yüzde 90'ının götürüldüğü yanlışının, bilgisinin doğrusunu söylemek istediğim için özellikle paylaşmayı uygun görüyorum.

Tabii ki hepimiz şunun farkındayız: Çevre Bakanı olarak görevini yapmış olan, şu anda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayımız Sayın Murat Kurum üzerinden de siyasi bir kampanya yürütülmeye çalışılıyor. Acılarımız varken bunun da böyle tartışılmasının hiç uygun olmadığını, Çevre Bakanlığının sadece ÇED raporlarıyla ilgili olarak etkileri incelediğini ve bu bilgiyi paylaştığını, daha sonrasında Çevre Bakanlığının bir alan genişleme yetkisine sahip olmadığını ve alan genişlemeyle veya kapasite artırımıyla ilgili bir onayının olmadığını da tekrar kamuoyunun gündemine sunmak istiyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Bu acı yaşanmayabilirdi, yaşandıysa siz mesulsünüz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu acılarla birlikte tabii ki temennimiz, bir an önce... Bu alanın zaten ruhsatı da şu an için askıya alınmış ve afetle beraber kurtarıma çalışmaları da hızla devam etmektedir. Bunun yanı sıra, o toprak alanın ve yığının tekrar düzenlenmesi, ilerleyen süreçte bir heyelana sebep olmaması için de hem Çevre Bakanlığımız hem İçişleri Bakanlığımız hem Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız da bölgede bulunarak çalışmaların hızla sürdürülmesine çok ciddi olarak bizzat eşlik etmektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ramazan ayına yaklaşıyoruz; maalesef İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarının devam ettiği bir ramazan ayına acıyla yaklaşıyoruz. Temennimiz ve dileğimiz, inşallah, ramazan ayı boyunca bu saldırıların bitirilmesi ve ramazanda Mescid-i Aksa'ya Müslümanların girişine izin verilmesidir. Ne yazık ki İsrail'in savaş bakanı, Refah'a başlatacakları büyük saldırı için ramazan ayının ilk gününü yani 10 Martı da işaret etmektedir. Lahay'de gündeme gelen bu davayla birlikte soykırımın cezasız kalmayacağını ümit ediyoruz. İsrail'in cezasızlığına son vermek hukuki bir zorunluluktur. Lahay'de başlayan dava bu anlamda tarihi bir dönüm noktası olacak ve İsrail, cezasızlık nedeniyle hukuk, vicdan ve kural tanımaz tavrını dizginleyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bizim İsrail'e karşı tavrımız nettir. Filistinli kardeşlerimizin her zaman yanında olduk ve onlara her zaman sahip çıktık, sahip çıkmaya da devam edeceğiz.

Bugün ayrıca Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşunun 74'üncü yıl dönümü. Türkiye'de 1950'de çok partili dönem başlamış ve "Yeter, söz milletindir!" sözleriyle demokrasi yürüyüşü başlatılmıştır. İşte, o yürüyüşün en büyük destekçisi olan, bugün 74'üncü yaşını kutladığımız Yüksek Seçim Kurulu, Türkiye'de demokrasinin kök salmasını sağlayan önemli kurumlarımızdan, unsurlarımızdan biri olmuştur.

Bu vesileyle, 31 Mart seçimleri öncesinde de, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşunun 74'üncü yılını ben de tekrar tebrik ediyorum, Yüce Divanı ve Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, üzülererek Sayın Usta'yı dinledik çünkü şu anda toprağın altında 9 emekçi var. Bunlara yönelik kaygılarını dile getirmek yerine neredeyse bunun bir "zayıat" olarak görülebileceğini, bunun da tarafımızca ikna olunması gereken bir konu olduğunu kanıtlarcasına bir konuşma yaptı.

Ne kadar altın çıkıyormuş; kime, ne kadar ruhsat verilmiş; bunun oranı kaçmış; yani biz bu oran ve bu rakamları duyunca "9 kişiyi kaybettik, toprak altında kaldılar." diye neredeyse sevinelim mi? Daha mı fazla olsaydı? Nedir bunun ölçüsü? Sizin insana, emekçiye, doğaya karşı bu hasmane, bu düşmanca tutumunuzun gerekçesi nedir?

Hemen ardından gerekçesini açıkladı: Gerekçesi, vergi hasılatları artıyormuş; altından dolayı 11 milyar dolarlık cari açık varmış, bunu kapatma gayreti varmış. Yani, varsa yoksa altın, döviz; varsa yoksa bu çarpık ekonomi anlayışı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bunun bedelini, işte, emekçiler ödüyor, bu ülkenin insanları ödüyor, bu ülke ödüyor.

Ne doğası kaldı ne insanı kaldı. Buna yönelik üzüntülerini dile getirmek yerine neredeyse o rakamlarla bunu kabul etmemizi dile getiren talihsiz bir konuşma dinledik. Bu anlamıyla Türkiye emekçilerine, özellikle madenlerde çalışan emekçilere

buradan çağrı yapıyoruz: Hayatınızı riske atan bu çalışma koşullarına katlanmak zorunda değilsiniz. Buna güçlü bir dayanışmayla, güçlü bir mücadeleyle karşı çıkmalısınız; değil altın, hiçbir şey için bu zulme katlanmak zorunda değilsiz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok kısa efendim, toplu olarak.

HALUK İPEK (Amasya) – Böyle karşılıklı nasıl oluyor Sayın Başkan, İç Tüzük'ün neresinde var?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

33.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, şunu özellikle belirtmek istiyorum: Bu tür felaketlerden sonra Bartın'da, Soma'da, İliç'te savcılık soruşturmayı zaten açtı. Yapmayın ya! Bir de açmasaydı. Asıl -bu ruhsatlar verildiğinde bu ruhsatları verenler ÇED raporunda "Büyümeye gerek yok." dediğinde- izin verenler hakkında facia meydana gelmeden savcılık bir soruşturma açsaydı o savcılığın alışıydı. Mesela, savcılık soruşturma açtı; Kurum hakkında açtı mı, ben merak ediyorum? Açamaz. Niye? Çünkü ölene kadar, iktidarda kaldıkları sürece Kurum dokunulmaz.

İki: Neymiş, ruhsatı askıya almışlar. 9 insanımız toprak altında kaldıktan sonra denetim yapmadan ruhsatı askıya almışlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlem...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Askıya alınan tek bir şey var: Yirmi bir yıldır bu ülkede vicdan, vicdanları askıya almışlar.

İki: Bakın, 2043 yılına kadar -benim verdiğim- elde edilecek toplam kâr miktarını ben kafadan falan vermedim. Kim vermiş? Bunu veren, şirketin bizzat kendisi, internet sayfasında. Peki, NASDAQ borsasında paylaşılan veriler nedir? Aynen benim verdiğim verilerdir. Doğruyu söylesinler, doğruyu söylesinler, doğruyu söylesinler.

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, ben de konuşmamın başında bu maden faciasından duyduğumuz üzüntüyü ve bunun ilgili yapılan çalışmaları anlattım ancak bir tezgâh var ortada. CHP Grup Başkan Vekili Ali Mahir Başarır ve vekilleri sorular soruyor; ben cevap verince, emekçinin hakkından bahsetmediğim üzerinden DEM'den cevap geliyor. Ya, böyle bir tezgâh kurmaya ihtiyaç yok. Bakın, sizin söylediklerinizin üzerine Ali Mahir Başarır yine söz aldı, yine rakamlar üzerinden birtakım iddialarda bulundu. Bu iddialara cevap vermezsek "Cevap vermediniz." cevap verirken "Emekçinin hakkını düşünen yok..." Ya, insaf! İki dakika önce, sizden önceki konuşmamda ben bu işçilerimizle ilgili acımızın büyük olduğunu, kaybımızın büyük olduğunu ve bunların kurtarılmasıyla ilgili neler yapıldığını söylemişim, çalışmaları anlatmışım. Bu kadar büyük bir tezgâhın içerisinde, sizlerle tekrar aynı konuyu ve aynı rakamları konuşarak sizin tezgâhınıza su taşımayacağım. Sizin yapmaya çalıştığınız şey bu acılar üzerinden siyasetinize prim yapmak. Biz acılarımızla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, insanlar ölmüş, kimsenin tezgâh mezgâh yaptığı gibi bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Gündeme geçelim isterseniz.

HALUK İPEK (Amasya) – Bence de Başkanım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Böylesine Meclisin...

HALUK İPEK (Amasya) – Hayır, İç Tüzük'te böyle bir şey yok kardeşim ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne demek yok?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Meclisin...

HALUK İPEK (Amasya) – Müsamere mi burası ya?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Meclisin...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne demek yok?

HALUK İPEK (Amasya) – Hayır, yok tabii! Nerede var, açıklayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Meclisin gündeminde hepimizin söz hakkı var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hayatında İç Tüzük'ü okudun mu?

HALUK İPEK (Amasya) – Burası müsamere değil, herkes düşüncesini açıklar ve gündeme geçilir ya!

BAŞKAN – Bir dakika ya, Grup Başkan Vekili konuşuyor Sayın İpek; bırakın, Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Grup Başkan Vekilin konuşuyor, sus lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Söylediğimiz sözleri çarpıtarak bizim ve tüm iktidarımızın, hepimizin, sanki işçilerimizin haklarını korumuyoruz, onların acılarını paylaşmıyoruz gibi bir itham altında bırakılmasının çok çirkin olduğunu ve bu tip sözlerle Mecliste yer verilmemesi gerektiğini, hepimizin ortak acısı olduğunu ve buradan siyaset yapılmaması gerektiğini... Varsa suçlu olanlar elbette ki ortaya çıkacak ve cezalarını alacaktır.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Evet, gündeme geçmemize fırsat...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Özür dileyerek söylüyorum. Ben de cevap vermek, polemiğe girmek istemiyorum ama şöyle: Açık olarak tezgâh kurduğumuzu söylüyor ya, bu nasıl bir üslup! İzin verirsiniz...

BAŞKAN – Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kurmadınız mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kurdum, kurdum; ben yaptım(!)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz sordunuz, ben cevap verdim, oradan cevap veriyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Toprağı ben yığdım oraya(!)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sormayın o zaman. Rakamları ortaya getiren sizsiniz.
V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, bakın, net bir şey söyleyeyim burada. İliç'teki olaya hepimiz üzüldük ama ben şu samimiyetsizliğe çok kızıyorum: "Biz üzülüyoruz, savcılarımız soruşturma açtı, gereken yapılacaktır."

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Samimiyetinizi siz mi tartıyorsunuz? Samimiyeti siz mi ölçüyorsunuz ya?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ya, burada neyin iyi niyeti? İliç'te on yıldır insanlar, milletvekilleri, çevreciler "Bir dakika... Yapmayın." diye sizi uyarmış, araştırma önergeleri verilmiş, milletvekilleri gitmiş, çevreciler gitmiş, giden çevreciler gözaltına alınmış...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Samimiyeti sizden mi öğreneceğiz Ali Mahir Bey?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – ...aradan on üç yıl geçmiş, orada 9 insanımız toprağın altında, savcı soruşturma açmış; ya bir de açmasaydı! Bu bir savunma mı, bu bir izah mı? Sonra "Bana tezgâh kurdu." diyorsunuz. Vallahi bakın, tezgâh nedir, biliyor musunuz? Kanadalı bir şirket ile Çalık grubuna bu toprakları verip, tonlarca altını çıkarttırıp paranın yüzde 90'ını Kanadalılara peşkeş çektiromektir. (CHP sıralarından alkışlar) Tezgâh nedir, biliyor musunuz? Tezgâh, bu şirketin bu kadar ihaneti bu topraklara yapmasına rağmen 210 milyon lira vergi borcunu silmektir. (CHP sıralarından alkışlar) Tezgâh nedir, biliyor musunuz? "Şirket hakkında soruşturma açtı." deyip Murat Kurum'u İstanbul'un sokaklarında elini kolunu sallayarak dolaştırmaktır. Tezgâh nedir, biliyor musunuz? Bu ülkenin doğasını, çevresini, işçisini katletmektir, katletmek. (CHP sıralarından alkışlar) Tezgâh kuruyormuşum! Ne tezgâhı kuruyorum? Utanmasanız "İliç'teki maden faciasını muhalefet yaptı." diyeceksiniz. Ya, bir parça özür dilemenizi, bir parça yüzünüzün kızarmasını muhalefet olarak, halk olarak istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Temelli'ye söz vereyim, daha sonra size söz vereyim.

Ama gündeme geçeceğiz, yoksa ara vereceğim yani.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Cevaplarımı vereyim, gündeme geçelim.

BAŞKAN – Tamam, söz vereceğim size, vereceğim.

Buyurun Sayın Temelli.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, şimdi, iktidar partisi eleştirilere yanıt vermek yerine suçlayıcı bir dille tarafımıza suçlamaları yöneltiyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yok, eleştirilerinize cevap verdik, sonra suçlandık.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ne tezgâhı kuracağız? Bizim söylediğimiz çok net; siz emekçileri, insanları, doğayı ciddiye alan, yaklaşan, o hakları koruyan bir yerden değil, sermayenin hakları üzerinden siyaset yapan ve onun gereğini yapan bir partisiniz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Hadi oradan, yok öyle bir şey!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu ilk değil, bu ilk değil. Ben konuşmamda 2011 yılı Elbistan örneğini verdim size, 2011 yılında da iktidardaydınız. Soma örneği, hâlâ bütün canlılığıyla hafızalarımızda. Maden faciaları bu ülkede artık olağanlaştı, sayenizde olağanlaştı. Neden? Çıktınız, her faciadan sonra buna "fitrat" dediniz. Siz kendi tarihinizden bihabersiniz. Dolayısıyla eleştirildiğinizde dönüyorsunuz, diyorsunuz ki "Bu bir tezgâh." Ne tezgâhı? Sizin yaşattıklarınız, yarattıklarınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bakın, Sayın Usta, Murat Kurum'u aklamaya çalışırken yine konuşmanızda diyorsunuz ki... Murat Kurum'un döneminde, 2020 yılında madenin kapasite artış meselesi onaylanmış, kendisi o zaman Bakan. Biz olmayan bir şeyden dolayı Kurum'u suçlamıyoruz ki siz olan bir şeyden dolayı Kurum'u kurtarmaya çalışıyorsunuz ama buna gücünüz yetmez, apaçık suç ortadadır ve faili de bellidir.

BAŞKAN – Sayın Usta, söz talep etme imkânı vermeden değerlendirme yapın.

Buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Çok açık ve net söyledim, soru soruldu, cevap verdim. Verdiğim cevaplar üzerinden eleştirildim. "Madencilerin acılarını paylaşmıyorsunuz. İşiniz gücünüz para pul, sermaye." denildi. Sorulara cevap verme hakkımız varsa bunu kullandık ve bu cevapları da beğenmedikleri için yine birtakım yalan iddialarla kendi cevaplarını verdiler. Şunu söylemeye çalışıyorum: Hepimiz bu ülkenin değerlerine nasıl sahip çıkıyorsak tabii ki emekçimize ve işçimize de sahip çıkıyoruz. Bu ülkenin değerleriyle, birbirimizle kavga etmek yerine bu acıyı birlikte paylaşıp bu sorunların yaşanmaması için birlikte çaba verelim.

Tekrar şunu söylüyorum: Çevre Bakanlığı kapasite artışıyla ilgili değil ÇED üzerine, çevre üzerine olan etkilerini inceleyerek raporunu verir. Burada derdim kimseyi kurtarmak değil, burada derdimiz doğruyu ve gerçeği söylemek. Gerçeği duymak herkesin hakkı, doğruyu duymak herkesin hakkı; beğenmeyenler buna çamur atmasınlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın Çevre Komisyonu üyeliğinden istifasına dair yazısının 16/2/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/43)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın Çevre Komisyonu üyeliğinden istifasına dair yazısı 16

Şubat 2024 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, mülakat uygulamasına devam edilmesinin ve öğretmen atamalarının yapılmamasının sebeplerinin ve ortaya çıkardığı zararların araştırılması, bu konuda gerekli önlemlerin alınması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 20/2/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, mülakat uygulamasına devam edilmesinin ve öğretmen atamalarının yapılmamasının sebeplerinin ve ortaya çıkardığı zararların araştırılması, bu konuda gerekli önlemlerin alınması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/2/2024 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurul saygıyla selamlıyorum.

Gündemimiz mülakat ve atama bekleyen öğretmenlerimiz. Tabii, ben isterdim ki gönül isterdi ki bu kürsüye iktidar partisinin verdiği sözü tutmasından dolayı teşekkür etmek için çıkalım ancak aylar geçti, görünen o ki yıllar da geçecek, biz bu teşekkürü iktidara yapamayacağız.

Arkadaşlar, 2023'ün Temmuzunda KPSS sınavı yapıldı, 25 Ağustosta açıklandı; aradan geçen onca zamana rağmen hâlâ atama yapılmadı. Bakın, yüz binlerce öğretmen adayımızın gözü kulağı sizde yani sizin verdiğiniz sözü bir müjde olarak onlara yöneltmenizde. Değerli arkadaşlar, şimdi bu soruyu soruyorum: Neyi bekliyorsunuz, seçimi mi bekliyorsunuz? Evet, bununla ilgili daha önce yaptıklarınız var; 2022 atamalarını 2023'ün Mayısında yaptınız, tam da seçimden önce. Arkadaşlar, yapmayın; gençlerimizin gelecek hayalleri üzerinden siyaset yapmayın. Bakın, biz bu anlayışa itiraz ediyoruz. Şimdi şunu sormak istiyorum: Yani ne zaman açıklayacaksınız? Bakın, gençlerimiz yeni sınava mı hazırlanacak yoksa bu atamayla öğretmen mi olacak? Yani gençlerimize bu psikolojiyi yaşatmaya hakkınız yok. Gençlerimizi seçim yatırımı olarak görmeye ise hiç hakkınız yok. Gençlerimize bu psikolojiyi yaşatmaya hakkınız yok, bunu özellikle paylaşmak istiyorum.

Bakın, verdiğiniz sözler var arkadaşlar, mülakatla ilgili verdiğiniz sözler var. Gençlerimiz de size sesini duyurmaya çalışıyor "Bakan sözü devlet sözüdür." diyor. 14 Mayıs seçimlerinden hemen önce önceki Millî Eğitim Bakanının mülakatların kaldırılacağı, tek kriterin KPSS olacağı yönünde, bakın, çok açık bir sözü var. Sayın Cumhurbaşkanının sözü var, bunun üstüne söz var mı AK PARTİ'de, bunu da merak ediyorum. Arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanının sözü yere düşecek mi, düşmeyecek mi, içinizden bir babayiğit çıksın, şu kürsüden gençlerimizin gözünün içine baka baka bir şey söylesin ya, bir cevap bekliyoruz. Aylardır burada bu konuyu gündem yapmaya çalışıyoruz, gençlerimiz adına soruyoruz; ya, çıt çıkmıyor. AK PARTİ Grubundan bazı konularda -yani yapıcı muhalefet yapıyoruz- çıt çıkmıyor arkadaşlar. Gençlerimiz sizin ne yaptığınızı bu anlamda çok net bir şekilde görüyor.

Açık ve net söylüyorum, bizim derdimiz mülakat konusunda da ataması yapılmayan öğretmenlerimiz konusunda da çok nettir. Bizim derdimiz bağcıyı dövmek değildir, bizim derdimiz üzüm yemektir, bizim derdimiz gençlerimizdir. Bizim derdimiz mülakat konusunda -çok net söylüyorum- mülakatın olmadığı, liyakatin esas alındığı, dayısı olanın değil hak edenin kazandığı adaletli bir düzeni tesis etmektir. Bakın, mülakatla ilgili, liyakatle ilgili bakış açımız bu kadar basit ve bunu da kendi namımıza değil bu ülkenin gençleri adına, ülkesine küsen gençlere yeniden bir gelecek umudu verme adına istiyoruz yani ülkemizin geleceği adına istiyoruz. Bunu da özellikle sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, gençler geldiler, her ne kadar AK PARTİ Grubu şuradan şuraya, 50 metre yürümeye tenezzül etmese de burada 5 grupta görüştüler; şu dosyayı verdiler, öğretmen adayı arkadaşlarımız şu dosyayı bizlere verdiler. İçinde masumane gelecek hayalleriyle ilgili bir beklenti var ve bu beklenti de sizin verdiğiniz sözler üzerine inşa edilmiş bir beklenti arkadaşlar, gençlerimize bunu yaşatmayın. Ben şu "tweet"i de göstermişim, tekrar gösteriyorum, tekrar tekrar gösteriyorum. Açık söylüyorum, bu konu çözülene kadar bu Mecliste, bu konuyu gündem yapmaya devam edeceğiz. Bu, AK PARTİ resmî hesabından atılmış 26 Nisan tarihli bir "tweet". Nedir bu "tweet"? Sayın Cumhurbaşkanının "Mülakatları kaldıracağız." müjdesi. Arkadaşlar, gençlere resmî sayfanızdan müjde vermişsiniz. Yani seçim kazanıldı, bitti mi arkadaşlar? Gençlerimizin karşısına çıkacaksınız. Bakın, bu seçim de geçer, önemli değil, 31 Mart da geçer ancak sokakta, ya Allah aşkına, çarşıda pazarda, bir yerlerde gençlerimizle karşılaştığınızda ne diyeceksiniz? Ben bunu gerçekten merak ediyorum. Buraya çıkıp vicdanlı bir iktidar partisi milletvekili arkadaşımızın bu söylediğimiz konularda, bu konuştuğumuz konularda, bu sorduğumuz sorularda gençlerimizin bu beklentisiyle ilgili -ya Allah aşkına- tatmin edici bir cevap vermesini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – AK PARTİ sıralarındaki bu suskunluğu da -açık söylüyorum- gençlerimiz adına, ülkemizin geleceği adına da gerçekten umut kırıcı, hayal kırıcı bir durum olarak görüyorum. Bu anlamda da AK PARTİ'li arkadaşlarımızı verdikleri sözü tutmaya, gençlerimiz için bu adımı atmaya, mülakatı kaldırmaya ve atama bekleyen öğretmenlerimizi de 31 Mart seçimi yatırımı yapmadan gençlerimize bu anlamda da bu müjdeyi vermeye davet ediyorum.

Bu anlamda bir Meclis araştırması önergemiz var, bu konuda bütün Meclisi destek vermeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Aykut Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Eğitim sisteminde yaşanan tahribatın ülkemizin en öncelikli yapısal reform alanı olduğunu takdir edersiniz. Eğitimin hem nicel hem de nitel göstergelerinde iyileşme sağlamak üzere hızlıca aksiyonlar almamız gerekmektedir. Bunların arasında eğitim sisteminin öğretmen tarafının artık kabuk bağlamaya başlayan sorunları da var ne yazık ki. Bugün tartıştığımız atanamayan öğretmen ve mülakat meselesi de öğretmenlerin sorunları arasında öne çıkanlar arasında. İlk olarak, yüz binlerce öğretmen atama beklemekte ve planlama yapılmadığı için eğitim fakültelerinden her yıl 40 bin ila 50 bin öğretmen mezun olmakta, bu sayı giderek de artmaktadır. Seçimden seçime “Şu kadar bin öğretmen atayacağım.” diyerek bu sorunu çözemeyiz. Öncelikle, parti olarak sıkça dile getirdiğimiz üzere, mülakatsız 100 bin öğretmen atamasının yapılması ve hemen akabinde de eğitim fakültelerinde eğitim sisteminin arz ve talep dinamiklerini dikkate alan bir planlama yapılması acil bir ihtiyaçtır.

Düşünsenize, Millî Eğitim Bakanlığının eğitim fakültelerinde yetiştirdiği öğretmenleri sınava ve mülakata tabi tutması aslında onlara güvenmediğinin bir göstergesi değil midir? Üstelik “mülakat” denilen sürecin katı surette objektif olmadığını, kişiye özel olduğunu da hepiniz biliyorsunuz. Eğer böyle bir durum yoksa sınavlardan 90 puan üstü alan öğretmenlerin mülakatlarda elenmesini nasıl açıklayacaksınız? Üstelik mülakatın kaldırılması konusunda Sayın Cumhurbaşkanının söz vermesine rağmen ve kamuoyuna bunu açıklamasına rağmen Millî Eğitim Bakanının mülakatın gerekli olduğu ve kaldırılmayacağı konusundaki açıklaması da düşündürücüdür. Kamuoyunda böyle bir beklenti oluşturuldu bu konuda. Hükûmetin kesin kararını vererek mülakatı kaldırması, kaldırmayı düşünmüyorsa da mülakatın adil ve kamera kayıtları alınmak suretiyle yapılması da gereklidir.

Üçüncü olarak, eğitim fakültelerinin müfredat revizyonu ihtiyacı da akut sorunlar arasındadır. Yaptığım görüşmelerde öğretmenlerin öğrenmeye açık olduğunu, sürekli eğitim almak istediklerini öğrendim. Eğitim fakültelerinin hâlâ eski müfredatlarla devam ediyor olması öğretmenlerimizin yeni nesil gençlerle buluşmasında büyük sıkıntı yaratmaktadır. Bakanlığın mülakat gibi gereksizliği alenen ortada olan uygulamaları savunmak yerine öğretmenlerin mesleki gelişimine önem vermesi gerekmektedir. Diğer taraftan, mezun olan ve atama bekleyen öğretmenlerimizin bekleme sıralarında eğitim kayıplarına uğradıkları ve onların da bilgi ve becerilerinin güncellenmesi gerektiği de unutulmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) – Dördüncü olarak atama takviminin belirsizliği sorunu çözülmelidir. Takvimdeki gecikmeler öğretmenlerimizin planlama yapmasını zorlaştırmaktadır. Atanma şansı ya da görev yeri değişimi hakkı yakalayan öğretmenler gidecekleri şehirde ev bulmakta zorlanmaktadırlar. Bu gibi daha birçok sorunu ortadan kaldırmak için belirli bir atama tarihi olmalı ve atamalar istikrarlı şekilde her yıl aynı zamanda yapılmalıdır. Böylece vatandaşın bu belirlenmiş ve değişmeyecek tarihe göre kendini planlama şansı olacaktır. Diğer taraftan, ataması olmayacak olanlar da bunu bilmiş olacak, boş vaatlerde umutlanmayacaklardır.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Genel Kurulu ve değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Mülakat rezaletleri iyice çığırından çıktı arkadaşlar, artık trajikomik safhaya vardı. Bakın, şu fotoğrafa bir bakın. Dün yaşandı bu olay, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde noter, işçi alımı için kura çekiyor, bir isim çıkıyor, sonra devam ediyor, ya, aynı isim 2'nci kez çıkıyor. “Bu nedir?” diyor. Ne oldu? Anlamak mümkün değil, büyük bir rezalet. Ne iştir? Üniversite açıklama yapıyor; ya, işte özü kabahatinden büyük: “Efendim, 2 kez başvurmuş, o yüzden kura 2 kez isim girmiş.” Ya, her tarafınız dökülüyor, bakın, her tarafınız dökülüyor. Zaten bu ciddiyetsizlik, bu ciddiyetsiz cevap neyin ne olduğunu gösteriyor.

Biz burada önceki dönemde de 27'nci Dönemde de mülakat rezaletleri hakkında konuşmalar yapardık. Bir keresinde ben konuşma yaparken AK PARTİ sıralarından bir vekil demişti ki “Ne yapalım, önceden de yapılıyordu!” Yani “Önceden de yapılıyordu, şimdi hak bizde, şimdi de biz yapıyoruz.” Maşallah, itiraf! Önceden yapılıyorsa doğru mu? Şimdi yapılıyorsa doğru mu? Hak çiğniyorsunuz ya, haram yiyorsunuz, gençlerin hakkını çiğniyorsunuz! Bakın, en az on altı yıl okuyor gençler, kimisi on sekiz, yirmi beş yıla varan... İnsanlar okuyorlar, ter döküyorlar yani bitmiyor, üniversite sınavlarına giriyor; bitmiyor, KPSS dershanelerine gidiyor; bitmiyor, yüksek puan alıyor; 1'inci, 2'nci oluyor, mülakata giriyor, 52 puan...

Ben önceki dönem Sayın eski Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'a gittim, Sayın Bakan, bu iş nedir, ne iştir dedim. İnanın ki bana itiraf etti: “Ya, biz mülakat öncesi güvenlik soruşturması yapıyoruz.” dedi; yalansa söylesin, buyursun söylesin. Mülakat öncesi güvenlik soruşturması yaptıklarını itiraf ettiler.

Bakın, bütün bu rezaletlerden sonra iktidarın kendisi söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ne dedi? “Seçimden sonra mülakatı kaldırıyoruz.” Arkadaşlar, kim bu resimdeki? Cumhurbaşkanı değil mi? “Mülakatı kaldıracağız.” demiş. Peki, seçim sonrası ne oldu? Seçim sonrası, “Efendim, işte yani kaldıramıyoruz.” deyip mülakata devam ettiler. Ya, Sayın Bakan Yusuf Tekin'e “Niye kaldırmıyorsunuz?” dendiğinde, itiraf gibi bir cevap verdi: “Efendim, merak etmeyin; biz, artık mülakat gibi mülakat yapacağız.” Yani demek ki öncesinde ne olduğu belli olmayan mülakatlar yapıldığını Sayın Bakan da kabul ediyor; her şey apaçık ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, hak yiyorsunuz, hak, vebal, günah, suç; hangi dilden anlıyorsunuz? Yüzlerce genç intihar ediyor. Bakın, en son intihar eden gençlerden biri için “Atanamayan öğretmen intihar etti.” diyor, haberlere yansıyor. Bu gençlerin vebalini kim ödeyecek?

Bakın, Ekim 2022'de Turizm Bakanlığında alımlarda 465 alım yapılmış, büyük torpil, iltimas geçilmiş, gazeteci bunu haber yapmış, Bakan Nuri Ersoy hemen soruşturma başlatmış. Ya, soruşturma başlatınca da zannedeceksin ki ya, buradaki usulsüzlükler incelenecek. Ne olmuş biliyor musunuz? Mülakata girenler çağrılmış “Dilekçeni sen mi yazdın, gazeteci mi yazdı, bunu söyle bakalım?” Yani Bakan da usulsüzlük araştırarak, maşallah! Yani kim haber verdi, ne oldu, ne bitti, gazeteci mi yazdı, derdi bu. Ya, buradan ne çıkar arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar.

Buyurun Sayın Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi üzerine grubum adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yirmi iki yılda 9 Millî Eğitim Bakanı ve onca müfredat sistemi değiştirdiniz, eminim siz bile unutmuşsunuzdur. Her gelen bakan, sistemi değiştirerek gideni aratmıştır ve bu ülkede en çok itibarsızlaştırdığınız, öğretmenlerimiz olmuştur. Genel seçim öncesinde Cumhurbaşkanı, seçimi almak babında 100 bin öğretmen ataması yapılacağını sözünü vermişti. Fakat gelgelelim ki Nisan 2023'te müsteşarlardan ataması yapılan şimdiki Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin Cumhurbaşkanı'nın bu sözünü hiçe saymış, atamaları yapmadığı gibi bir de mülakat gibi mülakat yapacağını dile getirmiştir. Devletteki en temel sorunlardan biri liyakatsiz atamalardır. Ülke olarak her alanda yirmi iki yıldır bu sorunu yaşıyoruz ve daha da ağırlaştırılacağını biliyoruz. Donanımlı ve eğitilmiş gençlerimiz yazılı sınavlarda en yüksek puanları almalarına rağmen, sırf yandaş olmadıkları için mülakatlarda eleniyorlar. Bu çocukların hayatını çalmak kimsenin hakkı da haddi de değildir. Atanamayan öğretmenleri inşaatlarda, marketlerde, pazarlarda çalışırken görmek istemiyoruz, onları öğrencileriyle okullarda görmek istiyoruz.

Eğitim politikaları 2002'den bu yana siyasal iktidarın ideolojisine uygun bireyler yetiştirme üzerine kurulmaya çalışılmış, çağdaş ve bilimsel eğitimden uzaklaştırılmıştır. ÇEDES Projesi'yle amaçlanan, okul dışında ve okul içinde dinî eğitim ağırlıklı eğitim vermektir. Bununla beraber ve cemaatlerin uzantısı olan vakıf ve derneklerin eğitim kurumlarına girmesine izin verilmiştir. Bu yetmezmiş gibi, bir de Cumhur İttifakı'nın siyasi uzantıları okullarda cirit atıyor, ders veriyor, yemek dağıtıyor. Denetimi olmayan bu alanlarda çocuğa yönelik fiziksel şiddeti, çocuk istismarı olaylarını herkes görmüştür. Birçok okulda rehber öğretmen ve psikolojik danışman kadroları boş dururken, pedagojik formasyonu olmayan manevi danışmanların çocuklarımıza nasıl yararlı olacağı bilinmemektedir.

Değerli arkadaşlar, 2002 yılında 68 bin öğretmen ataması yapılmamışken bugün bu sayı 1 milyonu geçmiştir. Kadrolu atama yerine ücretli öğretmenlik sistemiyle her yıl 80 bin öğretmeni güvencesiz çalıştırdınız. Öğretmenlik mesleğini ücretli, sözleşmeli, uzman ve başöğretmen gibi sınıflara ayırdınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız.

NURTEN YONTAR (Devamla) - Bizim bir tek başöğretmenimiz var, o da Mustafa Kemal Atatürk'tür.

Ülkemiz son yapılan 2018 PISA sınavlarında 37 OECD ülkesi arasında son sıralarda yer almıştır. Bu da siyasal iktidarın eğitimdeki başarısızlığı ve çöküşünü göstermektedir. Biz Cumhuriyet Halk Partisi vekilleri olarak tüm eğitim düzeylerinde öğrencilerimize ücretsiz öğle yemeği vermeden; sözleşmeli, ücretli öğretmenlik sistemine son verilerek tüm öğretmenler kadroya geçirilmeden, tüm öğretmenlerin maaşları yoksulluk sınırının üzerine çıkarılmadan eğitimde yaşanan sorunlar çözülmeyecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Tahtasız.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, mülakat kalkıncaya, atanamayan öğretmen kalmayıncaya kadar mücadelelerinin devam edeceğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanı Erdoğan son seçim beyannamesinde “Kamuda işe alımlarda görevin getirdiği zorunluluk dışında mülakatı kaldırarak gençlerimizin sınavlardaki başarı sıralamasına göre atama yapacağız.” demişti. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin “Mülakatları mülakat gibi yapmaya karar verdik.” dedi. Seçim bitti, verilen söz uçuştı. Yüz yetmiş dokuz gün önce açıklanan 2023 KPSS sonuçları ortada duruyor, 2024 KPSS sınavı yüz kırk altı gün sonra yapılacak ama ortada ne bir atama ne bir takvim var, mülakat belirsizliği de devam ediyor. Atama bekleyen öğretmenler mülakat olmadan haklarıyla atanmak istiyor, atama bekleyen öğretmenler adil branş dağılımlı kontenjan istiyor. Adalet için mülakatsız 100 bin atama bir ihtiyaç ve zorunluluktur. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'i tarikat ve cemaatlere protokol yapmaya devam etme yerine, atama bekleyen yüz binlerce öğretmenin sorunlarını uğraşmaya davet ediyoruz. Mülakat kalkıncaya, atanamayan öğretmen kalmayıncaya kadar mücadelemiz devam edecektir.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, mülakat uygulamasına devam edilmesinin ve öğretmen atamalarının yapılmamasının sebeplerinin ve ortaya çıkardığı zararların araştırılması, bu konuda gerekli önlemlerin alınması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Orhan Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, öğretmen ataması konusu her zaman siyasetin önemli bir gündemi oluyor. Aslında, bu noktada atama bekleyen öğretmenlerimiz üzerinden de biraz siyaset yapılıyor çünkü hatırlayın, Plan ve Bütçede olsun, buradaki konuşmalarda olsun “500 bin öğretmen atama bekliyor.” “600 bin öğretmen atama bekliyor.” diye başlayan ifadeler çoktur tutanaklarda. Ben Plan ve Bütçede soru olarak Bakana dedim ki: Son atamada kaç bin öğretmen atama için başvurdu? Bana gelen cevap: “125 bin.” ÖSYM'ye sordüğümüzda, 300-350 bin civarı öğretmenin KPSS'ye girdiğini görüyoruz ama kimse AK PARTİ iktidarı döneminde kamuya 800 bin öğretmenin alınıp -tabii, dışarıda kalanlar da var ama- özelde de 200 bine yakın öğretmenin çalıştığını hesaba katmıyor. Haklı olarak, her atama döneminde özelde çalışan öğretmenlerimiz de devlette görev almak ister. Bu başvuruların da -ki sizlerin söylediği kadar olmayan başvuruların da- buradan kaynaklandığını görüyoruz. Tekrar ediyorum: Döneminde 800 bin öğretmen atamış bir iktidara bu konuları söylüyorsunuz.

Şimdi, mülakat konusuna gelince sanırım 2015 yılıydı, yaşanan olaylar nedeniyle mülakat kanunu Millî Eğitim Kanunu'na da girdi ancak ilk atamadan sonra Millî Eğitim Bakanlığı hiçbir zaman mülakat yapmadı. Mülakatta öğretmenlerin KPSS puanının aynısını yazarak sıralamadan atamalarını yaptı. Son dönemde de “Bundan sonra mülakat olacak, olmayacak, Cumhurbaşkanı'nın sözü...” Bir kere, bizim Cumhurbaşkanı'mızın sözü üzerine söz olmaz; çeşitli değerlendirmeler olur, daha iyi noktada bir şeyler yapmak adına arayışlar olur. Biz bir ara da şunu düşündük: Öğretmen Akademisi kuruldu, bu atamaları bunun üzerinden yapalım, en doğrusu da bu. Bundan sonra mezun olan arkadaşların Millî Eğitim Bakanlığı üzerinden akademiye alınması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Mülakattaki torpil ve iltimasa değinmiyorsunuz Sayın Vekil.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Değindi.

ORHAN ERDEM (Devamla) – ...ve bunun üzerine de görevlerine başlayabilmesi, bu da benim fikrim. Şimdi ben bunu söyledim diye yeni bir şey mi ortaya attım; bir tartışmadır, bir fikirdir. O bakımdan, inşallah, en iyi şekilde yine açıklanacak kontenjanlarda Millî Eğitim Bakanlığı'mız atamalarını yapacaktır. 800 bin öğretmenimizin üzerine yeni öğretmenler... Sanırım şu anda 1 milyon 20 bin civarında, 170 bin de özelde desek 1 milyon 200 bin öğretmenimiz görev yapıyor, hepsine minnettırız. Ben hep söylerim, onların ne ücretlerinin ne haklarının hesabı kitabı olmaz ama Hükümet elindeki imkânlarla belirli şeyler yapmaya çalışıyor. Hazreti Mevlâna "Her mum, bir mumu yakarak ışığından bir şey kaybetmez." der.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hazreti Mevlâna "Torpil ve iltimas yapın." dememişti.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Onlar, o şekilde mumlari yakmaya, ışık saçmaya devam edecekler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Torpil ve iltimasa değinmeden iniyorsunuz Sayın Vekil!

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Gergerlioğlu, bir kelime söyledim mi sana?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Torpil ve iltimas çıkırından çıktı Sayın Vekil!

ORHAN ERDEM (Konya) – Sana bugüne kadar bir kelime söyledim mi? Yani yeter artık ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Olur mu, intihar ediyor öğretmenler ya! Sayın Vekilim, intihar eden öğretmenlerin vebalini hissetmiyor musunuz?

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İsa Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, oylamayı bekledim, teşekkür ediyorum.

Sayın hatip konuşmasında öğretmenler üzerinden siyaset yaptığımız gibi bir ifade kullandı. Sayın Erdem, öğretmenler üzerinden siyaset yapıyoruz, Türkiye'nin bütün önemli konularını buraya taşıyoruz. Dolayısıyla buraya taşıdığımız her gündem o zaman siyaset, onların üzerinden siyaset yapıyoruz gibi bir algı çıkarabilirsiniz. Yani iktidar partisindeki arkadaşların en çok zorlandığı konulardan biri mülakat konusunda verdikleri sözle ilgili bu kürsüden bir açıklama yapmaktır, Sayın Erdem'in de çok zorlandığını gördük.

Şöyle ilginç bir ifade kullandı: "Bakın, KPSS puanı neyse mülakatta da aynı puan yazılıyor." dedi. Arkadaşlar, o zaman kaldırın, niye var bu uygulama? Kaldırın, bu mülakat zilleti gençlerin üzerinde de bir gelecek umudu anlamında olumsuz bir şey olmasın. Gerçekten iktidar partisini bu anlamda anlayamıyoruz. Öğretmen ataması ne zaman yapılacak? Hiçbir cevap bulamadık. Keşke iktidar partisindeki arkadaşlar sorduğumuz sorulara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, çok kısa...

BAŞKAN – Amacına ulaşan şekilde konuştunuz, buyurun...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – İsa Bey, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Yok, yok; tamam Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Talat Dinçer Bey burada mı? Yok.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 19 milletvekili tarafından, öğretmenlerin başta ücret ve çalışma koşulları olmak üzere karşılaştıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 20/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

20/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 20/2/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 19 milletvekili tarafından, öğretmenlerin başta ücret ve çalışma koşulları olmak üzere karşılaştıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 20/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/2/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Okuma yazmayı öğrendiğimiz çocukluk çağlarımızdan ölene kadar hepimizde büyük emekleri olan kıymetli öğretmenlerimizin sorunlarını dile getirmek istiyorum. Peki, kimdir öğretmen? Öğretmen, toplumu aydınlatan, ona yön veren, ülkenin geleceğini inşa eden, genç beyinlere dokunan, bilgiyi öğreten ve hayatı kurtaran bir ustadır ancak böyle güzel ifadelere yakışan bir meslek olması gerekirken öğretmenlik mesleği günümüz Türkiye'sinde itibarını yitirmiş durumdadır. Öğretmenlik mezunu olanların büyük bir kısmı atanma probleminden dolayı polis veya asker olma yoluna gidiyor; polis veya asker olamayanlar ise mahalle aralarında, zincir marketlerde kasiyer oluyorlar.

Soruyorum sizlere: Başka iş alanlarında çalışsınlar diye mi öğretmen yetiştiriyoruz? "Her ile bir üniversite yaptık." diye övünen AK PARTİ iktidarı, atanamayan ve işsizler ordusunda geleceklere solan öğretmenlerimizin durumundan utanır mı acaba? Öğretmenlerimiz "özel okul" veya "kişisel gelişim kursu" dedikleri dershanelerde komik maaşlarla çalışmak zorunda kalıyorlar. Özel sektörde öğretmenler asgari ücretin altında, üç beş yıl deneyim kazananlarsa asgari ücret alıyorlar, biraz tecrübeli olanlar ise asgari ücretin biraz üstünde maaş alıyorlar. Mevsimlik işçi gibi her yıl sözleşme imzalayıp dönem arasında da idarecisinin veya patronunun keyfi tutumuyla işten çıkartılabilirler; hiçbir hak iddia edemiyorlar, tazminat alamıyorlar. Çoğu öğretmenimizin yaz maaşı yok; dokuz ay maaş alıyorlar, üç ay ücret alamıyorlar. Hastalanıp okula gidemedikleri zaman ya maaşlarından kesiliyor ya da bir dahaki eğitim döneminde sözleşmeleri yenilenmiyor. Yetkili makamlar bu durumlarda "Dershane ve özel okulları şikâyet edin." diyorlar ancak böyle bir şikâyet öğretmenin fişlenmesine ve diğer okullar tarafından tercih edilmemesine sebep oluyor; öğretmenler yeni okul ya da dershane bulmakta zorlanıyorlar, böylelikle iç huzurunu ve öz güvenini kaybederek eli mahkûm, sisteme baş kaldıramıyor, ekmek parası için bu çileyi çekmek zorunda kalıyorlar. AK PARTİ iktidarı öğretmenin hakkını düşünmeyerek, onları çözümsüzlük sarmalının içine atmış oluyor. Kurumların çoğunda öğretmenlerimiz öğretmenlik dışında birçok yerde çalıştırılıyor; sekreterlik, broşür dağıtımı, kitap taşıma ve benzeri gibi konularda bir büro görevlisi gibi hizmet veriyorlar. Ülkemizin geleceğinin mimarları olması gerekirken öğretmenlikle ilgili yeterli donanımı sağlamış ve ilgili üniversiteden mezun olmuş olmasına rağmen atanamıyor olmak büyük bir psikolojik sorundur.

Üniversitede dirsek çürüttüğü yetmiyormuş gibi bir de meslek sınavlarıyla ve mülakatla öğretmenlerimizin hayalleriyle oynanıyor. Mülakat gibi yandaş kayıran ucube bir uygulamanın adaletimizde yeri yoktur. Bir sürü sınava ve mülakata tabi tutacaksanız, mezun olanlar zincir marketlerde kasiyer olacaksa diplomanın işlevselliğinden söz edemezsiniz.

İYİ Parti olarak size bir çözüm sunuyoruz, üniversite alımlarında kademeli olarak kontenjanı düşürüp hukuk veya mühendislik fakültelerinde olduğu gibi barajı aşağı çekip mevcuttaki öğretmenlerin atanması sağlanmalıdır. Bu kadar kontenjan açmanızın sebebinin işsizliği ötelemek ve gerçek işsizliği gizlemek için olduğunu da biliyoruz. İşsizliği doğru göstermemek adına bile gençlerimizi kullanıyorsunuz. Tüm bakanlıklar alım yaparken Millî Eğitim Bakanlığının hep en sona kalıp öğretmen atamalarını siyaset malzemesi olarak kullanması eğitimin değersizleştiğinin apaçık göstergesidir. Öğretmenler hak ettikleri değeri görmeli ve atama bekleyen öğretmenlere ivedilikle çözüm üretilmelidir. Gelecek kaygısı taşıyan, yarını belirsizliklerle dolu olan öğretmenler yerine, geleceğe umutla bakan öğretmenlerimiz olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ Grubuna soruyorum: İktidara geldiğiniz 2002'den bugüne kaç Millî Eğitim Bakanı değiştirdiniz? Kaç kere millî eğitim sistemiyle oynadınız? Bunun cevabını halkımıza vermek zorundasınız. Bugün ülkemizde 2023 yılı itibarıyla eğitim fakültelerinden mezun olmuş ve pedagojik formasyon diploması alarak öğretmen olma hakkını kazanmış ama atanamamış öğretmen sayısı 1 milyonu geçmiş durumdadır. Atanamayan öğretmenlerimizin derdi bir yana, atanmış öğretmenlerimizin sosyal ve ekonomik sorunları bir yana, bugün yoksulluk sınırı altında maaş alan öğretmenlerimizden nasıl verim alabiliriz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERSİN BEYAZ (Devamla) – Kafası geçimiyle, aile ekonomisinin zorluğuyla meşgul olan, ekonomik bunalımda olan bir öğretmen öğrencilerine ne verebilir? "Türkiye Yüzyılı" diye sahte propagandalar yaparak halkı uyutmaya çalışanlar önce öğretmenlerimize sahip çıkmalıdır. Cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılına girdiğimiz şu dönemde öğretmenlerimiz daha mutlu, daha müreffeh olmayı hak etmektedir. Geleceğimizi, evlatlarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin sorunları, atama takvimleri ivedilikle çözüme kavuşturulmalıdır diyor, Genel Kurulda saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ Partinin önerisi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Bugün eğitim camiamızın en önemli unsuru olan öğretmenlerimizin yaşadığı sorunları konuşurken atanamayan öğretmenlerden ücretli öğretmenlere, özel sektörde çalışan öğretmenlerden geçim derdiyle nesil yetiştirmeye çalışan öğretmenlere kadar pek çok konuda sorunlarımız var ve bunları konuşacağız ancak sağlıklı çözüme ulaşmadan önce bu sorunların asıl kaynağını bulmak hepimiz için bir görevdir.

Bizce öğretmenlerimizin yaşadığı sorunların temel sebebi, yirmi yıldır bu ülkeyi yöneten iktidarın plansızlığından başka bir şey değildir. Öğretmenlerimizin en büyük sorunu bu Hükûmetin yapmış olduğu yanlış uygulamalardır çünkü bu Hükûmet ne yazık ki gençlerimizi büyük bir hayal kırıklığına uğratmış, daha da kötüsü, geleceğe dair umutlarını kırmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmen açığı varken yeteri kadar atama yapmadığı için öğretmenlerimiz farklı işlere yönelmek zorunda kalmaktadır. Özel sektörde çalışan öğretmenlerimiz düşük ücretlerle, fazla çalışma süreleriyle, mobbing ve güvencesizlikle karşı karşıya kalmaktadır. Aslında sorun sadece özel sektördeki düşük ücretler değil, Hükûmetin yetersiz planlama kapasitesidir. Her yıl eğitim fakültelerinden yüz binlerce gencimiz mezun olurken Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı atamalar bu sayıyı karşılayamamaktadır. Devlet, ihtiyacı olan yerlerde bile daha fazla masrafa girmek için kadrolu istihdam yerine ücretli öğretmenliği tercih etmektedir. Bu durum, ucuz işçi çalıştırmak saikiyle çalışanlarını kovup yabancı uyrukluları işe alan uyanık esnaf modelinden farksızdır. İktidar bile böyle ucuz işçi mantığıyla atayamadıkları öğretmenlerin emeğini sömürmektedir. Burada da asıl sorun sadece öğretmenlerin ücretli olarak çalışmaları değil, Hükûmetin kurnazlığından dolayı düşük ücretlere mahkûm olmalarıdır.

Değerli milletvekilleri, iktidar, milletimizi geçmişle korkutup geleceğini ipotek altına aldığı gibi gençlerimizi de gelecekle oyalayıp emeğiyle oynamaktadır. Hükûmet, açtığı onlarca eğitim fakültesiyle yüz binlerce gencimizin yüreğinde öğretmenlik hayalini filizlendirip yıllar sonra "Devlet iş bulma kurumu değildir." diyerek gençlerimizin yeşeren kalplerini yangın yerine çevirmektedir.

Değerli milletvekilleri, bir başka konu ise elbette ki öğretmenlik mesleğinin itibarını zedelemekten başka bir işlevi olmayan mülakat uygulamasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Bir gence yıllarca ders okutup öğretmen olma hakkını tanıyan devlet, dört yıl boyunca verdiği eğitimden emin değilmiş gibi mülakat yaparak o kişinin yeterliliğini sorgulamaktadır. En büyük israf; genç kuşakları, gelecek

nesilleri israf etmektedir. İşte, geçtiğimiz gün açıklanan nüfus artış hızı istatistikleri Türkiye'nin artık genç bir nüfusa sahip olmadığını göstermektedir. Genç neslimiz ne yazık ki Hükümetin yirmi yıllık plansızlığı nedeniyle çok zor şartlar altında yaşam mücadelesi vermektedir. Bir öğretmen, dünyayı takip ederek, kültür ve sanat alanındaki gelişmeleri anlayarak öğrencilerine ufuk kazandırması gereken kişidir. Oysa, bugün öğretmenlerimizin kahir ekseriyeti maalesef sadece kira ve faturalardan ibaret düşünce dünyasıyla öğrencilere rehberlik yapmaya çalışmaktadır. Sorun, aslında öğretmenlerimizin kendilerini geliştirememeleri değil, kendilerine vad edilen standartların onlara verilmemiş olmasıdır diyor, önergelyi desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'ya aittir.

Buyurun Sayın Konukçu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, burada öğretmenlerin sorunlarını konuşuyoruz. Ben de yirmi yıl boyunca öğretmenlik yapmış biri olarak, bu sorunları bire bir yaşamış biri olarak şunu ifade etmek isterim ki muhalefet partili milletvekilleri de dâhil sorunu biraz etrafından dolaşarak ifade ediyorlar. Aslında şu anda öğretmenlerin yaşadığı sorunları, eğitimde yaşanan sorunları anlayabilmemiz için kamu hizmetlerinin özelleşmesi, özelleştirilmesi politikasına mutlaka bakmamız ve bu politikaları eleştirebilmemiz, bu politikalara alternatifler geliştirebilmemiz gerekiyor. Aynı zamanda kamu hizmetlerinden olan sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi, maden ocaklarının, maden sahalarının özelleştirilmesi; şu anda yaşadığımız pek çok sorun aslında neoliberal politikalar sonucunda kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi süreci sonucunda karşımıza çıkıyor.

Peki, bu eğitimde nasıl hayata geçirildi? Öğretmenlik mesleği adım adım itibarsızlaştırıldı, kamu çalışanlarının güvencesi ortadan kaldırıldı ve Allah'ın bir lütfu olarak görülen, iktidar tarafından "Allah'ın lütfu" diye tanımlanan 15 Temmuz darbe girişiminin ardından açığa çıkan KHK'ler rejimiyle, KHK'lerle on binlerce kamu emekçisi -bunların içinde öğretmenler de var, ben de bunlardan biriyim- görevlerinden alındı ve bu süreçten sonra öğretmenlerin atanabilmesi, kamu çalışanlarının atanabilmesi binbir şarta bağlandı. Örneğin, daha önce bir yılken staj süresi, altı yıla çıkarıldı, KPSS'yi geçtikten, o mülakatları falan atlattıktan sonra bile öğretmenler altı yıl boyunca sözleşmeli olarak çalışıp altı yılın sonunda kamu çalışanı olarak çalışmaya devam edebildiler ki önümüzdeki süreçte bunun ne olacağını tam olarak bilmiyoruz.

Eğitimde geldiğimiz aşamayı anlayabilmemiz için şunlara da mutlaka bakmamız gerekiyor: MESEM Projesi'ne ve ÇEDES Projesi'ne. MESEM Projesi'yle 11 yaşındaki çocuklarımız atölyelerde çırak olarak, kalfa olarak çalıştırılıyor ve ayda maalesef ortalama 10 çocuk işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor. ÇEDES Projesi'yle ise bu ucuz iş gücü politikasını, rejimini eleştirmeye kalkmasın, buna karşı isyan etmesin diye işçiler itaatkâr bir nesil yetiştirilmeye çalışılıyor.

Bizim önemli sorunlarımızdan biri de atanamayan öğretmenler. Atanamayan öğretmen arkadaşlarımızın maalesef pek çoğu hayatına son veriyor ve ehil olmadığı işlerde çalıştığı için yine iş cinayetlerine kurban gidiyorlar. Öğretmenler arasında kadrolu, sözleşmeli ve ücretli ayrımı uygulanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) – Bu ayırım nedeniyle öğretmenler arasındaki örgütlenmenin önüne geçilmeye çalışılıyor ve bu ayırım aynı zamanda mesleğin itibarı açısından ciddi sorunlar açığa çıkarıyor.

Bundan 3 hafta kadar önce özel sektör çalışanı öğretmen arkadaşlar Meclise geldiler, görüşmeler talep ettiler ve taleplerini dile getirdiler. Buradan tekrar bunları dile getirmek isterim. Mevsimlik işçiler gibi çalışıyor bu arkadaşlarımız; aynı eğitimi aldıkları hâlde, aynı süreçleri tamamladıkları hâlde kadrolu bir öğretmenin üçte 1'i kadar ücret alabiliyorlar, on on iki aylık belirli süreli sözleşmelerle çalışabiliyorlar, güvencelerinden ve her türlü haklarından mahrum bir şekilde çalışmak zorunda kalıyorlar. Özel sektör öğretmenlerini taleplerini taban maaş düzenlemesinin geri getirilmesi, insanca yaşayacak ve çalışacak koşulların sağlanması olarak tanımlıyor arkadaşlarımız. Biz de öğretmenlerin taleplerinin arkasındayız, öğretmenlerimizin yanındayız diyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Aylin Yaman'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Yaman. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYLİN YAMAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öğretmenler; geleceğimizi şekillendiren, dünyayla rekabet edebilecek bilgi birikiminde iyi insan yetiştirebilen, toplumsal sorunlara demokratik yollardan çözüm üretecek, hoşgörülü insan topluluğunun oluşumunda söz sahibi olan değerlerimizdir. Atanamayan yüz binlerce öğretmenin temel sorunları yanında, değerlerimiz dediğimiz bu meslek grubunun içinden bir grubu özellikle ele almak isterim: Özel eğitim öğretmenleri ve sorunları. Özel eğitim, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere özel olarak yetiştirilmiş personelle düzenlenmiş olan eğitim programları olarak tanımlanmaktadır. Özel eğitimin kendine özgü yönleri olan sabır ve anlayış, psikik dayanıklılık, iş yükünün fazlalığı, sorumluluğun ağırlığı, ailelerin ekstra desteğe ihtiyacının olması, sürekli mesleki gelişim ihtiyacı bu grup öğretmenlerin başlıca yaşadığı zorluklardır. Bu nedenden ki özel eğitim öğretmenleri daha fazla mesleki tükenmişlik yaşamaktadırlar. Ülkemizde özel gereksinimli çocuklarımızın yüzde 80'i aslında standart eğitim kurumlarında kaynaştırma eğitimiyle ele alınabileceken, maalesef, bu bilincin yeterli olmaması, öğretmenlerin sayısal olarak azlığı ve planlamanın doğru yapılmaması nedeniyle kaynaştırma eğitimleri yeterli seviyede olmamakta, bu grup öğrencilerimiz çareyi evde ve özel kurumlarda aramaktadır. Bu noktada önemli bir rol üstlenen gölge öğretmenlerin daha fazla desteklenmesi öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz, velilerimiz ve de okul yöneticilerimiz açısından değerlidir ve topluma yeni bireyler kazandırmak adına da önemli bir adım olacaktır. Gölge öğretmen kaynaştırma eğitiminin kolaylaştırıcısı ve emniyetidir. Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri atama bekleyen öğretmenlerimizi planlarken mutlaka "gölge öğretmen" kavramını da planlamalı ve bunu velinin bütçesine yüklemeyen, kadrolu olarak gerçekleştirmelidir. Bununla beraber, kamuda "ücretli" "sözleşmeli" ve "kadrolu öğretmenlik" gibi iş barışını bozan kavramları bırakarak tüm öğretmenlerimizi kadroya geçirmeli, özlük haklarını yeniden düzenlemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN YAMAN (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYLİN YAMAN (Devamla) – Unutmayalım ki gerek olağan gerekse farklı gelişim gösteren tüm öğrencilerimiz için ve tüm öğretmenlerimiz için öncelik mutlu bir öğrenim dönemidir. Mutlu öğretmen ve mutlu öğrenci mutlu ve başarılı bir toplum demektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sinop Milletvekili Nazım Maviş'e ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitimle ilgili konular bazen siyasi parti aidiyetlerimizi aşan bir ortak düşünce, tasavvur ve amaç gerektirmektedir. Hepimiz biliyoruz ki eğitimle ilgili çalışmalarımız sadece her birimizin politik tercihlerinin bir parçası değil, bir millet borcu, ortak geleceğimize dair bir sorumluluk

çabasıdır. Eğitim, popülizme kurban edilemeyecek kadar ortak ve kıymetli bir meselemizdir.

Değerli milletvekilleri, insani kalkınma hedefimizin temelini eğitim oluşturmaktadır. Biz, geleceğimizin güçlü inşasını eğitimin gücünde görüyoruz. Eğitimi, insanımızın yaşam kalitesini yükselten, ülkemizin insan kaynağını dünyayla rekabet edebilir donanımına kavuşturan bir süreç olarak görüyoruz. Biz, sosyal ve ekonomik kalkınmada sahip olduğumuz en önemli zenginliğimizin insan kaynağımız olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle, temel önceliğimiz hep insana yönelik yatırımlar olmuştur; 2002'den bu yana her yıl bütçeden en büyük payı millî eğitime ayırmamızın nedeni işte bu temel bakış açımızdan kaynaklanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, hepimiz biliyoruz ki bir eğitim sisteminin gücü ve başarısı öğretmeninin gücüne ve başarısına bağlıdır. Bir okul, içindeki öğretmen kadar iyidir yani eğitim sistemimizi güçlendirmemizin yolunun öğretmeni güçlendirmekten geçtiğini biliyor ve buna inanıyoruz. Bu nedenle, bugüne kadar, iktidarlarımız boyunca bir yandan eğitim ortamlarını iyileştirecek fiziki yatırımları, altyapı yatırımlarını hızla tamamlarken, diğer yandan da öğretmeni güçlendirecek birçok adım attık; gerek öğretmenlik mesleğinin saygınlığını gerek öğretmenlik mesleğinin statüsünü, öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerini gerekse özlük haklarını iyileştirecek birçok adım attık. Bu bağlamda, dört temel önceliğimiz oldu.

Birincisi; öğretmenlik mesleğinin saygınlığını, verimliliğini, etkinliğini ve uzmanlığını artıracak yol haritalarını tespit ettik. Bu çerçevede, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Belgesi'ni ve Öğretmenlik Strateji Belgesi'ni ilan ettik.

Öğretmenlerin eğitim ve öğretim ortamlarını iyileştirdik. Öğretmenlerin bilgi kaynaklarına erişimini kolaylaştırdık. Okul başına, derslik başına, öğretmen başına düşen öğrenci sayısını azalttık. Öğretmen odalarını iyileştirdik. Öğretmeni karar ve yönetim süreçleri içine aldık, sivil ve demokratik bir ortam oluşturduk.

Üçüncü olarak da öğretmenlik mesleğinin rolünü değişimin gereklerine göre uyarladık, Öğretmen Bilişim Ağı aracılığıyla mesleki gelişimlerini destekledik.

Ve dördüncü olarak, mali ve sosyal imkânlarını artırdık. Şu anda 1 milyon 200 bin öğretmenimizin -özel okullarla birlikte- 800 bini AK PARTİ döneminde atandı. Ek ders ücretlerini ve net maaşlarını artırdık.

Ancak ne yapsak öğretmenlerimizin hakkını ödeyemeyiz. Elbette öğretmenlerimiz için her şeyin en iyisini yapmak hepimizin ortak bir borcu ve ödevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Bu çerçevede, öğretmenlerimizle ilgili her türlü iyileştirmenin her zaman destekçisi olmaya devam edeceğim.

Değerli arkadaşlar, zaman zaman burada birtakım afaki rakamlar ortaya konuluyor. Biraz önce Konya Milletvekilimiz Sayın Orhan Erdem de ifade etti. Mesela “eğitim fakültelerinden bir yılda mezun olan yüz binlerce öğretmen adayı” deniliyor. Tabii, biz milletvekiliyiz, burada konuşurken kendi sorumluluğumuzun gerektirdiği ciddiyet içerisinde konuşmamız lazım. Eğitim fakültelerinden mezun olanların ve KPSS sınavlarına giren öğretmen adayı sayılarının burada afaki bir şekilde verilmesini de öğretmen meselesinin, eğitim meselesinin bir miktar popülizme kurban edilmek gibi bir kaygıyla ele alındığı endişesi ve kaygısı taşıyorum. Bu nedenle, bir kere daha söylüyorum: Eğitim meselesi ve öğretmen meselesi popülizme kurban edilemeyecek kadar kıymetli ve saygın bir meseledir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayyum belediyelerinin olağanüstü borçlanmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 20/2/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Şubat 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından verilen (4508) grup numaralı kayyum belediyelerinin olağanüstü borçlanmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/2/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz.

Buyurun Sayın Aydeniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizleri izleyen halklarımızı ve cezaevlerinde başta tecridin sonlandırılması için açlık grevinde olan arkadaşları ve bütün siyasi tutsakların mücadelesini saygıyla selamlıyorum.

Defalarca dediğimiz gibi, ülkenin her yerinde bir tecrit uygulaması mevcuttur. Tecrit, toplumun her yolla nefesinin kesilmesi için birçok farklı koldan kurgulanan bir rejim hâlini almıştır. Bir ulusu ulus yapan değer yargılarını, başta Kürt halkı olmak üzere bütün Mezopotamya halklarının kültürünü, tarihini, sanatını, dilini, öncülerini, kahramanlarını toplumsal hafızadan silmek ve unutturmak için her şeyi yapıyorlar. Toplumsal, kültürel ve hafıza kırım sistemidir kayyum sistemi. İşte, tam da yerel seçimlere giderken bu tecrit rejiminin bir parçası olan kayyumlar kürdistanında her türlü tahribata yol açmaktadırlar. Bugün merkezî yönetim tarafından hukuksuzca atanan kayyumlar, yine, hukuk dışı bir şekilde belediye meclislerinin onayı dahi alınmadan belediyeleri olağanüstü borçlandırarak çalışamaz hâle getirmektedirler. Van'dan Mardin'e, Diyarbakır'dan Batman'a, illerde, ilçelerde ve beldelerde yapılan yolsuzlukların haddi hesabı yok. Bunlardan birkaç tane örnek vermek istiyorum: Mardin kayyumu politikalarının halkın iliğini kurutmasının en açık örneklerinden biridir. Halkın parasıyla bakanlara pahalı hediyeler alındı. Çerez paraları havada uçtu. Halk yoksulluktan kırılırken istihdam alanları kapatıldı. Hatırlayalım, aralarında dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun da olduğu mevcut ve eski bakanlardan oluşan heyetlerin Mardin'e yaptıkları 5 ziyaretin bedeli 863.150 TL olarak

faturalandırıldı ve bu fatura belediye tarafından ödendi. Bize Instagram fenomenlerinin kara para aklama davalarını sus payı olarak gösterip geri kalan yolsuzlukları görmememizi istiyorlar. Oysa, Mardin kayyumu Mustafa Yaman'ın manevi kızı olarak bilinen Özel Kalem Müdürü Merve Erciyes Çatal'ın harcama yetkilisi olarak bulunduğu ihale, iş ve işlemlerde mevzuata açıkça aykırı işlemler olduğu ve yaptığı harcamalarda yolsuzluklardan geçilmediği bilinenler arasındadır. Yine, kayyumun manevi kızının eşine aldığı hediyeleri belediye hesabından ödediği, doğum günü ve kına gecesi bedellerini belediye imkânlarıyla gerçekleştirdiği öne sürülüyor. Bütün bunlar olurken bizler İçişleri Bakanlığına soruyoruz ancak her zaman olduğu gibi kapı duvar ve cevap yok. Yine bir kez daha buradan soruyoruz: Mardin'in eski kayyumu Mustafa Yaman'ın manevi kızı olan Özel Kalem Müdürünün düğün masrafları Mardin halkının cebinden mi ödendi? Kayyumlar yetmedi, şimdi aileleri ve manevi aileleri mi doyuruyoruz? Şimdi, giderayak belediyeleri borç batağına sokuyorlar ve taşınmazları satıyorlar; yangından mal kaçırarak tam da bu olsa gerek. Halkların nefes alabileceği, yürüyebileceği her alanı gasbetme ve yandaşa devretme çabasıdır; bunları iyi biliyoruz.

Mardin Büyükşehir Belediyesi Artuklu ilçe merkezine ait 91 bin metrekairelik 10 taşınmazı 44 milyon 967 bin TL'ye satışa çıkardılar; bu, sadece Artuklu için. Batman Belediyesi 350 milyon 249 bin, Siirt Belediyesi 71 milyon 392 bin, Diyarbakır Su idaresi 238 milyon 429 bin lira borçlandırılmıştır. Belediye borçlanması arttıkça belediyelere ait taşınmazların satılması da gün geçtikçe artmakta. Yaşanan bu yolsuzluklar ve talan yönetimi merkezî siyasetin yerel yönetime yansması ve devamıdır. Meclisin sorumluluk alması gereken en önemli hususlardan biri de irade gasbı, demokrasi ayıbı olan kayyumlara son vermek ve yolsuzlukların araştırılmasına onay verilmesidir. Zira, satılan taşınmazlar kamu malıdır, yapılan yolsuzluklar halkın sofrasından çalınmaktadır. Halklar, kadınlar, emekçiler, gençler kendilerinden çalanları iyi tanıyorlar. Bizim yaşam alternatifimiz var. Halklarımız kendi belediyelerine sahip çıkacaklar ve yöneteceklerdir. Belediyelere gaspla geldiniz ama halk iradesiyle gideceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SALİHE AYDENİZ (Devamla) – Daha önce de kayyum atadınız ama başaramadınız. Halk 2016'da da 2019'da da sandık meşruiyetini nasıl tanımadıysa 2024 yerel seçimlerinde de size sandık meşruiyetini tanımayacaktır, alamayacaksınız.

Değerli milletvekilleri, bütün bu verilerin ışığında bu öneriye onay vermek hepimizin sorumluluğu ve zorunluluğudur. Aksi durumda, yaşanan bu yolsuzlukların ve talanın sorumlusu hepiniz olacaksınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun kayyumlar tarafından yönetilen belediyelerdeki olağan dışı borçlanmaların araştırılmasına dair grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ister merkezî yönetimlerde olsun ister yerinden yönetimlerde olsun demokrasinin asgari şartları var; yolsuzluğun, hukuksuzluğun asgari şartları var. Nedir bunlar? Kuvvetler ayrılığı, yetkinin tek elde toplanmaması, denetim ve şeffaflık, denge ve denetleme. Belediye Kanunu'muz da aslında demokrasinin bu asgari esaslarına dair düzenlemeler getirmiş. Kurumlardan bir tanesi belediye meclisi, diğeri belediye encümeni, üçüncüsü de belediye başkanı. Belediye meclisinin görevleri nedir? Kanunun 17'nci maddesinde belediye meclisini, belediyenin karar organı olarak tanımladıktan sonra 18'inci madde konumuzla ilgili olan birkaç hususu söylüyor. Meclisin görev ve yetkilerinden bir tanesi (b) bendinde bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, (c) bendinde belediyelerin imar planlarını görüşüp onaylamak, (d) bendinde borçlanmaya karar vermek, (e) bendinde taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine ve kiralanmasına karar vermek yani bu tür önemli işlerin tamamını belediye meclislerine bırakmış ki belediye başkanı kafasına göre hareket etmesin.

Bir diğeri, belediyenin icra organı olan belediye encümeni. Burada da 100 binin üzerindeki ilçe belediyelerinde ve il belediyelerinde 7 kişiden oluşan belediye encümenlerinden 3'ü belediye meclisi tarafından seçiliyor. Peki, belediye meclisi bu görevlerini nasıl yapacak? "Belediye meclisi, bilgi edinme ve denetim yetkisini faaliyet raporunu değerlendirme, denetim komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla kullanır."

45'inci maddesine bir ek fıkra getirdiniz 2016 yılında yani üzerinden neredeyse sekiz yıl geçti hâlâ normalleşemediniz. "Belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesi, terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılırsa veya tutuklanırsa ben meclisi de feshediyorum, belediye encümenini de feshediyorum, başkan kafasına göre takılabilir." diyorsunuz ve bunu o kadar hoyratça yapıyorsunuz ki 31 Martta seçilen belediye başkanıyla ilgili 1 Nisanda cumhuriyet başsavcıları soruşturma başlatıyor, siz de daha henüz koltuğa yeni oturmuş bir belediye başkanı terör örgütüne yardım ve yataklık yapmış diye belediye meclisini feshediyorsunuz, belediye encümenini feshediyorsunuz ve bunu da kanuna, Anayasa'ya aykırı olan bu kanuna dayanarak yapıyorsunuz çünkü o düzenlemede "Belediye başkanı yani vali ya da kaymakam istemedikçe belediye meclisi toplanamaz." diye yasaya hüküm koyuyorsunuz ve yine diyorsunuz ki: "Belediye encümeninin görevlerini sadece memur olan belediye encümenleri vasıtasıyla..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Son bir dakika, toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Yani bununla ne yapmaya çalışıyorsunuz? Meclis olmasın, borçlanma yetkisi de başkanda olsun, kiraya verme yetkisi de başkanda olsun, taşınmazları satma yetkisi de başkanda olsun; belediye meclisi bütçeyi de belirleyemesin, belediye meclisi başkanın yaptığı işleri de denetleyemesin yani Ali kırıyan baş kesen bir vali veya kaymakam olsun. Hele hele bir yerde din, iman, bayrak, vatan ve Atatürk gibi kutsal kavramlar varsa buralarda çok daha fazla dikkatli olmamız lazım. Çünkü hırsızlar en fazla kutsal kavramları kullanarak hırsızlık yaparlar. Bu açıdan belediye başkanlarına bu kadar sınırsız yetki tanımanız AK PARTİ iktidarının yerel yönetimlerdeki demokrasi şartına da aykırı bir şey. Ey AK PARTİ, kendinizi inkâr ediyorsunuz, millî iradeyi inkâr ediyorsunuz ve sekiz yıldır bunu uygulamaya devam ediyorsunuz. İnşallah, 31 Marttan sonra millet size bir tokat vurur da tekrar bunları yapmamayı göze alırsınız diye düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önümüzde yerel seçimler var tabii. Sayın Cumhurbaşkanı Diyarbakır'ı istiyormuş, öyle ifade etmiş Diyarbakır milletvekili arkadaşlarımıza. Ben de Diyarbakır Milletvekiliyim. Diyarbakır kadim bir kenttir, tarihî bir kenttir, bir kimlik kentidir. Diyarbakır'ın bütün sokaklarını ve tarihini bilirim ama Diyarbakır ne istenir ne alınır. Diyarbakır boyun eğmez, Diyarbakır biat etmez, Diyarbakır diz çökmez, onurundan da vazgeçmez hiçbir zaman; onuru da kendi oylarıdır, kendi seçtikleridir aynı zamanda, bundan da

vazgeçmez.

2019 seçimleri oldu; dostum, arkadaşım Selçuk Mızraklı bu Parlamentonun üyesiydi kendisi, hakkında hiçbir soruşturma yoktu, muhtemel seçileceği bilindiği için de hakkında düzmece dosyalar hazırlandı ve daha 1 Nisanda, bakın, daha 1 Nisanda kendisiyle ilgili olarak görevden alınmasıyla ilgili yazı yazıldı. Şimdi, bir daha 31 Martta seçimler var. Ben Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna soruyorum: Gerçekten ne yapacaksınız? Ne yapacaksınız? Yani bu halkın iradesini nasıl yok sayacaksınız? Bakın, şimdi, siyaset biliminde şu var, demokrasinin ölçütünde şunlar var: Eğer bir cumhuriyette, bir demokraside, bir coğrafyada kendisini hâkim olan iklimten farklı hisseden bir topluluk varsa, halk varsa bunların kendisini serbest seçimler yoluyla ifade etme hakkı var. Bunun yolu da yerel seçimlerdir, genel seçimlerdir. Eğer siz yerel seçimlerde kendisini hâkim topluluktan farklı hisseden insanlara kimliklerinden dolayı yolu kapatırsanız başka şeylerin yolunu açarsınız. O nedenle, biraz sonra burada konuşacak AK PARTİ'li arkadaşımız gelip burada kayyum savunmasını, ayıptır. Bu kürsü demokrasi kürsüsüdür, kayyum yasası burada çıktığı zaman buradaydık, bakın, bu Parlamentodan geçmedi, yasa geçmedi. Peki, Diyarbakır'dan darbe mi oldu? Van'dan darbe mi oldu? Mardin'den darbe mi oldu? 15 Temmuz darbesini bu belediyeler mi yaptı? Sizlere soruyorum değerli arkadaşlar: 15 Temmuz darbesini Diyarbakır Belediyesi mi yaptı? Ama ne oldu? Bu Meclisten OHAL nedeniyle çıkardığınız yetki yasasıyla, bakın, bugüne kadar, cumhuriyetten bu zamana kadar hiç kimsenin aklına gelmeyen, şeytanın bile aklına gelmeyen bir düzenleme aklınıza geldi, şeytanın bile aklına gelmeyen; kayyum yasasını icat ettiniz ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir kez daha söylüyorum, 15 Temmuzdan sonra OHAL'le aldığınız yetkiyle bunu yaptınız. Parlamentodan bu yasa geçemedi, geçemedi, AK PARTİ o maddeleri geri çekmek zorunda kaldı bu Parlamentoda, 15 Temmuzdan sonra. Evet, böyle yaptınız. Bakın, elimde rüşvetle ilgili olarak, yapılan sınavlarla ilgili olarak Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin ve kayyum yönetiminin bir sürü yolsuzluğu var. Şimdi, arkadaşımız, gelecek diyecek ki: "Arsa satılır." Yahu, arsayı kim satar? Nasıl satar? Bir kişinin iradesiyle satılır mı? Pazarlık yoluyla satılır mı? Rüşvetle satılır mı? Onda 1 değere satılır mı arkadaşlar ya, satılır mı? İmar düzenlemesi sadece kaymakamın, valinin imzasıyla yapılır mı? Bu kadar çok rantı, Diyarbakır'ın, bölgenin, o coğrafyanın rantını kayyumlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – ...valilere, iş birlikçilerine bu kadar satmak AK PARTİ Grubuna yakışır mı? Ama 31 Mart sonuçta bu iradenin sandıkta yeniden tecelli edeceği yer olacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir defa, kayyum konusunda Meclisimizin çatısı altında birçok defa açıklama yaptık, neden kayyum atandığına dair bilgileri burada defaatle paylaştık.

Kayyum uygulamaları; bir, hukuka aykırılık, usulsüzlük...

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Sizde.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Bunlar AKP belediyelerinde.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...ülkenin birlik ve bütünlüğünün zarar görmesine neden olacak eylemler...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Muş Belediyesinden haberiniz var mı sizin?

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...teröre ve terörü destekleyen kuruluşlara... (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Dinleyelim, dinleyelim!

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Dinle!

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...veya kişilere kaynak aktarılması gibi iddiaların ortaya çıkması...

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Elinizde belge var mı?

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) – Dinle, dinle!

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...ve bunların tespit edilmesi...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Telkâri, hediye edilen telkârilerden bahset.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Dinlemeye bile tahammülünüz yok.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...ayrıca, belediyelerin etkin bir şekilde hizmet verememesi durumunun olması...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Borçlandırma sınırını kaç kere aştı belediye?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Sayıştay raporlarına bakın.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...tüm bunları üst üste koyduğumuzda kayyum uygulamaları geçici olarak alınmış önlemlerdir.

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Kaç ton baklava yediniz?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Çitlediğiniz çekirdekleri anlat.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Geçici mi? 2016'dan bugüne neresi geçici?

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Bu uygulamanın amacı, belediyelerin düzenli ve şeffaf bir şekilde yönetilmesini sağlamak, finansal sürdürülebilirliğinin güvence altına alınmasının sağlanması...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Kaynağı belli olmayan hibeler, para akışlarıyla mı?

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Daha önce konuşmuştuk, bütçenin yüzde 99'unu...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Kaynağı belli olmayan paralarla mı?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Tanımlama yapma, biz ne olduğunu çok iyi biliyoruz.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Dinlemeyi öğrenin.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...siz yatırım yapmak yerine eğer personele vererseniz bunun altında soru işaretleri olur.

Dolayısıyla, finansın sürdürülebilirliği ve güvence altına alınması son derece önemlidir.

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Güvence siz misiniz?

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Ayrıca, kamu kaynaklarının etkin kullanımını sağlamak ve hizmet kalitesinin artırılmasını sağlamaktır.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – AKP belediyelerinde usulsüz bağışlar çıktı.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Güvence olan hırsız çıktı.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Böylece, ülke genelinde yerel yönetimlerin sağlıklı bir şekilde çalışması, ülke menfaati açısından bir düzenin korunması...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Güvence olarak atadıklarınız hırsız çıktı.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Belediye taşınmazlarını satmanın düzenle alakası ne?

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...ve kamu hizmetlerinin etkin, aşıtı, edil...
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – İnaniyor musunuz buna.
BERİTAN ALTIN GÜNEŞ (Mardin) – İnancınızın için yanlış söylüyorsunuz?
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...eşit, adil ve olması gereken yere kamu hizmetlerinin gidebilmesi için, bu katkının sunulması için önemli bir maddedir.
SALİHE AYDENİZ (Mardin) – İnancınızın şeyleri savunuyorsunuz.
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Kürt olarak inanıyor musunuz?
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Şimdi, değerli milletvekilleri, burada...
SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Ya, siz bir Kürt olarak savunamıyorsunuz orada, farkında mısınız?
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...kayyum atamaları üzerinden belediyelerinin borç durumuna geliyorsunuz. Bakın, daha önce söyledik, belediyeler; bir, merkezî hükümetten kaynak alırlar; iki, öz gelir oluştururlar...
SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Nedense sadece Kürtlerde, kürdistan'da bu böyle oluyor, başka yerde yok.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...üç, borçlanma yoluna giderler. Şurada grubu bulunan bütün partilerin belediyelerine bakalım, borçlanmaları muhakkak vardır ama önemli olan borçlanmaların nasıl yapıldığıdır, hukuka uygun olup olmadığıdır ve alınan kaynakların nereye harcandığıdır ve bütün belediyeler Sayıştayın denetimine tabidirler.
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Sayıştay raporları üzerinden konuşuyoruz zaten.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Burada eğer elinizde bu süreçle ilgili bir belge varsa...
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Var, var, belgelerimiz var, Sayıştay raporları da var.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...onun yeri burada sallamak değil, hukuka müracaat etmektir.
BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sayıştay raporlarından bile haberdar değilsiniz ya!
BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Usulsüzlükten işten aldığınız Mardin kayyumuna bakın.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, burada bütün belediyelerin borçlanmayla ilgili detayları var, bunları geçiyorum.
Şimdi, nasıl Mersin, Kocaeli, Samsun, Ankara Büyükşehir Belediyeleri...
BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Mardin kayyumunu neden görevden aldınız?
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...kanuni denetimlere tabilerse, Sayıştay denetimlerine tabilerse...
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN – Buyurun.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...kayyum atanan belediyeler de tabidirler; Van'da da Mardin'de de kayyum atanan belediyelerle ilgili elinizde yasal bir belge varsa buyurun yargıya gidin.
SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayıştay raporlarını oku.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, şu anda...
SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Git Sayıştay raporlarıyla oraya çık.
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Git Sayıştay raporlarına bak.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...Diyarbakır'da, Van'da, Mardin'de yapılan hizmetlerde insanlarımız önceleniyor...
BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Mustafa Yaman'ı neden görevden aldınız?
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Evet, evet, tepsi tepsi baklavalara, aldığınız telkârlar kime gitti?
BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Mustafa Yaman'ı neden görevden aldınız?
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Baklavaları kime dağıttınız, kadavırları kime dağıttınız, telkârları kime dağıttınız?
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – ...yapılan hizmetlerde çocuklarımız önceleniyor; altyapıları, kanalizasyonları ve yolları yapılıyor. Biz sık sık orada kamuoyu araştırması yapıyoruz, belediyelerden, hizmetlerinden sizin söylediğiniz anlamda bir sıkıntı yoktur.
ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Belediyeye yaptığınız o şatafatlı banyolarda kim ne yaptı, bunları bir açıkla mısınız?
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, az önce de söylediğim gibi, kanunsuz hiçbir yapının içerisinde bulunmayız ve savunucusu olmayız. Bakın, kayyumlar da diğer belediyeler gibi her zaman hesap vermektedirler, hesap vermek zorundadırlar ve hesap vermeye devam edeceklerdir.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Esenler Belediyesinin Bilim Kurulu hangi güvenceyle sübvansede ediliyor?
SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayıştay raporunda kanuna aykırılıklar tespit edildi, buna cevap verelim bari.
MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Hukuk devletin gereği de budur, kimse layüsel değildir.
Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.
IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, şimdi, konuşmacı, sayın hatip daha önce de böyle bir mevzuda söz aldı, kendisine dedik ki: "Bir eski yerel yöneticinin aslında ne hazindir ki burada kayyumları savunabilir duruma düşüyor olması." Şimdi ona değinmeyeceğim. Evet, demek ki bunda ısrar edecek, kayyumları savunmaya devam edecek, dolayısıyla bu suçlayıcı, saldırgan dili koruyacak. Şimdi, söylediği şeylerin gerçekte hiçbir ilişkisi yok. Neden yok? Çünkü bizim belediyelerimizde hiçbir şekilde hukuksuz bir işlem, yasa dışı bir işlem söz konusu olmamıştır; bununla ilgili de herhangi bir mahkeme kararı yoktur, bir soruşturma yoktur. Atanan kayyumların nasıl atandığını zaten biraz önce izah ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – 2016 Temmuzundan beri OHAL Kanunu çerçevesinde yapılmış olan bir hak gasbidir, umumi müfettişlik zihniyetinin devamıdır. Bu, faşizmin aslında tezahüründen başka bir şey değildir ama çok talihsiz bir laf daha kullandı, dedi ki: "Finansal sürdürülebilirlik." Bak, bak, bak, finansal sürdürülebilirliği dinleyin. Örneğin, Batman Belediyesi finansal sürdürülebilirlik değil, finansal götürülebilirlik yapmış, 350 milyon lira olan borç, almış başını gitmiş. Siirt Belediyesi 71 milyon, Van Büyükşehir Belediyesi 3 milyar 679 milyon... 2016'da 730 milyon olan toplam kayyum gasbı 2019'da 5,6 milyar; bunun üzerine her yıl devasa borçlar gelmiş. Ne sürdürülebilirliği, götürülebilirlikle aslında kayyum eliyle halkın hakları gasbediliyor, çalınıyor, yolsuzluk diz boyu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Şimdi, bütün bunların cevabını 31 Martta yine alacaksınız. 1 Nisanda buraya geldiğimizde yüzünüze bir kez daha o halkın iradesini güçlü bir şekilde okuyacağız, dile getireceğiz ama siz bu yolsuzlukları savuna savuna çürüdünüz. Hani Cumhurbaşkanı Diyarbakır'ı istiyormuş ya, Diyarbakır'da tabelanız bile kalmayacak. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Rüyanızda, rüyanızda; rüyanızda görürsünüz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Görürüz, görürüz; 1 Nisanda burada ol.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Geçen seçim 10 milyon oyunuz düştü, bu seçim kaç milyon oyunuz düşecek?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Rüya tabiri okuyacağız size 1 Nisanda.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Siz kendinizi darı ambarında görüyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Kayyumlara muhtaçsınız, ne konuşuyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Demir, buyurun.

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir defa, Diyarbakır halkının iradesi kimsenin tasallutu altında değildir. Diyarbakır halkı özgür iradesiyle seçimini her zaman yapmıştır, yapmaya devam edecektir ve buna sonsuz saygımız vardır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – E, kayyum atıyorsunuz her seferinde.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Evet, öyle, o yüzden kayyum atıyorsunuz, o özgür iradeye tahammülleri olmadığı için; ayıp, ayıp!

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – İkincisi, arkadaşlar, şimdi, bakın...

REFİK ÖZEN (Bursa) – Dinlemeye bile tahammülünüz yok ya!

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Dinliyoruz, doğruları konuşursa dinlemeye tahammülleri edebiliriz ancak.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – ...önerinin temeli borçlanmadır. Gerekçelerine ve öneriye baktığımızda sanki kayyum öncesi söz konusu belediyelerin son derece iyi olduğu söyleniyor. Bakın, kayyumlardan hemen sonra...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Yolsuzluk yapmış, yolsuzluk. Seçilen başkanlarımız yolsuzluk yapmamış.

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika... Ben laf atan arkadaşlara söz vereceğim burada. Laf atmayın, bekleyin.

Buyurun.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şimdi, kayyum atamalarından hemen sonrasında biz mevcut kayyum belediyelerinin yani kayyuma geçen belediyelerin durumlarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – ...ekonomik durumlarının ne kadar sıkıntıda olduğunu gördüğümüz için o dönem İstanbul'da AK PARTİ'li tüm belediyeler bir araya geldik, bir karar aldık, dedik ki: "Kayyuma geçen belediyelere biz destek verelim." Bakın şunu söylüyorum: Diyarbakır Sur'da Dağkapı Meydanı'nı, Diyarbakır Sur'un etrafındaki bütün yeşil alanları ve Sur'un etrafındaki aydınlatmaların hepsini Fatih Belediyesi olarak o zaman biz yaptık.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Kayyum döneminde yaptınız, kayyum döneminde yaptınız.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Madem bu kadar iyi yönetiliyorsa neden -o durumlar- çok büyük sıkıntı içerisindeydi?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sen Fatih'e hizmet edecektin, Diyarbakır'a değil.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Biz Fatih'e de destek verdik, Fatih'e de yaptık, Diyarbakır'a da yaptık.

Teşekkür ederim.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Kayyum döneminde yaptınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir satışma olmadan...

Buyurun.

41.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sadece bir noktayı unuttuğumuzu düşünerek bir hatırlatma yapmak istiyorum: Kayyumlar neden atandı? Silahlı terör örgütüne üye olmak, devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak...

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Yine aynı terane, başka bir şey bulun ya!

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Yine aynı terane, çıkmadığınız yerde terör örgütü... Ya, bununla ilgili alınmış herhangi bir ceza var mı? Benim yerime kayyum atandı, ben bugün burada milletvekiliyim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – ...terör örgütü propagandası yapmak gibi, PKK/KCK, terör suçları kapsamında yürütülen adli soruşturma ve kovuşturmalar nedeniyle 48 HDP'li belediye başkanı görevden uzaklaştırılmış ve...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Halk seçti mi terörist, siz atadınız mı pırl pırl parlıyorlar; bu mu?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – ...bunların yerine de Belediye Kanunu'nun 46'ncı maddesi uyarınca belediye başkan vekilleri görevlendirilmiştir; bunu hatırlatmak istedim.

Teşekkür ederim.

Diyarbakır'ı Cumhurbaşkanımızın istemesinden çok korkulmuş ama endişe etmeyin, Diyarbakırlı doğru kararı verecektir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Hani söz hakkı verecektiniz Sayın Başkan?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Söz verecektiniz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Söz verecektiniz vekillere.

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Söz verecektiniz.

BAŞKAN – Ya, böyle bir şey yok.

Buyurun, Sezai Bey'e söz vereyim.

42.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ile Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, peki, arkadaşlar adına bana söz verdiniz.

Şimdi, burada, aynı şeyi tekrar tekrar bize okuyorsunuz yani işte sanki ortada böyle bir vaka var, bununla ilgili bir yargılama var, bununla ilgili bir mahkeme kararı sonucu kayyum atanmış gibi. Böyle bir şey yok. Bu yalandan bir kere vazgeçin. Artı, Sayıştay raporları ortada. Artık, kayyum denen bir şeyi savunmak zaten bir siyasetçi için züldür. Siz bunu nasıl yapıyorsunuz?

Bu bir faşist sistem. Burası Meclis. Mecliste bir milletvekili, seçilmiş bir insan, bir seçilmişin hakkının gasbedilmesini savunuyorsa eğer aslında kendini sorguluyor demektir. Dolayısıyla kayyumlar meşru değildir, meşru kabul edilemez.

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Teröristler meşru değildir, kabul edilemez.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Faşist bir sistemin uygulamasından başka bir şey olamaz. Sayıştay raporları da ortadadır, mahkeme kararları da ortadadır. Yalan söylüyorsunuz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayyum belediyelerinin olağanüstü borçlanması nedenlerinin araştırılması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve arkadaşları tarafından, emeklilerin yaşadıkları sorunların ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 21/2/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır
Mersin
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve arkadaşları tarafından emeklilerin yaşadıkları sorunlar ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 20/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (492 sıra No.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 20/2/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekran başında bizi izleyen kıymetli halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Evet, güzel ülkemde yaşamı âdeta cehenneme çeviren ekonomik ve sosyal bir yönetim krizi var gerçekten. Geçen hafta İliç'teydim arkadaşlar. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanımız Özgür Özel'in görevlendirmesiyle bir heyetle beraber İliç'teydik. Bir kere tanımlı doğru koymalıyız. Adalet ve Kalkınma Partisi ve Enerji Bakanı sürekli her konuşmasında olayı "heyelan" olarak niteliyor; bunu heyelan değil arkadaşlar. Bir liç yığınının ihmaller zinciri sonucu akmasıdır olay. Heyelan bir doğa olayıdır; maalesef bu konu bir doğa olayı değil, ihmaller zincirinin ortaya çıkardığı ve belki de o 9 işçimizin hayatını kaybettiği -umuyoruz ki sağ çıkarılırlar ama- bir olaydır.

Yine, ne yazık ki bize burada Sayın Grup Başkan Vekili bir dizi vergileri, işte bir dizi kazanımları ifade etti. Hangi vergi 9 insanın canını geri getirir, bir kere bunu sorgulamak isteriz.

İkincisi, arkadaşlar, 1 ton zeytinin getirisi 5 bin dolar, 1 ton mermerin getirisi 500 dolar. Doğayı tahrip etmeye değer mi? Yine, turizm geliri 50 milyar dolar, bugüne kadar çıkarılan altından elde edilen gelir 6,4 milyar dolar arkadaşlar. Yani attığımız taş ürküttüğümüz kurbaya ediyor mu? Ülkede 2001'den bugüne kadar altın madenlerinde 7 kez kaza yaşanmış; bunu nereye koyacağız arkadaşlar? Yani lütfen, birazcık "Sadece ölümler üzerinden siyaset yapılıyor." demeyi bırakın, insanlar öldükten sonra gözyaşı dökmeyi bırakın, önce insanların ölmeyeceği bir denetim mekanizmasını kurun. Madenleri uluslararası şirketlere ve içerideki şirketlere peşkeş çekmeyi bırakın diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, tabii, bir önemli sorun da elbette emekliler. Bu ülkede yaşamı boyunca çalışmış ve emekliliğinde rahat etmeyi hak etmesi gereken emekliler maalesef hakkını alamıyor. Yıllarca devlet için kamuda, tarlada, özel sektörde çalışmış, alın teri dökmüş emekliler maalesef hak ettiği parayı, hak ettiği davranış biçimini almıyorlar. Emeklilerin maaşı yoksulluk ve açlık sınırının altında şu anda. Bir de yetmez gibi, dalga geçer gibi "emekliler yılı" dediginiz bu yılda 3 bin lira sadaka verir gibi ikramiye veriyorsunuz. Allah aşkına, bir öğün yemeği karşılıyor mu arkadaşlar 3 bin lira? Siz neyin hesabındasınız, neyin müjdesini veriyorsunuz?

Yine "kök maaş" diye bir şey çıkardınız. Normal koşullarda insanların, bu kök maaşla, şu anda 24-25 bin lira alması gereken yerde, maalesef, hak kayıpları sonucunda bu insanlar kök maaş nedeniyle sadece 10 bin liraya mahkûm edilmiş oldular.

Yine, intibak yasası hâlâ çıkarılamadı. Banka promosyonları kamu çalışanlarıyla aynı orana yükseltilmedi; emeklilerden muayene, ilaç katılım payları, fark ücretleri, hâlâ alınmaya devam ediliyor. Kültür, sanat, sporu zaten emekli unuttu; onları ücretsiz hâle getirmek gibi de bir kaygınız yok. İkramiyenin insani olabilmesi için en az asgari ücret seviyesinde olması gerekiyor arkadaşlar. Emeklilere ücretsiz tatil yapabileme olanaklarının sağlanması gerekiyor, EYT'lilerin aylık bağlama oranlarıyla ilgili taleplerinin de dikkate alınması gerekiyor.

Evet, Türkiye sosyal bir hukuk devleti. Devletin en önemli görevlerinden biri de kuşkusuz emeklilerini rahat ettirmek, onlara insan onuruna yakışan bir yaşam biçimi sağlamak. Arkadaşlar, bugün hesabını yaptım, 1 simit ve çay 9 bin lira tutuyor, başka hiçbir şey yapmayacak; ne fatura ödeyecek ne evin kirasını ödeyecek, ne telefon ödeyecek, sadece 1 simit ve çay alması hâlinde emeklinin 9 bin lira gideri var. Allah'tan korkun ya! 10 bin lira yeter mi arkadaşlar, 10 bin lira yeter mi soruyorum size? Gerçekten simit ve çayla gelenler halkı unutmus durumda. O simit ve çay hesabını her fırsatta, bu emekliye yaşattığınız ızdırıp, bu emekliye yaşattığınız sorun nedeniyle karşınıza çıkaracağız.

Ben bu konuşmayı yapacağımı ifade ettiğimde arkadaşlar, PTT tarafından emekli aylığı alan vatandaşlarımız bir ileti gönderdiler: ATM'den günlük, sınırlı olarak, sadece 5 bin lira çekebiliyorlarmış, onun dışında... Niye eziyet ediyorsunuz arkadaşlar? Zaten gıdım gıdım veriyorsunuz, zaten açlık sınırı altında veriyorsunuz, bir de 5 bin lira sınır konulmuş. Bankalardan promosyon alan emekliler de ne yazık ki orada işkence yaşıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ben buradan vicdanınıza sesleniyorum: Gerçekten 3 bin lirayı çocuğuna harçlık olarak vermeyen sizler, lütfen, bayramda en azından bir asgari ücret kadar vererek emeklinin yüzünü güldürün ve insani koşullarda bir maaşın verilmesini sağlayın. Bu önergemize “Evet.” deyin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Nîmet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Dokuz yıl önce bugün PKK'lı teröristler tarafından katledilen şehidimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu rahmetle anıyorum. Çözüm sürecinde üniversiteleri terör yuvasına çeviren zihniyeti de lanetliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önerge üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türk aile hayatında yaşını almış büyüklerimize olan saygı toplumun en temel özelliği olarak görülmektedir. Eski Türk geleneklerinde bilgeliğin, yaşlılığın ve olgunluğun temsil edildiği, “aksakal” diye tarif edilen kurumsal yapı büyüklerimize atfedilen değeri ortaya koymaktadır. İslami değerler açısından yaşlılarımız hürmet edilmesi gereken, her zaman el üstünde tutulması gereken “öf” bile denmemesi gerekecek kadar kıymet verilen atalarımızdır. İktidarı elinde bulunduranlar, milliyetçi ve muhafazakâr oldukları iddiasında olanlar; yaş almışlarımıza, emeklilerimize sunduğu hayat standartları en büyük sınavınızdı, bu sınavı geçemediniz. İnsanca yaşamayı sağlayacak miktarda bir maaş dahi veremiyorsunuz, belki de vermek istemiyorsunuz. Bugün emeklilerimiz insan onuruyla bağdaşmayan davranışlara maruz kalıyor. Onlar, saygınlıklarını zedeleyen bir ücret rejimine mahkûm edilmiştir. Rahata kavuşmayı hayal ettikleri dönemde gıda kuyruklarında “Nasıl daha ucuza alabilirim?” kaygısıyla kaderlerine terk ettiğiniz emeklilerimiz... Bırakın torunlarına bir şey almayı, çocuklarına destek olabilmeyi, maddi durumlarındaki yetersizlikten dolayı çocuklarının yanına sığınmak zorunda kalan koca çınarlarımızın ne hâlde olduğu hepimizin malumu. Parklar evlatlarına rahatsızlık vermemek için vakitlerini banklarda geçiren yaşlılarımızın mekânı oldu.

Sayın milletvekilleri, bunlar yaşanmıyormuş sanmayın; onları düşürdüğünüz durum yetmezmiş gibi -Sayın Cumhurbaşkanı 2024'ü “emekliler yılı” ilan etti etmesine ama- yirmi iki yıldır ülkeyi tek başına yöneten iktidar, sayıları 16 milyonu geçen emeklilere kuruluşlarla yaptığı maaş artışlarını marifetmiş gibi sunabiliyor. Kök maaş dengesizliği, maaş bağlanma oranlarının değiştirilmesi, haksız ve hukuksuz değişikliklerin tamamı yirmi iki yıllık dönemin icraatıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – Komik rakamlarla ifade edilen bayram ikramiyeleri bile seçim dönemlerine göre oy hesabı güdülerek belirleniyor, sonra da “Türkiye Yüzyılı'nın Emektarları Programı'nı hayata geçiriyoruz.” iddiasında bulunuyorsunuz; şaka gibi. Kıymetli milletvekilleri, hani sizin merhametiniz, hani sizin vicdanınız ve adaletiniz?

Sayın Başkan, açlık sınırının 15 bin TL, yoksulluk sınırının 49 bin TL olduğu Türkiye'de en düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesinde olması gerekirken “10 bin liraya çıkarıldı, çıkarılmadı.” tartışması yapıyoruz; bu durumdan şahsen ben utanç duyuyorum.

Yüksek enflasyon oranları emeklilerimizin alım gücünü daha da azaltmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – İYİ Parti olarak, emeklilerin saygınlıklarının ve itibarlarının geri kazandırılmasını istiyor, öneriyi destekliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'ye söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bilici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi önerisi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde yaklaşık 16 milyon emeklimiz var. Nüfus itibarıyla yaklaşık her 5 vatandaşımızdan 1'i emekli. Yıllar geçtikçe emeklilerimizin nüfusa oranı artıyor fakat millî gelirden aldıkları pay düşüyor. TÜRK-İŞ verilerine göre açlık sınırı Ocak 2024'te 15 bin lirayı aştı. Açıklanan açlık sınırı ortadayken iktidar tarafından en düşük emekli maaşı 10 bin, bayram ikramiyesi ise 3 bin lira olarak açıklandı. Emeklilerimizin büyük bir bölümü en düşük emekli maaşıyla hayatlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Bakın, bu rakam yani 10 bin lira büyükşehirlerde konut kirasına dahi yetmiyor. Emeklilerimiz en temel haklardan olan barınma hakkını dahi karşılayamaz hâle geldi. Peki, geçmişte en düşük emekli maaşı ne anlama geliyordu, bugün ne anlama geliyor? AK PARTİ iktidarının başında yani 2002 yılında en düşük emekli maaşı asgari ücretin 1,5 katıydı, bugün neredeyse yarısı. 2002'de en düşük emekli maaşıyla yaklaşık 9 çeyrek altın alınabiliyordu, bugün sadece 3 çeyrek altın alınabiliyor. Yine 2002 yılında en düşük emekli maaşıyla 34 kilogram kırmızı et alınabiliyor iken bugün sadece 14 kilogram kırmızı et alınabiliyor. Bu acı tablo gösteriyor ki emekli vatandaşlarımızın hayat standartları yirmi yılda bariz bir şekilde yok olmaya yüz tutmuştur.

Ayrıca 3 bin liralık emekli ikramiyesinden bahsetmek istiyorum: İktidar tarafından emeklilere “müjde” olarak sunulan bu ikramiyeyle geçmişte yani 2018 yılında 1 kurbanlık alınabiliyordu maalesef bugün sadece 5 kilogram et alınabiliyor. Bundan dolayı emeklilerimize verilecek bayram ikramiyesi en az 10 bin lira olarak yeniden düzenlenmelidir.

14 Temmuz 2023 tarihinde emeklilerimize seyyanen zam yapılması hususunda kanun teklifi vermiştik. Yine aynı doğrultuda emeklilerimize zam yapılmalı ve en düşük emekli maaşı 23 bin liraya çıkarılmalıdır. EYT'liler ile EYT'de staj ve çıraklığa takılan vatandaşlarımızın hakları ivedilikle tesis edilmeli, yaşanan mağduriyetler giderilmelidir.

Kıymetli arkadaşlar, iktidar bu sorunlara ne zaman çözüm bulacak? Bu sorunların çözülmesi için yerel seçimler mi bekleniyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) – Emeklilerimizin bu zor durumunu seçim stratejisi olarak mı kullanacaksınız? Popülist seçim ekonomisi anlayışından yorulmadınız mı? Siz yorulmadınız belki ama emeklilerimiz çok yoruldu, emeklilerimizin 31 Marta kadar dayanacak gücü kalmadı.

Emeklilerimizin sorunlarının bir an önce çözülmesini diliyor, Cumhuriyet Halk Partisi önerisine destek vereceğimizi beyan ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk.

Buyurunuz Sayın Çubuk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBUNA BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Ekranları başında bizleri izleyen değerli halkları saygıyla selamlıyorum.

Batuhan A gemisinde ve İliç'te katledilen işçilerin ailelerine başsağlığı diliyorum.

Ülkenin yarısından fazlası maden sahası olarak işaretlenmişken "Kaza, kader, fitrat." ya da "Acımız var, şimdi siyaset yapmayın." denilemeyeceğini düşünüyoruz çünkü acının nedeni rant hırsıdır. Yaşanmayacak, yaşanmayabilecek acılar yaşatanların zulmü artsın ki zulümlerinde boğulsunlar.

Bu Mecliste aylardır emeklilerin özlük haklarını, maaşlarını konuşuyoruz, gündeme getiriyoruz; aylardır "Emeklilerin yaşadığı hayata hayat denilmez." diyoruz. İktidar bayram harçlığıyla kandıracağını sanıyor, kendisini bir sadaka iktidarı olarak görüyor.

Hâlihazırda emekli olmak Türkiye'de pek mümkün değil, kayıt dışı istihdam en az yüzde 20; kayıt dışı çalıştırılan, sigortasız, güvencesiz işçilerin çoğunluğunu kadınlar ve tarım işçileri oluşturuyor. Emeklilik hem mezarda emeklilik yasasıyla hem sigortasız çalıştırmayla uzak bir hayal yani. Benim gibi işçilikten gelen insanların sigorta süresi üç beş ay belki var belki yok, insanlar sigortalı iş bulamıyorlar, emekli olamıyorlar; sigortalı iş bulanlar da sırf kendisinin ve ailesinin bir gıdım güvencesi olsun diye her türlü baskıya, mobbinge, angaryaya, uzun çalıştırmaya, şiddete "Evet." demek zorunda kalıyor ve buna "Hayır." diyen işçiler -hepiniz görüyorsunuz- sendikalaştıkları için işlerinden atılıyorlar, direnişmeler ve patronların kara listelerine alınıyorlar. Yine bu işçiler için emeklilik bir hayal hâline geliyor. Bunca zorluk arasından emekli olmayı başaranlar için ise prim gün sayısı ve emeklilik yaşını sağlayabilenler için ise bugün reva görülen yaşam tam bir utanç. Bin lira maaş artı 2 bayramda 3'er bin lira harçlıkla ne yapacak emekli; ev kirasını mı ödeyecek, üst baş mı alacak, karnını mı doyuracak? Bakın, sinema, tiyatro, pastane, gezmek tozmak demiyoruz, bayramda belediye ücretsiz otobüs sağlamazsa eşine dostuna gidemeyen insanlardan bahsediyoruz. Nefes almaya yetmiyor reva gördüğünüz ücretler, biz buna emekli maaşı demeye utanıyoruz. Emekli kemer sıkıyor; iktidar, saray "İtibardan tasarruf olmaz." diyor. Memurlar eskiden emekli olunca ikramiyesiyle ev peşinatını öderdi ya da araba alırdı, bugün kredi kartı borcunu bile zor ödüyor ikramiyeyle. Ve konfor için değil, sadece asgari bir yaşam için emekli olmamaya çalışıyor memurlar. Emekliler iş arıyor, işçiler, memurlar ikinci işlerde çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) – Ve emekliler bizleri gördükleri her yerde yakamıza yapışıp "Meclis bizim için ne yapacak? Artık yaşayamıyoruz." diyorlar. Emeklilerin maaşları insani yaşam standardına çekilmek zorundadır. Staj süreleri sayılmadığı için EYT'de mağdur edilen 1 milyon insanın uğradığı haksızlık giderilmelidir. O fecaat Maden Yasası yerine, Meclisin gündemine emeklinin hakkı gelmelidir, emeklinin nasıl yaşayacağı gelmelidir. Patronların kâr hırsıyla işçileri sömürmek kolay, emekli olunca da mezarla girsinler diye bütün haksızlıklar, zulüm daha kolay bu iktidar için. Sağlıksız, beslenemeyen, hastalıkla kıvranan işçilere reva gördüğünüz hayattan biz utandık, siz utanmazca bunu savunuyorsunuz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adıyaman Milletvekili Sayın Resul Kurt.

Buyurun Sayın Kurt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RESUL KURT (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Emeklilerimiz emek vermiş, ülkemizin gelişmesi, kalkınması için katkıda bulunmuş ve çalışmalarının karşılığında da alın terleriyle emekli aylıklarını almaktadır. Sosyal güvenlik önemli bir kriter. Sosyal güvenlikte çalışanların emekli olması gibi, sağlıktan ve diğer sosyal güvenlik haklarından da yararlanmaları önemli bir haktır. Sosyal güvenliğin sürdürülebilir olması için aktif-pasif oranının 4 olması gerekir; yani, 1 emekliye karşılık 4 çalışanın olması gerekir, ülkemiz sosyal güvenlik sisteminde bu oran 1,5'e düşmüştür. Hâlen Sosyal Güvenlik Kurumundan gelir ve aylık alanların sayısı 16 milyona yaklaşmıştır. Bugün en düşük emekli aylığı 10 bin TL'dir ama "Tüm emekliler 10 bin TL alıyor." demek de bu anlamda doğru bir bilgi değildir. Sosyal güvenlik sistemine göre ödenen primlerle orantılı olarak bir emekli aylığı bağlanmaktadır. Emekli aylıkları ödenen prim gün sayısına ve prime esas kazanca göre farklılık göstermektedir. En yüksek SSK emekli aylığı 59.640 TL; en düşük emekli aylığı 10 bin TL'dir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kaç kişi alıyor onu!

RESUL KURT (Devamla) – En yüksek emekli aylığıyla en düşük emekli aylığı arasındaki farkın temel sebebi ödenen prim gün sayısı, prim matrahıyla doğrudan ilgilidir. Ne kadar çok çalışırsa çalıştığı dönemlerde ödediği primlere bağlı olarak primleri de yüksek olmaktadır.

AK PARTİ Hükümetimizin iktidara geldiği 2002 Aralık ayında en düşük SSK emekli aylığı 252 TL, en düşük BAĞ-KUR aylığı 106 TL, en düşük tarım BAĞ-KUR aylığı 56 TL; bu, ödenen primlere göre bağlanan aylıkları ifade ediyor. Ne kadar prim ödediyseniz o kadar aylık alıyorsunuz? Bakın, 2002 yılında aylığı 56 TL olan bir kardeşimiz bugün 10 bin TL alıyor.

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Aylık sınırı ne kadardı? 10 bin lirayla kim geçinebiliyor?

RESUL KURT (Devamla) – Yine, 2002 Aralık döneminde 34 dolara karşılık gelen bu emekli aylığı elbette ki yeterli değildir. Dolayısıyla daha fazla artırılması gerekir, bütçe imkânları çerçevesinde ülkemizin kalkınma ve büyümesine bağlı olarak da elbette emeklilerimiz de buradan gerekli refah payını alacaklardır. AK PARTİ, iktidara geldiği dönemden bu yana her zaman enflasyonun üzerinde artış yapmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RESUL KURT (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN – Buyurun.

RESUL KURT (Devamla) – 2018 yılından bu yana emekli vatandaşlarımıza ödenen bayram ikramiyesinin tutarı 166,2 milyar liraya ulaşmıştır. Yine, emeklilerimize bir defaya mahsus 5 bin liralık bir ödeme yapılmıştır.

Bir hususun çok iyi anlaşılması gerekir: Sosyal Güvenlik Kurumu, emekliler siyasete malzeme olmamalıdır. Bu ülkenin gelişmesi ve kalkınması ne kadar sağlıklı olursa...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Emeklinin canına okudunuz, canına!

RESUL KURT (Devamla) – ...büyümesi ne kadar sağlıklı olursa emeklilerimiz de bu refah payından bu kadar faydalanacaktır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – AKP bize liste versin, neyin siyasetini yapacağız(!)

RESUL KURT (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen öneriye katılmadığınızı bildiriyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Emekliler değerlendirecekler, emekliler değerlendirecektir bunu.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.53
BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN
KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Asu KAYA (Osmaniye)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.
VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Önergeler (Devam)

2.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, (2/1714) esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/44)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

29/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

24/10/2023 tarihinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair (2/1714) esas numaralı Kanun Teklifi'min TBMM İçtüzüğü 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını talep ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Kayıhan Pala
Bursa

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Bursa Milletvekili Kayıhan Pala konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

KAYIHAN PALA (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün sağlık hizmetlerine erişimin önünde önemli bir finansal engel olan genel sağlık sigortası kapsamındaki yurttaşlarımızın sağlık hizmetinden yararlanma sırasında ödemek zorunda kaldıkları katkı, katılım payı, ilave ücret gibi ücretlerin alınmamasına ilişkin kanun teklifim üzerine söz aldım.

Şimdi, biliyorsunuz, bütün siyasi partiler kendi bildirgelerinde sağlığın temel bir insan hakkı olduğunu söylerler. Eğer bir kavram hak ise onunla arasına hiçbir şeyin girmemesi gerekir. “Sağlık hak” diyorsak, sağlık hizmetlerinden yararlanma sırasında ne fiziksel uzaklık ne bu konuda yeterince bilgi sahibi olmama ne de bir finansal sorun nedeniyle sağlık hizmetlerine başvuramama gibi durumların olmaması gerekir.

Ülkemizde genel sağlık sigortası kapsamı içerisindeki sigortalılar sağlık hizmetlerine başvuruları sırasında katkı ve katılım payı ödemek zorundalar, bildiğiniz gibi, hem muayene için hem ilaç için. Ayrıca, bunun yanı sıra, ülkemizdeki ilaç politikalarındaki sorunlar nedeniyle eczanelere gittiklerinde bunların yanı sıra “ilaç fark ücreti” diye bir ücreti de ödemek zorunda kalıyorlar. Aslında bir emekliyi düşünün, geçenlerde bir eczanede bir eczacı dostumun yanındayken karşılaştığım, bana şöyle bir soru sordu: Ayda 2 kez bir kronik hastalığı nedeniyle ilaç alması gerekiyor ve her defasında bu ilaç fark ücretleriyle birlikte 600 liranın üzerinde bir para ödemek zorunda kaldığını söylüyor. Kendisi eşinden emekli maaşı alan birisi, söylediğine göre 8 bin lira civarında bir emekli aylığı var. Buradan şunu sormak lazım: 8 bin lira emekli aylığı olan kronik hasta bir kişi ayda bin liranın üstündeki bir tutarı yalnızca katkı ve katılım payı ödemek zorunda kalırsa geri kalan parayla hayatını nasıl geçirecek? Dolayısıyla, karşımızda ciddi bir finansal engel var.

Bu arada şunu da söyleyeyim: Dünyanın diğer ülkelerinde nasıl diye bakacak olursanız, örneğin İngiltere’de 60 yaşın üstündekiler için bütün reçeteler ücretsizdir, Galler’de tüm yurttaşlar için reçeteler ücretsizdir, İskoçya’da -bizzat İskoçya’daki bir Dünya Sağlık Örgütü toplantısında tanık oldum- 2011’den bu yana bütün reçeteler ücretsizdir. Peki, biz niye bunlardan ücret alıyoruz ve bunların genel sağlık sigortasına katkısı nedir?

Bakin, bilgi istemeyle resmî rakamları elde ettim. 2021 yılı için söylüyorum, genel sağlık sigortasının toplam fon geliri 176 milyar TL yaklaşık. Bunun içerisinde “katılım payları” diye adlandırılan tutar yalnızca 3 milyar TL’nin biraz üzerinde; yüzde 1,8. Değerli milletvekilleri, bu yüzde 1,8’i almak için insanların sağlık hizmetine erişimlerini engelleyen bu durumda ısrar ederken Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda bütün fon gelirlerinin sağlık hizmetleri için tüketileceği yazmasına rağmen -yine 2021 yılı için söylüyorum- 36 milyar 705 milyon lirayı genel sağlık sigortası dışında harcayabilmiş, bunu sigorta sistemlerine ret ve iade olarak aktarabilmiştir. Bir başka deyişle, Türkiye’deki bütün katkı ve katılım payının 12 katı kadar bir parayı genel sağlık sigortasında harcamak yerine, başka yerlere aktarmayı düşünürken özellikle emeklilerin, dar gelirli olanların, yoksulların, yoksunların sağlık hizmetine erişimini engelleyen bir katkı payını hâlen almakta ısrar ediyoruz; açıkçası bunu anlamak mümkün değil.

Bizi buradan izleyen yurttaşlara seslenmek isterim. Bakın, birazdan bu kanun teklifi oylanırken bir samimiyet testiyle karşı karşıya kalacağız. Sağlığın gerçekten hak olduğu konusunda samimi olanlar sağlık hizmetlerinden yararlanma sırasında katkı, katılım, ilave ücret adıyla bir ek ücret alınmasına itiraz ederek bu kanuna “Evet.” diyecekler. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer bu samimiyet testinde sanki “Sağlık haktır.” diye görünüp ama bu kanuna “hayır” oyu verecek olursanız bu da sağlığın hak olması konusundaki samimiyetsizliği gösterecek.

Değerli milletvekilleri, gelin, zaten genel sağlık sigortası bütçesi içerisinde yüzde 2’nin bile altında bir tutar oluşturan bu katkı ve katılım paylarından vazgeçelim, sağlık hizmetlerine erişimin önündeki bütün engelleri birlikte kaldıralım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP, DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, biz anlamadık, arkadaşlarımız niçin ret oyu verdiler? Bir izah etsinler bize.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç’in, vatandaşların kredi kartı kullanımının vahim bir duruma geldiğine ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Merkez Bankasının enflasyonu kontrol altına almak için sıkı para politikası uygulamasına rağmen vatandaşlarımızın birincil ödeme aracı hâline gelen kredi kartı kullanımı vahim bir duruma gelmiştir. BDDK’nin verilerine göre, yurttaşlarımızın kredi kartı borçları 2 Şubat itibarıyla 1 trilyon 247 milyar liraya ulaştı. Hayat pahalılığı arttıkça gelir-geçim dengesi bozulan, ay sonunu

borçla getiren dar ve sabit gelirli yurttaşlarımızın kredi kartı kullanımı giderek artıyor. Çalışan nüfusun neredeyse yarısının asgari ücretle çalıştığı ülkemizde vatandaşlarımızın böylesine bir kredi kartı borcu altında ezilmesine göz yumulması kabul edilemez. Yetkililere önerimiz, enflasyonu düşürme stratejisini parası olanın daha fazla kâr elde ettiği faiz artırım politikalarında değil kalıcı yatırım uygulamalarında aramaları.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Çevre Komisyonunda boş bulunan Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Ankara Milletvekili Semra Dinçer aday gösterilmiştir; oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz. 1’inci sırada yer alan Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Uşak Milletvekili İsmail Güneş ve Bayburt Milletvekili Orhan Ateş ile 106 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1980) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Uşak Milletvekili İsmail Güneş ve Bayburt Milletvekili Orhan Ateş ile 106 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1980) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

15/2/2024 tarihli 61’inci Birleşim İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 107 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 15 ila 28’inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin konuşacaktır.

Buyurun Sayın Şahin.

Süreniz 10 dakika.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan kanun teklifinin ikinci bölümü üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Tabii, bazı maddelerle ilgili şerhlerimizi konuşacağız ama ondan önce, ben doktorlarımızın önemli sorunlarına değinmek istiyorum.

Doktorlarımızdan bahsediyoruz, can güvenliğimizi emanet ettiğimiz doktorlarımızdan. Doktorlarımızın Türkiye’de maalesef önemli sorunları var; hasta yoğunluğundan kaynaklanan iş yoğunluğu gibi, maalesef şiddet olayları gibi ve tayin hakları başta olmak üzere özlük hakları gibi doktorlarımızın önemli sorunları var.

Hasta yoğunluğu, maalesef Türkiye’de bir türlü sağlıklı bir zemine oturtulamamış bir sorun. Türkiye kişi başına düşen hekim sayısı açısından, değerli milletvekilleri, OECD ülkeleri arasında maalesef son sırada bulunmakta; hekim az, hasta sayısı çok. Dolayısıyla ne oluyor? 1 hekimin 1 hastaya ayırdığı ortalama süre, çok kısıtlı bir süre oluyor. Hekimlerimizde aşırı iş yoğunluğu olduğu gibi, maalesef hastalarımız da mağdur olmakta. Burada sağlık hizmetinin kalitesi de düşmektedir, bu anlamda iyileştirmelere ihtiyaç vardır. Doktorlarımızla ilgili en önemli sorunlardan biri doktorlarımızın hastalara çok kısa bir sürede bakmak zorunda kalmaları ve hastalarla bundan kaynaklı yaşadığı sorunlardır, tartışmalardır.

Değerli milletvekilleri, doktorlarımızla ilgili şiddet konusu, maalesef, Türkiye’de bir türlü çözemediğimiz, makul bir zemine oturtamadığımız bir konu. Elbette ki bu sorunun çözümü toplumun bilinçlenmesi ve eğitilmesinden geçmektedir. Bunu yapacak olan da devletimizdir yani toplumumuzu bu anlamda bilinçlendirecek, eğitecek olan kurum elbette ki devletimizdir.

Şimdi, hatırlıyor musunuz, sosyal medyaya bir kadın görüntüsü, bir konuşması yansımıştı; ne demişti? “Biz artık doktorları dövebiliyoruz.” demişti değerli milletvekilleri. Bunu niye söylüyorum? Eğer bu ülkede -açık söylüyorum- doktorlarımızın motivasyonundan bahsedeceksek o konuşma Türkiye’nin gündemine düştüğünde, bizim Sağlık Bakanımız doktoruna sahip çıkma adına Türkiye’yi ayağa kaldırmalıydı, Türkiye’de yer yerinden oynamalıydı ama yapıldı mı? Maalesef yapılmadı; bunu da özellikle üzülerek paylaşmak istiyorum. Yani bu bilinçlenme, eğitime konusunun öncüsü devlet olması gerekirken bu anlamda da maalesef sırıta kalınıyor değerli milletvekilleri. Doktorlarımıza yönelik şiddet olaylarındaki cezaların caydırıcılığı da tekrardan tartışılmak zorundadır. Bu cezalardan sonra infaz yasalarından yararlanma konusunun da kesinlikle tartışılması gerekmektedir.

Yine, arkadaşlar, doktorlarımızın önemli sorunlarından biri, özlük haklarıyla ilgili mecburi hizmetten kaynaklanan eş durumu mazeret hakkından yararlanamama; bu önemli bir sorun, doktorlarımızın aile birliğini koruma adına çok önemli bir sorun. Ben isterdim ki bu yasa teklifinin içerisine -AK PARTİ içerisinde çok değerli doktor arkadaşlarımız var- doktorlarımızın dört gözle beklediği aile birliğini korumaya yönelik bir düzenleme olsun. Neyi kastediyorum arkadaşlar? Bazı mesleklerde 2’nci kere mecburi hizmet görevi çok ağır eleştirilere sebep oluyor arkadaşlar. Doktorluk mesleğinde 3 kereye varan mecburi hizmet görevleri oluyor; pratisyenlikten sonra yapıyorsunuz, uzmanlıktan sonra yapıyorsunuz, yan dal yaptıktan sonra bir daha yapmak zorunda kalıyorsunuz. Bu, kabul edilebilir bir çalışma alanı değildir.

Şimdi, doktorlarımız stratejik personel olarak ilan ediliyor. Stratejik personel oldukları için eşi özel sektörde çalışan doktorlarımız ve o stratejik personele göre daha alt seviyede olan, eşi kamu görevlisi olan doktorlarımız mazeret tayin hakkından yararlanamıyor. Sonra ne oluyor? Aile birlikleri bozuluyor. Bunu iliklerine kadar yaşamış birisi olarak konuşuyorum, eşinden ve çocuklarından sırf bu gerekçeyle, bu çarpık düzenlemeden dolayı iki yıl ayrı yaşamak zorunda kalan birisi olarak konuşuyorum, çocuklarından ayrı kalmanın travmasını yaşayan birisi olarak konuşuyorum. Değerli milletvekilleri, bu konu doktorlarımız lehine düzeltilmelidir, doktorlarımız lehine bu anlamda olumlu bir adım atılmalıdır, doktorlarımızın aile birliği sağlanmalıdır; bu konu da iktidar partisindeki arkadaşlarımızın üzerinde bir sorumluluktur.

Doktorlarımızın yurt dışına gitme meselesi önemli bir sorun. Bu, bir iklimdir, ben bu iklim konusuna bu kürsüden sürekli

(*) 107 S. Sayılı Basmayazı 14/2/2024 tarihli 60’ıncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

gönderme yapmaya çalışıyorum. Doktorlarımız neden yurt dışına gidiyorlar arkadaşlar? Bir kere Sayın Bakanın o şık olmayan hareketinden dolayı gitmiyorlar yani şu işaret vardı ya, bundan dolayı gidiyorlar; hayır, bundan dolayı gitmiyorlar. Arkadaşlar, doktorlarımız yurt dışına tamamen Türkiye'deki mevcut iklimden dolayı gidiyorlar. Hatırlarsanız, Sayın Cumhurbaşkanının gerçekten talihsiz bir konuşması olmuştu "Giderlerse gitsinler." demişti. Çok iyi biliyorum ki o söz yakinen tanıdığım birçok idealist arkadaşımızın gönlünde bir kırıklığa sebep olmuştu arkadaşlar. Evet, bu anlamda, doktorlarımıza şiddet ortamlarının olmadığı, özlük haklarının gerçek anlamda düzenlendiği ve hasta sayısı, hasta yoğunluğu anlamında da ideal bir sistemin kurulduğu, ideal bir sağlık düzeninin oturtulduğu bir iklim oluşturulabilirse ve bir şey olduğunda ülkenin Sağlık Bakanı, ülkenin Cumhurbaşkanı can güvenliğimizi emanet ettiğimiz doktorlarımıza gerçekten sahip çıkabilirlerse, kucaklayabilirlerse emin olun bu ülkeden kimse gitmek istemez. Biz her şeye rağmen, Sayın Cumhurbaşkanı'nın bu talihsiz açıklamasına rağmen, bu konuda bir düzeltme gelmemesine rağmen bütün doktor arkadaşlarımıza buradan bir çağrı yapıyoruz: Hiçbir yere gitmeyeceksiniz, biz, sizlerle beraber -bu çağrıyı gençlerimize de sürekli yapıyoruz- bu ülkede yanlış olan ne varsa, bu ülkede kötü giden ne varsa düzelterek diyoruz değerli milletvekilleri.

Evet, birkaç maddeyle ilgili de sendikalardan, sivil toplum kuruluşlarından bize gelen öneriler var, maddelere itirazlar var. Arkadaşlar, 15'inci maddeyle ilgili, disiplin cezası verilmesi hâlinde ek ödemede kesinti yapılmasına ilişkin şöyle bir itiraz var, bunu özellikle paylaşmak istiyorum: İlgili kanun teklifinin yasalaşması durumunda disiplin cezalarında ek ödeme kesintisi yapılamayacağını öngören Anayasa Mahkemesinin ilgili kararı işlevsiz kalacak ve disiplin cezası alınması durumunda ek ödemede kesinti yapılmaya devam edilecek. Ya, Anayasa Mahkemesi bir karar veriyor, sonra tekrar arkadan dolanıyoruz, burada kanun düzenlemesi yapıyoruz arkadaşlar. İptal edilen hükümler kanun maddesine eklenmek istenmektedir. Ayrıca, ilgili düzenlemenin yürürlüğe girmesiyle birlikte, aynı fiile ilişkin hem disiplin cezası verilecek olup hem de ek ödeme kesintisi yapılmasıyla birlikte disiplin cezası alan kişi aynı fiil sebebiyle âdeta 2 kere cezalandırılacaktır. Bu anlamda, bu maddeye bir itirazımız vardır.

Değerli milletvekilleri, yine, sözleşmeli personelde disiplin cezası ile sözleşmenin feshine ilişkin 24'üncü maddede disiplin cezalarının hüküm verildiği anda idare tarafından tek tarafı olarak uygulanabilir olması ve bu kararların uygulanması hâlinde sözleşmenin feshi sonucu doğurması sözleşmeli personel açısından telafisi mümkün olmayan zararlara yol açacaktır.

Değerli milletvekilleri, yine, son olarak, hastane koordinasyon kurulu kurulmasına ilişkin 26'ncı maddede, hastane koordinasyon kurulunun kurulması ve disiplin cezası gerektiren hâlleri tespit etmesi, bildirmesi ve görevlendirilmesiyle kurulun bulunduğu kurumlarda görev yapan hekimler için âdeta bir disiplin amirliği kurulunun kurulduğu, hekimler üzerinde bir baskı aracı yaratılmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu da hastane koordinasyon kuruluna yönelik itiraz değerli milletvekilleri.

Evet, bu itirazlarla birlikte, doktorlarımızın özlük haklarının tekrar iyileştirildiği, şiddet olaylarının son bulduğu, bu anlamda, toplumun bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi konusunda devletimizin öncü rol oynadığı, doktorlarımızın aile birliklerinin bozulmadığı, doktorlarımızın daha sağlıklı ortamlarda çalıştığı, bir sağlık sistemi temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Hamşioğlu.

Buyurun Sayın Hamşioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞİOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin ikinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Dokuz yıl önce bugün Ege Üniversitesinde karşı görüşlü öğrenci kavgasında değil, PKK terör örgütünün metropollerini cephaneliğe çevirmesine, üniversite kampüslerini âdeta işgal etmesinin çözümü, barış, demokrasi sayıldığı bir iklimde üniversitede barınmalarına göz yumulmuş, bütün uyarılara rağmen ellerini kollarını sallaya sallaya üniversiteye girmelerine göz yumulmuş, bu cüreti bulacak kadar şımartılmış teröristlerce katledilen ülküdaşımız, arkadaşımız, kardeşimiz, canımız Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu rahmetle anıyorum. Biz biliyoruz ki ölüm yılar, Fıratlar yılmaz. Zira, dokuz yıl önce Türk milliyetçileri bir bedeni değil, bir ideali omuzladı hep birlikte İzmir'de, ebediyetti adresleri. Yine biliyoruz ki katillerine değil müebbet, idam verilse hatta o idam infaz da edilse müsebbiplerinden hesap sorulmadığı sürece, müsebbipleri pişkinliğe devam edebildiği sürece adalet tecelli etmiş olmayacak. Fırat'ın ardından yükselen o millî ah, kanının düştüğü yerden kalkmayacak, vebal sahiplerinin peşini bırakmayacak; her dem yeniden bir azap gibi saplanacak vicdanlara.

Değerli milletvekilleri, sağlığa geleceğim ama ondan önce gündem malum, birileri toplumun sinir uçlarını kaşımaya başladı. İnancı alet ederek ve cumhuriyeti, Atatürk'ü, cumhuriyet değerlerini bir karşı cephe olarak konumlandırarak aslında boğazlarına kadar da şirke batarak fütursuzca yaftalıyorlar. Kontrolde çıkmaya, Allah muhafaza, hepimizin canını yakmaya namzet çatışma alanları oluşturmaya çalışıyorlar. Şükür ki bizler ne dinimizi, ezanın semamızla yeniden vuslatını borçlu olduğumuz Atatürk'ün adını hutbelerinde anmaktan imtina eden bir grup maaşlı siyasal kadroya yahut her devrin provokatörlerine ne de cumhuriyetimizi bu tiplerin artığı olduğu iş birliği, mütarekeci, ellerinde Gönen Müftüsü şehit Şevki Efendi'nin, şehit Müderris Sivaslı Ali Kemali Efendi'nin, Eşme Müftüsü şehit Hacı Ahmet Nazif Efendi'nin ve daha nice âlimin, hafızın, imanın kanı bulaşmış sözde hocalara borçluyuz. Dinimiz, Yüce Allah'ın emri; cumhuriyetimiz ise Hacı Bayram Camisi'nde kıldırıldığı cuma namazından sonra "Ey cemaatimüslimin! Asker kıyafetine girdim, memleket ve din kurtuluncaya kadar cephelerde düşmanla çarpışacağım." diyen İsmail Şükrü Hocaların, teslim emri veren İzmir Valisi İzzet'in karşısına dikilip de "Bu sakalım kanımla kızarabilir ama bu alna Yunan alçağını sükûnetle selamlamış olmanın karasını sürerek huzur-u ilahî'ye çıkamam." diyen Rahmetullah Efendilerin emanetidir. Dolayısıyla, yüz yıl sonra hâlâ bu fitneden medet umanlara Müftü Ahmet Hulusi Efendi'nin Denizlililere hitabındaki cümleler layıktır: "Sizlere vatanımızı düşmana teslim etmekten başka bir çarenin olmadığını söyleyenler, düşman esareti altında olanlardır. Onlar irade ve kararlarına sahip değildirler. Bu vaziyette olanların emri ve fetvası aklen ve dinen caiz, makbul ve muteber değildir."

Gelelim bugün konuşmamız gereken asıl konuya; sağlık konusuna. Bizim bu teklifte kendilerini hatırlamamızı bekleyecek zamanı olmayan çocuklarımızdan bahsetmek istiyorum size bugün. Fotoğrafta gördüğünüz bebek Yağız Batu Demirtaş; 13 aylık, Tekirdağ Çorlu'da yaşıyor. Ben tanıştığımda 5-6 aylıktı, bugün olduğundan çok daha sağlıklıydı. Aldığı her nefesin onu biraz daha erittiği, her ay, hafta, gün değil, her dakikanın ömründen çaldığı hastalıkla mücadelesinin henüz başındaydı ve ailesi bütün Türkiye'ye defalarca yalvardı. Yağız Batu çok şanslı, teşhisi çok erken yapıldı, kas kaybı başlamadı, makineye bağlanmadı, tedavi görebilirse yaşaması kaçınılmaz. Hiçbir acıyı yaşamayacak. Sağlıklı bir ablası var, o da daha çocuk ve o çocuk hâliyle, kendisi anne-baba bakımına muhtaçken kardeşinin bakımına ortak olarak yıkık dökük bir psikolojiyle büyümeyecek. Yağız Batu koşabilir mi, futbol, basketbol oynayabilir mi bilinmez ama yatağa bağlı olmayacak, makinelere bağlı olmayacak, yürüyebilecek, kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek. Boğuldu mu korkusuyla ailesinin her an başında nöbet tutması gerekmeyecek. Tahmin ettiğiniz üzere, Yağız Batu SMA Tip 1 hastası çocuklardan biri. Sağ olsun Genel Başkanımız çağrı yaptı, biz kampanyasını yüzde 50'nin üzerine çıkardık ancak süresi çok daraldı, Valilik izninin bitmesine günler kaldı ve daha 800 küsur bin dolara ihtiyacı var ve bu fotoğraftaki çocuğun adı da, bu bebeğin adı da Güney Elmacı. 1,5 yaşında. O da Tekirdağ'da Velimeşe'de yaşıyor. Daha birkaç hafta önce ziyaret ettim. Onun kampanyası da yüzde 80'i geçti, bir omuz atılsa bitecek aslında, bitmezse Güney'in de nefesi sayılı çünkü Güney aynı zamanda böbrek hastası, olması gereken ameliyatı da olamıyor bu şartlarda. Bunlar sadece benim dokunabildiğim, şahsen tanıdığım, bildiğim çocuklar, onları andım isimleriyle ama adını

anmadığım Türkiye'nin her yanından yüzlerce SMA hastası çocuğa da vekâlet ediyorum aslında bugün burada. Şimdi, sorsam "Türkiye SMA tedavisini karşılayan ülkeler arasında." diyecekler ama ben başka bir şey soruyorum: Öyleyse bu çocuklar neden iyileşemiyorlar? Bu çocukların aileleri neden kampanya üstüne kampanya yapmak durumunda kalıyorlar? Neden çocuklarına harcamak zorunda oldukları mesai dolayısıyla işten atılıyorlar? Bu çocuklar tedavi olabildikleri için mi ölüyorlar? Evet, Türkiye'nin geri ödeme kapsamına aldığı bir ilaç var. Evet, kas kaybını önlemede etkili ama eğer zamanında kullanılabilirse, periyotları aksatılmazsa. Şimdi, bu çocuklardan kaçısı geri ödeme kapsamında olduğu söylenen o ilacı alması gereken zamanda alabildi, kaçısı ilacı bulabildi acaba? Şimdi, sorsam "Yurt dışındaki o tedavinin yüzde 100 iyileşme sağladığı kanıtlanmış mı? Bizim çocuklarımız kobay mı?" diyecekler ama ben şöyle soruyorum: Sağladığını kanıtlanmış mı? Yahut misal, kanser tedavisi yüzde 100 iyileşme garantisi verdiği için mi tedavi ediyoruz biz kanser hastalarını? Salgın döneminde milyarlarca insan aşılanırken bütün bilimsel süreçler layığıyla tamamlanmış mıydı? Yahut söz konusu tedaviyi karşılayan Japonya'da çocuklar kobay mı, Avusturya'da kobay mı, İngiliz, İtalyan, İskoç, Arap çocukları kobay mı? Bakın, ben Tekirdağ'a son gidişimde Yağız Batu'nun evine gidecektim, onun adına açılan bir kermes standını ziyaret etmeyi tercih ettim, evine gidemedim. Neden, söyleyeyim: O annenin yüzüne bakmaya utandım çünkü ben. Çocuğunun gözleri önünde her gün biraz daha erimesini seyretmek zorunda kalan -çünkü hastalık tam olarak bu aslında- o annenin yüzüne bakabilme gücünü kendimde bulamadım, o bağışın toplanmasını sağlayamadığım için utandım. Şimdi ben böyleken o aileleri bağış toplamak durumunda bırakanlar hiç mi utanmıyorlar merak ediyorum. Bir doz ilaç için her ailenin 2,5 milyon dolar toplaması gerekiyor. Sosyal devletimizin bu tedaviyi karşılamamasından sonra en çok neden zorlanıyorlar biliyor musunuz? Berbat ekonomi politikamızdan, dolar kurunun binbir emekle topladıklarını da aslında sıfırlamasından.

Şimdi, bu teklifte bu çocuklar için, SMA'lı çocuklar için sistemi onların ölümüne seyirci kalmaktan bir adım öteye geçirebilecek herhangi bir değişiklik, teklif, düzenleme, ek madde var mı? Hayır, yok. Bu teklifte askerî hastanelerin, harp cerrahisinin gerekliliğini nihayet kavradığımızı gösterebiliyor muyuz? Hayır, tam tersini yapıyoruz. Bu teklifle ilaç krizini aşabiliyor muyuz? Hayır, aşamıyoruz. Bu teklifle tıp fakültesi öğrencilerinin hayallerini yeniden Türkiye'ye döndürebiliyor muyuz? Hayır, döndüremiyoruz. Koruyucu hekimliğin üzerinde çok duruldu ilk bölümde. Bu teklifle, yeterli beslenemeyen bir toplumu, yatağa aç giren, okula aç giden çocukları hekimlerin aslında nasıl önleyici olarak koruyabileceğini formülize edebiliyor muyuz? Hayır, edemiyoruz.

Son söz, mesaisinin önemli bir bölümünü hastane randevusu almaya ayırmak durumunda kalan, aslında hepimiz gibi, her vekil gibi... Yaz aylarında nüfusu 3'e katlanan, hem turizm ilçesi hem de deprem tehdidini en çok hisseden ilçelerimizden olan Şarköy'e bir hastane yapıldı; çok teşekkür ediyoruz, hiç de kuyruk yok gerçekten hastane binasında çünkü hastanede bizim Şarköylü vatandaşlarımızı muayene edecek yani önünde kuyruğa girebilecekleri doktor yok. Kadın doğum yok, üroloji yok. Hastaların her birinin tahlil için ayrı bir ilçeye gitmek durumunda kalmayacağı fiziki donanım yok.

Tekirdağ Şehir Hastanesi yoğun bakımı felç hâlde, kapasitesinin artırılmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – İstanbul'a sevk çilesinin bitmesini istiyoruz.

Muratlı'da "devlet hastanesi" deniliyor ama sağlık ocağından hâllice bir hâl; göz yok, kadın doğum yok, göğüs hastalıkları yok, kulak burun boğaz yok, kardioloji yok, nöroloji yok. Çorlu Devlet Hastanesinin alt katları her şiddetli yağmurda su altında; birkaç aydan önce poliklinik, bir yıldan önce ameliyat randevusu yok. Hayrabolu'da kadın doğum uzmanı yok, çocuk doktoru yok, anestezi uzmanı yok; göz, birim olarak bile yok. Malkara'da kadın doğum, KBB, göğüs, kalp damar yok. Bakın, buralar köy, belde değil; ilçe, üstelik de Türkiye'nin en çok katma değer üreten büyük şehirlerinden bir tanesinin ilçeleri. Bu teklif bu skandal hak mahrumiyetlerini telafiye içeriyor mu? Hayır, içermiyor. O zaman biz de "hayır" demek durumunda kalıyoruz, "evet" diyecek bir sebep bulamıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlarım.

Konuşmamın başında, 20 Şubat 2015 yılında İzmir'de, Ege Üniversitesinde eğitimine devam ederken PKK'lı teröristlerin kalleş saldırısı sonucunda şehit olan dava arkadaşımız Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu rahmet, minnet ve dualarla anıyorum; ruhu şad olsun.

Öncelikle, Covid-19 salgını ve 6 Şubat depremi başta olmak üzere kesintisiz olarak Türkiye'nin her yerinde üstün bir adanmışlıkla görev yapan bütün sağlık çalışanlarına teşekkür ediyorum. Salgında, depremde ve üzülerken ifade etmek istiyorum ki görevlerini yerine getirirken şiddete maruz kalarak kaybettiğimiz sağlık çalışanlarımıza da Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifiyle, uluslararası uygulamalar da gözetilerek ilaç ruhsatlandırma sürecinin hızlandırılarak hastaların ihtiyaç duydukları ilaca daha hızlı erişiminin teminine, mevzuatın uyumlulaştırılmasına, yerli ve millî ilaç üretimlerinin hızlandırılmasına; eczaneler, ecza depoları, ecza ticarethaneleri, ecza imalathaneleri ve laboratuvarlarının teftişinde eczacıların da kanunen yetkilendirilmesine, sağlık turizmi kapsamında yürütülen faaliyetlerin Sağlık Bakanlığı tarafından denetlenmesine yönelik düzenleme getirilmektedir. Bu düzenlemeler çok önemlidir çünkü ülkemiz sağlık turizmi konusunda cazibe merkezi hâline gelmiştir. 2018 yılında Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi kurulmuş ve bu alanda önemli bir atılım gerçekleştirilmiştir. Bu kanun teklifiyle, sağlık turizminin kapsamında yürütülen faaliyetlerin ve yetkinlik kriterlerinin Sağlık Bakanlığı tarafından denetlenmesine, yetkisiz olarak sağlık hizmeti veren veya verdirenler için de adli yaptırım ve idari para cezalarıyla caydırıcılık sağlanması öngörülmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü ve çeşitli kaynaklardan elde edilen verilere göre, dünyada 5 trilyon dolarlık bir sağlık turizmi hareketliliği vardır. 2023 yılında toplam 1,4 milyon kişi sağlık hizmeti almak için ülkemize gelmiş ve 2,3 milyar dolar gelir elde edilmiştir. Ülkemizin sağlıktan elde edeceği payın finansal olarak şöyle bir önemi vardır: Normalde 10 liralık bir malı ihraç etmek için 7,5 liralık bir ithalat yapmak gerekir. Oysaki sağlık turizmiyle verilen 10 liralık bir hizmette sadece 2 liralık bir gider söz konusudur; buradaki kazanç 8 liradır, sağlık turizminin ülkemize olan katma değeri ise yüzde 80'dir.

Türkiye'ye sağlık turizmi için gelenleri ikiye ayırabiliriz: Birincisi, termal turizm için gelenler; ikincisi, tedavi için gelenlerdir. Türkiye'de son on yılda sağlığa yapılan yatırımlar neticesinde iyi bir altyapı, iyi bir teknoloji ve uzman doktor kaynağı mevcuttur. Sağlıkta dönüşüm sürecinin başlamasıyla belirgin ilerleme sağlanmış, 2010 yılında Sağlık Turizmi Daire Başkanlığı kurulmuş ve sağlık hizmeti verecek merkezlerin yönetmelikleri belirlenmiştir. Ülkemize sağlık turizmiyle gelenlerin sayısını artırmak için konaklama şartlarının kalitesi, sağlık kuruluşlarının uluslararası akreditasyonunun olması ve JCI Belgesi'ne sahip olmaları çok önemlidir. Sağlıkta ikinci şans yoktur, bu yüzden konulan kuralların denetimi büyük önem arz etmektedir.

Ülkemizde sağlık turizminde en çok tercih edilen tedavi seçeneklerinden biri de obezite cerrahisidir çünkü dünya

nüfusunun yüzde 40'ı ya fazla kilolu ya da obezdir. Bu tercih sebebine rağmen obezite cerrahisi yapan merkezlerin yeterince denetlenememesi, kuralların kâğıt üzerinde kalması verilen hizmet kalitesini düşürmekte ve sağlık turizminde yıllık yüzde 25 artış beklenirken ülkemiz için problemler doğabilmektedir. Plastik cerrahi, diş ve göğüs hastalıkları gibi bölümlerde de ülkemizdeki doktorların bu konuda ne kadar yetkin olduğu dünyaya anlatılmalı ve sağlık turizmine katkısı tekrar artırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin dört bir yanında hizmet sunan eczacılar toplumun sağlığını koruma ve geliştirme ana hedefiyle eczacılık mesleğini onurlu bir şekilde sürdürebilmek için var gücüyle çalışmaktadır. İlaç eczacılık hizmetlerinin sürdürülebilirliği açısından kritik öneme sahip eczacılar, geleceklelerinden endişe duymadan, toplum sağlığını geliştirmek, eczacılık mesleğindeki niteliği korumak ve ülkemizin dört bir yanında birinci basamak sağlık hizmeti sunum noktaları olarak görev yapmaktadırlar. Ülkemizde yaklaşık 30 bin serbest eczane faaliyet göstermektedir. Sağlıkta önemli bir görevi yerine getiren eczacıların kârlılığının sağlanması için her yıl enflasyon oranında güncelleme yapılması gerekmektedir. Ülkemizde eğitim veren 47 eczacılık fakültesinden sadece 14'ü akredite eczacılık eğitimi verebilecek kapasiteye sahiptir. Uluslararası standartlarda kaliteli eczacılık eğitiminin sağlanması ve toplum sağlığının etkin şekilde korunması ve geliştirilmesi adına altyapıdan ve akademik kadrodan yoksun eczacılık fakültelerinin yerine ilaç AR-GE merkezi kurulmalı, mevcut eczacılık faaliyetlerinin kontenjanları kademeli olarak düşürülmeli ve eczacılık fakültelerine giriş için başarı sıralaması 60 binle sınırlı tutulmalıdır. İlaç temini ve hastaların ilaca kolay erişimi için yerli ilaç politikaları uygulanmalı ve yerli ilaç sanayisi desteklenerek ilaçta dışa bağımlılık azaltılmalıdır. Eczacılık mesleğine hak ettiği değerin verilmesi adına, bakanlıklarda, kurumlarda, hastanelerde ve diğer sağlık kuruluşlarında görev yapan kamu eczacılarının hak ettikleri koşullarda görev yapmaları sağlanmalı ve özlük hakları iyileştirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, millî savunma sanayisinde uygulanan yeni teşebbüsleri teşvik etmek, ihtiyaçlara göre yönlendirmek, yabancı sermaye ve teknoloji katkısı imkânlarını araştırmak ve bu konudaki devlet katılımının planlanması ilkesinin sağlık sektöründe yapılacak AR-GE çalışmalarında da uygulanması dikkat edilmesi gereken diğer bir konudur.

Değerli milletvekilleri, Dünya Sağlık Örgütü Anayasası'nda sağlık şöyle tanımlanmıştır: "Sağlık sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil bedence, ruhça ve sosyal yönden tam iyilik hâlidir." Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, vatandaşın sağlığı ve sağlamlığı her zaman üzerinde dikkatle durulacak ulusal sorunumuzdur. Doğuştan kazanılan ve insanlar arasında hiçbir ayırım gözetmeden eşit şekilde verilen ve devlet güvencesi altında olan sağlık hizmeti Anayasa'nın 56'ncı maddesinde "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler." şeklinde yer almaktadır.

Ülkemiz kapsamlı bir sağlık ve sosyal güvenlik sistemine sahiptir. Sağlık hizmetlerinin erişilebilirliğinin ve kalitesinin teminiyle sürdürülmesini sağlamak hayati önemdedir. Vatandaşlarımıza verilen sağlık hizmetlerinin kesintisiz olarak devamı, sunulan imkânların geliştirilmesi, günümüz bilim ve teknoloji şartlarına göre güncellenmesi, uluslararası alanda rekabet edebilmesi gerekmektedir. Vatandaşlarımıza sunulan bu imkânlar, ilaç ve sağlık harcamalarındaki artış kişilerin sağlık durumlarına da olumlu etki etmiş, bununla beraber gereksiz ilaç kullanımının önüne geçilmesi de önemli hâle gelmiştir. Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesinin sağlık çalışanlarımıza verilen önem ve değerle yakından ilişkili olduğuna, onların sorunlarının çözümüyle doğru orantılı olduğuna inanmaktayız.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, beyannamemizde yer aldığı gibi, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sistemi tesis edilmesi için çalışmalarımızın devam edeceğini bildirir, yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sümeyye Boz.

Buyurun Sayın Boz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SÜMEYYE BOZ (Muş) – Değerli milletvekilleri, her yönüyle içdiş edilmiş olan sağlık sisteminde anlamlı ve de olumlu bir sonuç getirmesini umarken bambaşka bir şeye dönüşen ve şu anda görülmekte olan kanun teklifi üzerine söz almış bulunuyorum.

Sağlık alanında ebelerden dış hekimlerine, sağlık emekçilerinden öğretim elemanlarına, adli tıp uzmanlarından ve acil tıp uzmanlarından eczacılara kadar birçok kesimi ilgilendiren, aynı zamanda ilaç firmaları ve ruhsatlandırmaya dair maddeler de içeren ancak sağlık alanında yapısal sorunlara çözüm üretmeyen bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Bu teklif usulen de esasen de çözüm getirmekten, çözüm üretmekten uzaktır. Bu kanun teklifine dair başta sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların yani teklifin asıl muhataplarının görüşleri alınmamış, meslek örgütlerine fikirleri sorulmamıştır. Kanun teklifini ilgilendiren kesimleri sürecin dışında bırakmak usulen yanlışken bir de içerikle ilgili çok çarpıcı, daha vahim sonuçlarla karşı karşıya kalıyoruz çünkü teklif bu hâliyle bile Anayasa'nın birçok maddesine aykırılık teşkil ediyor. Anayasa Mahkemesinin kararlarının tartışıldığı hatta kararlarının dikkate alınmadığı bir süreçte aslında sağlık alanında çalışan hekimlere ve bütün kesimlere dair bir hukuksuzluk dayatılmaya çalışıldığını görüyoruz burada. Bu hukuksuzluklardan bazılarını elbette ki sıralayabiliriz, bunlardan bazıları şöyle: Bir fiile iki ceza uygulanmaması, hastane koordinasyon kuruluna yaptırım uygulama yetkisinin verilmesi, emekçilerin geçici görevlendirilmesinin yasal hâle getirilmesi, akademik ve bilimsel özerkliğe aykırı düzenlemeler yapılması. Tabii ki bunlarla da sınırlı değil. Bununla birlikte, ilaç ruhsatlandırma sürecinin hızlandırılması var ki toplum sağlığını da etkileyen ve onu tehlikeye atan bir mesele. Sadece ilaç ruhsatlandırma meselesine, bu düzenlemeye bile baktığımızda toplum sağlığı yerine ilaç firmalarının taleplerinin dikkate alındığını görmüş oluruz. Kamuda sağlık sistemini güçlendirmek, sağlık emekçilerinin çalışma koşullarını iyileştirerek bütün kesime, toplumun tüm kesimlerine nitelikli bir sağlık hizmeti vermek yerine sağlık sistemini özelleştirerek sağlık emekçilerinin hakları ve sözleri göz ardı ediliyor.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'ndan bu yana yüzlerce sağlık emekçisinin şiddete maruz kaldığını gördük. Şimdi de bu sorunlara çözüm olmaktan oldukça uzak olan bir kanun teklifi üzerine söz kuruyoruz, tartışmalar yürütüyoruz.

En çok göç veren illerden biri olan Muş Vekili olarak konuşuyorum. Bugün yüzlerce sağlık emekçisinin yurt dışına göçmesinin sebebinin konuşuyorsak eğer, bu göçe sebep olan koşulları, sebepleri de konuşmamız gerekiyor ki bunun da iktidarın yanlış yöntemlerle oluşturulmuş sağlık politikalarından azade olmadığını belirtmemiz gerekiyor. Çünkü bu sağlık politikaları yurttaşların toplum sağlığını tehlikeye atıyor, beş dakikayla sınırlandırılan randevu sistemi yurttaşların verimli bir sağlık hizmeti alabilmesini engellediği gibi, aynı zamanda, hizmet veren sağlık emekçilerinin, hekimlerin de hem emeğini değersizleştiriyor hem de hiçleştiriyor. Örneğin, Muş Devlet Hastanesinde uzman doktor yok, yeterli personel yok, aynı zamanda, personelin kullanabileceği ve yurttaşın erişebileceği ilgili sağlık ekipmanları bulunmuyor. Hatta bu sebeple geçtiğimiz günlerde bir lösemi hastasını kaybetmek durumunda kaldık çünkü lösemi hastasının ihtiyacı olan cihaz devlet hastanesinde bulunmuyor ve hasta çevre illere yönlendirilmek zorunda kalınıyor ve yollar onlara ölüm yolu hâline geliyor, hastalar yolda hayatını kaybediyor. Yurttaşın nitelikli sağlık hizmetine ulaşamamasının sebebinin iktidarın politikaları olduğunu söyledik. Ayrıca, sağlık emekçilerinin haklarının gasbedilmesi, koşullarının iyileştirilmemesi demek, aynı zamanda, yurttaşın sağlık hizmeti alamaması demek. Mesela,

fizyoterapistlerden bahsedelim; dünyada her alanda, tüm branşlardaki hekimlerle birlikte çalışabiliyorlar ancak Türkiye'de sadece kamu hastaneleri hastanelerinde fiziksel tıp departmanlarında çalışabiliyorlar. Oysaki başta yoğun bakım, ortopedi, nöroloji, beyin cerrahi servisleriyle ilgili branş hekimleriyle beraber çalışabilmeleri gerekiyorken ilgili mevzuat bunun önünü kapatıyor ve bu mevzuat sebebiyle çalışmıyorlar. Tüm bunlar da aslında sağlık emekçilerinin göç etmesine sebep oluyor çünkü onlara işlerini hayata geçirebilecekleri, mesleki yeterliliklerini idame ettirebilecekleri alanların kapatılması sebebiyle göç etmek durumunda kalıyorlar ve bu göç etmek de aynı zamanda toplumun mevcut sağlık hizmetlerine erişebilmesinin de önünü kesiyor, ulaşımını engelliyor.

Sağlık politikalarında emekçilerin sorunlarını görmezden gelen iktidar kadınların sağlığı söz konusu olduğunda ise yalnızca aile çerçevesinde yaklaşıyor ve bu durumu sadece bu çerçevede değerlendiriyor. Oysa söz verilmiş olmasına rağmen HPV aşısının hâlâ ücretli olmasından hijyen ürünlerine ulaşılamamasına, deprem bölgeleri başta olmak üzere kadınların ciddi sağlık sorunlarından sağlık emekçilerine yönelik şiddete kadar birçok sorunla yüz yüze olduklarını söylemek gerekiyor.

Uluslararası Anadili Günü'nün yaklaştığı bugünlerde ana dilde sağlık hakkına erişememek aynı zamanda yurttaşların yaşamına, canına kastedilmesidir denebilir; buna en fazla deprem bölgesinde şahit olduk. Özellikle de kadınların okuryazarlık oranlarının erkeklere göre düşük olması, kadınların sağlığa erişimi noktasında daha fazla sorun yaşamasına neden oluyor.

Kadın yoksulluğu ekonomik krizle birlikte derinleşirken aynı zamanda, evli ve çalışmayan kadınların sağlık sigortasının evli oldukları erkeklere bağlı olması düşünülürken de yine sağlık politikalarının aslında eşitlikçi bir yerden olmadığını, kadınlar ve erkekler arasında eşitlikçi bir zeminden uzak olduğunu bize gösteriyor ki burada bu eşitsizliklerden bahsederken aynı zamanda, bölgesel eşitsizliklerden de bahsetmek gerek. Kürdistan bölgesinde sağlığa erişim hem genel ayrımcı politikalar hem de ana dilde sağlık hizmeti vermeyen ırkçı yaklaşım sebebiyle de bölgesel eşitsizliği derinleştiriyor.

Böyle bir eşitsizliği derinleştiren politikalarla karşı karşıya iken hukuk tanımazlıkla karşı karşıya iken kanun teklifiyle tam denetim hâlinin pekiştirildiğini görüyoruz. Akademik kadroların Sağlık Bakanlığınca belirlenmesi, hastanelerde kurulacak koordinasyon kurulunun disiplin cezası gerektiren fiilleri tespit etmekle ve bildirmekle yetkili olması etik kurullarının bağımsızlığının ortadan kaldırılmaya çalışıldığına bir örnektir. Bir yandan sağlık politikalarının piyasalaştırılması, ticarileştirilmesi, diğer yandan sağlık alanının tam denetim altına alınması sağlık emekçilerini ve toplum sağlığını hiçe saymaktadır.

Şunu belirtmek gerekiyor: Özgürlüğün olmadığı yerde toplumsal sağlıktan da bahsedemeyiz. İktidarın sağlık politikaları genel anlamda ülkedeki demokratikleşememe hâlinde bağımsız düşünülemez çünkü özgürlüğün olmadığı bir yerde toplum sağlığından da emekçilerin haklarının iyileştirilmesinden de kadınların sağlık politikalarında görünür olmasından da bahsedemeyiz. Çünkü sadece ana dilde sağlık hizmetinde değil, yaşamın her alanında, baskılayıcı zihniyetin olduğu her yerde toplum sağlığının iyileşmesi mümkün olmaz. Dedikimiz gibi, sadece sağlık alanında değil, toplumun her kesiminde ve her alanda ciddi anlamda problemler yaşıyoruz ve bunları deneyimliyoruz. Sendikal faaliyetlerin suç sayılması bu sorunlardan sadece bir tanesi; temelde ise, kadınları derin eşitsizliğe ve aileye mahkûm eden sağlık politikaları, emekçileri görmezden gelerek yürürlüğe konulan yasalar, ana dilde sağlık hizmetinin sağlanmaması, sağlık emekçilerinin göç ettirilmesi, toplum sağlığının hiçe sayılması ve sonuç olarak ülkenin demokratikleşmemesiyle birlikte bir kangren hâline dönüşmesi.

Şimdi, kangren hâline gelmiş olan sorunlara hekimlerin "yamalı bohça" olarak adlandırdığı torba yasayla ve bu politikalarla bu şekilde çözüm üretileceğini düşünmüyoruz. "Kimyasal silah şüphesi varsa elbette araştırılmalı." diyen Şebnem Hocaya yönelik saldırılardan tutalım da deprem bölgelerinde zorla istimal edilen tarım arazilerine kadar, barajlarda yitirdiğimiz canlarımızdan içme suyundan yaşanan salgınlar kadar, maden aramalarında siyanür kullanılmasından sermayeye peşkeş çekilen arazilere kadar yaşama dair ne varsa sağlıkla ilgilidir, ahlakidir ve de politiktir dolayısıyla özgürlükle de ilişkilidir çünkü özgürlük olmadan, az önce de bahsettiğimiz gibi toplum sağlığından bahsedemiyoruz.

Eğer toplum sağlığını düşünüyorsanız, sendikal faaliyetlerin kriminalize edilmesinden ve sürgünlerden vazgeçin; toplum sağlığını düşünüyorsanız gerçekten, KHK'yle görevden alınan hekimleri ve sağlık görevlilerini işlerine iade edin; eğer toplum sağlığını düşünüyorsanız gerçekten, 30 bin şeker hastası çocuk için uygulamaları uygulayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Toplum sağlığını düşünüyorsanız, cezaevlerinde sağlığa erişimi kolaylaştırın, geliştirin ve hasta tutsakları serbest bırakın. İktidarın virüs gibi üretilen politikalarına karşı en büyük direnci göstereceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmasın. Toplumun sağlığını, canlı yaşamını yok sayan politikalara karşı mücadelelerimizi sürdüreceğiz. Bu virüse karşı bizim de panzehrimiz direnişimizdir.

Başta sağlık emekçileri olmak üzere, bütün halkımızı buradan saygıyla selamlıyorum. Sağlıklı günlerde buluşmak umuduyla mücadeleyi büyütelim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı.

Buyurun Sayın Sarı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 107 sıra sayılı torba Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşüğümüz bu torba teklif, AKP iktidarının sağlık politikalarındaki başarısızlığının somut bir itirafıdır. Siz her ne kadar "Koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinin etkinliği artırılmıştır." diye vurgu yapsanız da vatandaşlarımızın yaşamış olduğu sıkıntılar bunu açıkça ortaya çıkarıyor. "Sağlıkta Dönüşüm" dediğiniz politika sağlıktaki çöküşün nedeni olmuştur. Bugün AKP iktidarı kurmayları "Sağlıkta dönüşüm yaptık." diyerek nutuklar savururken bu dönüşümden zarar görenler hastalarımız, ucube sistemin tükettiği doktorlarımız, dış hekimlerimiz, eczacılarımız ve tüm sağlık çalışanlarımız olmuştur. Kurduğunuz bu ucube sisteme örnek mi istiyorsunuz? Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Ahmet Burak Dağlıoğlu 22 şehir hastanesinden 1'inin Arap bir yatırımcıya satılacağını ifade etti. Ben de Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Hayalim." dediği şehir hastanelerinin hangisini kime satacağını Sağlık Bakanına soru önergemde sormuştum. AKP iktidarının "ticari sır" diye sakladığı bu satışı sorduğumda karşıma Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş çıkıp öne sürdüğü gerekçelerle "Soramazsınız." diye reddetmiştir. Ayrıca, "ticari sır" diye sakladığınız, halkın sağlığını doğrudan ilgilendiriyor ve söz konusu halkın sağlığı ise "ticari sır" diye bir şey asla olamaz ve kabul edilemez.

Şehir hastaneleri uğruna köklü sağlık kurumlarını kapattınız, hasta garantisiyle bütçeye de vatandaşın sırtına da yük ettiniz, şimdi de Arap sermayesine satacaksınız. "Sağlıkta dönüşüm." diyerek başlatılan sağlıktaki çöküşün en ucube uygulaması olan şehir hastanelerinin hangisini Körfez, Arap sermayesine satacaksınız? Bu sorum sizleri neden rahatsız ediyor, merak ediyorum. Hasta garantili şehir hastaneleri için 2017'den 2023 dönemine 102 milyar lira ödediniz, bu yıl için sadece 84 milyar lira ödeyeceksiniz. Bu hastanelerin bir günlük kira bedeli 229 milyon lirayla rekor kırmış durumda.

Peki, hastaların doktora gidebilmesini kolaylaştırdınız mı? Tabii ki hayır. "Hastane önlerinde kuyruklar kalmadı." diyorsunuz ama kuyruklar artık evlerde. Hastalar doktoru görmek için haftalarca bekliyor ve bu sırada hastalıkları ilerliyor, mağdur oluyor. Hastanelerin randevu sistemleri hastaları daha da hastalandırıyor. Hep söylüyorsunuz, yine söyleyeceğim; hastalarımızı

doktora, ilaca, tedaviye muhtaç ettiniz. Sayenizde hastalar sistemde randevu, hastanede doktor, eczanede ilaç bulduklarında mucizeye ulaşmış sayıyorlar kendilerini. Bu sistem sizce ucube bir sistem değil mi? Vatandaşın cebinden alıp ürettiğiniz şehir hastanelerini şimdi sıcak para için Arap yatırımcılara satıyorsunuz. Şehir hastanelerinin Arap sermayesine satılmasında kamu yararına, halk sağlığına, sağlık sistemine nasıl bir fayda olacak, merak ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık politikalarınız yetersiz, plansız ve yanlışlarla dolu. Aynı şekilde, ilaç politikanız da ulusallıktan uzak, dışa bağımlı ve sürdürülebilir değil. Sağlıkta çöküşe neden olan sağlıktaki dönüşüm politikalarınızdan vazgeçmelisiniz. Bilimsel ve teknik olarak paydaşların görüşleri alınarak sağlık ve ilaç politikalarında çözüm üretilmelidir. Ulusal ilaç politikası için ilaç sektörüne yönelik tüm amaçların belirlendiği, bu amaçların gerçekleşmesi için yapılacak eylemlerin planlandığı, ilgili tüm paydaşların amaç ve eylemler açısından yüklenecikleri rollerin tespit edildiği orta ve uzun vadeli bir planlama sürecinin hazırlanmış olması gerekmektedir; insanlarımızın ihtiyacını zamanında karşılayan, kaynakların etkin kullanımını sağlayan, araştırma geliştirme faaliyetlerini destekleyen bir yapıda olması gerekmektedir. Ama siz ne yapıyorsunuz? Ne yazık ki sistemin en önemli unsurlarından birini sakatlayarak yeni bir düzenleme getiriyorsunuz. İlaç sektörünü bağımsızlaştırmak için acilen bir seferberlik ilan edilmesi gerekmektedir.

"İlaçların ruhsatlandırma sürecini hızlandıracamız." diyerek halk sağlığını tehlikeye atacak düzenlemeler yapıyorsunuz. Bunu ne uğruna yapıyorsunuz? İlaç firmalarını memnun edebilmek uğruna. Ruhsatlandırma öncesi numunelerin bakanlıklara gönderilmesinden ve incelenmesinden vazgeçiyorsunuz. Ruhsatlandırma aşamasındaki tetkik ve tahlillerin devam etmesi, ayrıca piyasaya sunulduktan sonra da numuneler alınarak bu denetimlerin devam etmesi gerekmektedir. İlaçlar piyasaya sürülmeden hastalarımızın kullanımına sunulmadan önceki denetimleri kaldırarak hastalarımızı denetimsiz olarak ilaç kullanmaya itiyorsunuz. Bu uygulama hastalarımızı denek olarak kullanmanız anlamına gelmektedir. Halkımızın sağlığını hiçe sayan, ilaç firmalarının kârını baş tacı yapan bu düzenlemeden acilen vazgeçmeniz gerekmekte. Ağzınızda millet, eyleminizde şirketler var. Sonuç: Olan yine halkımıza oluyor. Devletin bu sorumluluğundan vazgeçmesi, çok büyük sorunları beraberinde getirecektir; her şeyden önce, devlet sorumluluğundan vazgeçemez, sosyal devlet her şeyden önce halkını düşünmek zorundadır. Sosyal devlet, Anayasa'nın 56'ncı maddesi hükmüne göre herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla yükümlüdür. Devletin bu görevini iktidar ortadan kaldıramaz.

Teklif sahipleri, yerli ve millî ilaç üretiminin daha da hızlandırılmasına ilişkin düzenlemeler yaptıklarını iddia etseler de ne yazık ki bu kanun teklifi bu iddiayı destekleyecek argümanlardan yoksundur. Dışa bağımlılıkta ilaç da en önemli sorunumuzdur. İlaçlarda döviz kuruna bağlı fiyat artışı ve tedarik sorunu yaşanmaktadır. Döviz kuru artınca ilaç şirketleri maliyet sorunu yaşamaya başlıyor, ilaç şirketleri zam istiyor. Sonuçta ya zam ya yokluk kıskacında kalan hasta vatandaşlarımızı ekonomik soykırımda yaşam mücadelesi vermek zorunda bırakıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakin, şu anda, avro 34 liraya yaklaşıyor durumda; yanlış, beceriksiz ekonomi politikalarınız yüzünden bu seviyelere geldi. Yerel seçim öncesinde ancak bu kadar tutabiliyorsunuz avroyu. 14 Mayıs seçimleri öncesini hatırlarsanız 21 lira olan avro, şimdi, yerel seçimler sonrasında 40 lirayı geçecek. Bu yüzden de hastalarımız yeni ilaç yokluğu tehdidiyle karşı karşıya kalacaklar. İlaçların yokluğu ruhsatlandırma sürecinden değil, sizin kötü ekonomi yönetiminizden kaynaklanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, eczacılar ile hastaları karşı karşıya getiren uygulamalarınız, ilaç fiyatları arttıkça düşük kârlı baremdeki ilaç sayısını da artırıyor. Sonuç olarak da enflasyonist ortamda eczacı meslektaşlarımız mağdur oluyor. İlaç fiyatlarındaki artışla orantılı olarak eczacı kârlılığını belirleyen baremlerin de aynı oranda artırılması için gerekli yasal düzenlemenin yapılması gerekmekte. Bu kısır döngüyü yaratan, kangren olan bu soruna da çözüm üretmeliyiz. Beşerî tıbbi ürünlerin fiyatlandırılmasına ilişkin kapsamlı, sürdürülebilir özellikleri olan bir düzenleme gereklidir. İlaç Fiyat Kararnamesi'nin güncelliği acilen sağlanmalıdır. İlaçta dışa bağımlılık kanayan yaramızdır. Stratejik ve yaşamsal öneme sahip olan yerli ilaç sanayisinde üretimin her aşamasını kapsayacak şekilde dışa bağımlılığı azaltacak tedbirlerin acilen alınması gerekmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Yaşattığınız sorunların biri de bazı ilaçlarda SGK'nin karşıladığı tutardan daha fazlasını hastalarımızın cebinden karşılamak zorunda kalmasıdır. Hastalarımızın fiyat farkı olarak ödemek zorunda bırakıldığı ilaç fiyat farkı uygulamasına acilen son verilmesi gerekmektedir. Tek sorun sadece ilaca ödenen farkın artması değil, hastalarımızın hayatı önemi haiz olan ilaçlara da ulaşamamasıdır. Vatandaşlarımızın yaşadığı en büyük problemlerden biri de günden güne büyüyen ilaç yokluklarıdır, en kritik hastalıkların ilaçları bulunamaz duruma gelmiştir. Sağlık Bakanlığı ise bu vahim tabloyu sadece izliyor. Bakanlık, piyasadaki ilaçların yoklarını takip edemediği için hastalarımız kapı kapı gezmek zorunda kalıyor. Bu ilaçların bazılarının eş değerlerinin de olmaması nedeniyle hastalarımız mağduriyet yaşıyorlar. Bizim vatandaşlarımız, hastalarımız bunu hak etmiyor. Birçok ilaç bulunmamaya veya yokta olmaya devam ettiği sürece bu krizi çözmek için hepimiz elimizi taşın altına koymak zorundayız; en başta AKP iktidarı ve Sağlık Bakanlığı.

Bu kanun teklifi bu sorunlara çözüm olmayacaktır. Sorun, ruhsatlandırma sürecinin hızlandırılmasıyla çözülebilecek düzeyde bir sorun değildir; ruhsatlı olup da piyasada olmayan ilaçların teminine çözüm üretilmesi gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, OECD verilerine baktığımızda, 2021'de, gayrisafi millî hasıla içerisinde -OECD ülkelerindeki- sağlığa ayrılan pay ortalama yüzde 9,7'dir. OECD ülkeleri içerisinde yüzde 4,6'lık oranla gayrisafi hasıladan ayrılan payda en düşük ülke Türkiye'dir. Aynı şekilde -gerek tedaviye gerekse sağlığın korunmasına- sağlık sisteminin olmazsa olmaz bir unsuru olan ilaçlara gayrisafi millî hasıla içerisinde OECD ülkeleri içerisindeki ayrılan pay ortalama yüzde 1,8'ken Türkiye'de bu oran ne yazık ki yüzde 0,84'tür, yüzde 1 bile değil yani ortalamanın yarısına bile ulaşabilmiş değiliz. Sağlığa ayrılan bütçenin acilen artırılarak hem sağlık sistemindeki hem de ilaçtaki sıkıntılarının çözümüne kaynak oluşturması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

SERKAN SARI (Devamla) - Bütçeden sağlık ve ilaç için yeterince pay ayırmayarak zaten zor şartlarda geçinen vatandaşlarımızın sırtına sağlığa ilgili ilaç harcamalarını da yüklüyorsunuz. Vatandaşlarımızın çoğu ilaçta SGK'nin ödediğinden daha fazla parayı cebinden ödemek zorunda kalıyor.

İlaçlarla ilgili vatandaşlarımızı ve eczanelerimizi mağdur eden bir başka sorun ise kamu kurum iskontosu uygulamayan ilaçlar ve firmalar. Kamu iskontosu yapması gereken ama yapmayan ilaç şirketlerine herhangi bir yaptırım uygulanmamaktadır. Bu anlamda acilen bir düzenleme yapılması gerekiyor. İlacını bulamayan ya da alamayan kronik hastalarımızı çaresiz bırakmaya kimsenin hakkı yok. Özellikle ne sağlık politikalarınız ne ilaç politikalarınız vatandaşlarımızın yarasına merhem oluyor. Kelebeğin telaşı içinde olan hasta yakınları sevdiklerine çare üretmek için çözüm arıyorlar. Yaptığınız her uygulama yeni sorunlar yaratıyor. Sizler bu millete şifa veremezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Devamla) - O yüzden halkımızı hasta etmeyin. Gölge etmeyin başka ihsan istemeyiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına ilk söz, Kocaeli Milletvekili Mühür Kanko'ya aittir.

Buyurun Sayın Kanko. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜHÜR KANKO (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle ilgili şahsım adına söz aldım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ hükümetlerinin kanun yapma tekniği ve komisyonlarda görüşülme tekniğini eleştirmek istiyorum öncelikle çünkü bu kanun teklifi ya da bu görüşülecek önerge geldiğinde bize iki gün önce haber verildi yani hiçbir sivil toplum kuruluşuyla, hiç kimseyle görüşmeden kendi görüşlerimizle, sadece kaba görüşler alınarak komisyona girmek zorunda kaldık. Komisyona girdikten sonra tabii ki komisyona girmek isteyen sivil toplum kuruluşları oldu, olmak istedi ancak bunlara da belli bir sınırlama getirildi.

Üçüncü sorun ise görüşmeler sırasında kanunun taraflarca yeterince müzakere edilmediğini gördük. Oraya çağırılan 2 dernek başkanı bile bir kanunla ilgili, bir görüşle ilgili kendi önerilerini bildirirken birbirleriyle paradoks duruma geldi. AK PARTİ'nin biliyorsunuz ki 2003 yılında "Sağlıkta dönüşüm, sağlıkta reform" diyerek getirdiği bu sağlık önergeleri revizyona ihtiyaç duyduğu için, evet, bu artık sağlıkta iflasın geldiğini gösteren bir bulgudur.

Bazı konulardan bahsedeceğim. Bunlardan biri, ilaç politikaları. Uygulanan kur politikası nedeniyle geçtiğimiz dönemlerde ilaçların yüzde 25'ine yani aşağı yukarı... Yüzde 25 ilaç derken bunların içinde kanser ilaçları, ağrı kesiciler, antibiyotikler, ateş düşürücüler bile bulunamıyordu, dolayısıyla bunun mutlaka bütün tarafların görüşü alınarak yeni, sağlıklı bir para politikasının uygulanması gerekmektedir.

Diş hekimliğiyle ilgili bir teklif getirildi, biz burada, evet, diş hekimleri, tamam, bir muayenede istihdam edilebilirler ama bunlara mutlaka Türk Dişhekimleri Odalarının koyacağı bir taban fiyat koyalım yani yarın bir gün asgari ücretle çalışan diş hekimleri ortaya çıkmasın diye en azından, Türk Dişhekimleri Birliği bir ücret koysun ve bu ücretin üzerinde fiyatlandırma yapılınsın dedik.

Üçüncü bir şey, kamuda diş hekimliğine ulaşmak çok zor. Biliyorsunuz ki Türkiye'de bir kişi aşağı yukarı yılda 10 defa doktora muayeneye gidebiliyor ama diş hekimine bu gidebilme oranı yüzde 0,62; onda 1'inden bile daha az, dolayısıyla kamudaki diş hekimisi istihdamını artırarak vatandaşın diş sağlığının korunması için kamunun ağırlığının artırılması gerekiyor.

Yoğun bakımla ilgili bir düzenleme geldi. Yoğun bakımla ilgili gelen düzenlemede bir branşa daha yoğun bakım sertifikası verilmesi kabul edildi fakat bizim burada düşüneceğimiz şey, evet, bu branşa yoğun bakım sertifikası verilebilir -burada da paradokslar var- ama burada esas politika, bize her gün iletilen, hepimize iletilen, yoğun bakım yatağının kullanımı. Biliyorsunuz ki Türkiye'de 40 bin tane yoğun bakım yatağı var. Bu yoğun bakım yataklarının yüzde 30'u palyatif bakım gerektiren hastalara ayrılmış durumda yani son evreye gelmiş bir tümör hastası veya çok yaşlı olmuş, evine gönderilemeyecek kadar yaşlı hastalar yoğun bakımlarda tutularak yoğun bakımın yüzde 30 oranındaki kısmını bu hastalar doldurmaktadır. Dolayısıyla, bu palyatif bakım merkezleri artırılarak bu sorunun da çözülmesi için en azından bir katkıda bulunulabilir.

Bunun dışında, aile hekimleriyle ilgili bir öneri geldi. Aile hekimlerinin ödenekleri var. Eğer bir soruşturma geçirirlerse aile hekimlerinin bu soruşturma neticesinde ödeneklerinin kesileceği söylendi. Bu, Anayasa'ya aykırı bir tekliftir.

Bunun dışında, atanmayı bekleyen kişiler var, bunları söyleyeyim. Yani ATT'ler, diyaliz teknisyenleri, radyoloji teknisyenleri, diş protez teknisyenleri; birçok grup yani yaklaşık 39 branşta 1 milyona yakın sağlıkçı atanmayı bekliyor. Sağlıkçılar dolayısıyla atanmanın peşindeler. Sağlık Bakanına buradan sesleniyorum: Sağlıkçılara kadro yükünü, kadroyu açın ki bunların psikolojisi düzelsin çünkü yıllarca okumuş insanlar maalesef atanamıyorlar.

Bunun dışında, her gittiğimiz yerde karşımıza çıkan bir problem var: Elektronik sigara. Biliyorsunuz, uluslararası bütün firmaları insanları sigaradan kurtarmak için elektronik sigaraya yönlendiriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

MÜHÜR KANKO (Devamla) – Maalesef, elektronik sigara kullanımı çok artmış durumda. Geçende bir tanıdığın dükkânına gittiğimde maalesef gelen 15-16 yaşındaki gençlerimizin aromatik sigara peşinde koştuklarını gördüm. Dolayısıyla aromatik sigara toplumda oldukça fazla kullanılıyor. Evet, 2003 yılında bir kısıtlama getirildi, kullanılmıyor, yasak ama internet üzerinden ve kanun dışı yollarla getirilen elektronik sigara kullanılıyor ve aromatik sigara kullanılıyor.

Bunun dışında, bu sigarayla ilgili uluslararası solunum dernekleri şöyle diyor: "Bu sigara eğer gelişmemiş, orta ve düşük gelir seviyeli ülkelere giderse felaketin başlangıcı olacaktır."

Bu nedenle, bu getirilen kanun hükmünde kararnameye ret oyu vereceğimi söylüyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci konuşmacı, Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi DEVA Partisi ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında görüşlerimi belirteceğim ama mikrofonu bulmuşken, öncelikle deprem bölgesi olan Kahramanmaraş'la ilgili birkaç cümle etmek istiyorum.

Bugün, Beyoğlu Mahallesi'nde, Türkoğlu'nun Beyoğlu Mahallesi'nde TOKİ yapılmadığı için depremzedeler yolu kapattılar. Beyoğlu Mahallesi, AK PARTİ'nin kalesidir; Türkoğlu'nda sıkıntı var, onun için, onlara belirtmek isterim.

Onun dışında, yine bir vatandaş aradı, evinin ağır hasarlı olduğunu söyledi fakat nedense daha sonra hafif hasarlıya çevrilmiş. Yanındaki aynı blokun, ikinci blokun yıkıldığını belirtti. sütunlarda da çatlaklar olduğunu ve rahatsız olduklarını belirtti. Çevre Şehirciliğin herhangi bir cevap vermediğini belirtti. Vatandaşın bu tür taleplerine Çevre Şehircilik Müdürlüğü inşallah cevap verir ve vatandaş, depremzede mağduriyeti azaltılır.

Dün yine üniversite hastanesindeydim. Üniversite hastanesi Kahramanmaraş'ta depremde çok büyük işlevler yaptı. Gerçekten ayakta kalan en önemli binaydı fakat üniversite ve Sağlık Bakanlığı arasındaki iletişimsizlik nedeniyle Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinin sağlık hizmeti vermesinde sıkıntılar var. Sağlık Bakanlığında personel var, bina yok; üniversitede bina var, maalesef, personel eksikliği var. Kendilerinin en önemli talebi, özellikle geçmiş yıllarda olan... Geçmiş yıllarda, biliyorsunuz, üniversitelere mecburi hizmet veriliyordu, özellikle yan dallarda; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde deprem nedeniyle bu ayırım yapılmalı ve oraya da verilmeli diye düşünüyorum.

Şu resim, geçen hafta Yörük Selim Devlet Hastanesinden, koridorda alt alta üst üste poliklinik bekleyen insanların resmidir; Kahramanmaraş'ın ayakta kalan bir iki küçük hastanesinden biridir. 2 özel hastane, 2 devlet hastanesi maalesef depremde yıkılmıştır ama Kahramanmaraş'ta bir yıldan beri hangi hastaneye yatırım yapabilecekleri, nereye yatırım yapabilecekleri konusunda bile tartışma altı ay sürmüştür. Onun dışında 400 yataklı acil durum hastanesi yapımına başlanmıştır.

Eylül ayında başlanıp şubat ayında bitmesi gerekirken maalesef -en son aldığım bilgi- eylüle bile zor yetişeceği söyleniyor. Kahramanmaraş, sağlık hizmetleri yönünden Türkiye'nin en geri kalmış bölgelerinden biri hâline gelmiştir; onu belirtmek isterim.

Bu kanunla ilgili birkaç cümle de söylemek istiyorum. Otuz üç yıldır ülkemizin değişik bölgelerinde hekimlik yaptım; bu hekimliği hem idarecilik hem özel sektör hem de devlet hastanesinde her türlü bölümlerde yaptım. Size şunu söyleyebilirim ki bu otuz üç yılda ceza vererek hiçbir şekilde, hiçbir personele doğru düzgün iş yaptırmadık, bu anlayışla sağlık hizmetinin kalitesinin artırıldığını hiçbir zaman görmedim. Arkadaşlar, otuz üç yılda şunu gördüm: Bu yasada hukukçu ve mülki idareci kafası var. Sağlık hizmetinin ruhunu anlamayan; bir hekimin, bir sağlık personelinin nasıl çalıştığını bilmeyen -benim hayatım için söylüyorum- sadece "Nasıl kravat taktın, nasıl mesaiye şu kadar geç geldin?" deyip tutanak tutan bir anlayış; bu anlayışın da getirdiği 4 maddede şöyle: "Şu kadar ceza vereceğim, bu kadar ceza vereceğim, şu kadar paranızı keseceğim, bu kadar paranızı keseceğim." Otuz üç yıldır ben bunu hiçbir zaman ne idareci olarak personele yaptırabilirdim... Ama iyi niyetle, anlayışla biz bu problemlerin her zaman önüne geçtik. Depremde de gördük, sağlık çalışanlarının bir vicdanı, bir ruhu, adaletin kendine mahsus bir yapılanması var, birbirleriyle olan ilişkileri var; bu ruhu anlayamayan insanlar, maalesef, sağlık sistemine istediği kadar "dönüşüm" desin, istediği kadar başka şeyler desin... Ve görüyorsunuz, son beş yılda hiçbir şekilde diyaloga girilmemiştir. Bu sağlıktaki dönüşüm 2003'te başlamamıştır, 1993 yılında "Sağlık Projesi" diye Dünya Bankasının kredileriyle 24 Doğu Anadolu ilinde ve 7 Orta Anadolu ilinde başlamıştır, esas o dönemdedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) – Bu sebeple, o dönemden sonra başlayan, 2003 yılından beri yapılan tek şey vardır: Sağıktaki dönüşüm, sağıktaki görüşüme çevrilememiştir. Bugün, hekimlerin az da olsa -beğeniyorum- bir araya gelip kolektif davranışlar içerisine girdiklerini görüyorum. Tabip odaları yeterli değildi, "şu ideoloji" "bu ideoloji" diye hep suçlandı, hekimler de oturdular adına "HEKİMSEN" dediler, adına "HEKİM-BİR-SEN" dediler, adına "Tabip-Sen" dediler, adına "Aile Hekimliği Çalışanları Sendikası" dediler; sendikalaşıyorlar. Bunları muhatap almadığınız sürece, hizmeti veren muhatap almadığınız sürece siz istediğiniz kadar atın nallarıyla, atın eyerleriyle uğraşın, ata istediğiniz kadar kırbaç vurun, siz bu sistemi düzeltmeyeceksiniz ve hep geriye gideceksiniz. Memnuniyet anketleri de zaten bunun göstergesidir; ne hasta memnun ne çalışan memnun. Dolayısıyla, oturup bu arkadaşları muhatap almadığınız hiçbir sistem işlemeyecektir.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeler varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

15'inci madde üzerinde 1'i Anayasa'ya aykırılık önergesi olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk olarak Anayasa'ya aykırılık önergesini işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1980) sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin Anayasa'ya ve hukuk devleti ilkesine aykırı olması sebebiyle tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz

Muş

Zeynep Oduncu

Batman

Salihe Aydeniz

Mardin

George Aslan

Mardin

Beritan Güneş Altın

Mardin

Kezban Konukçu

İstanbul

Sırrı Sakık

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bizleri izleyen, dinleyen değerli halklarımızı ve baskı, mobbing, sağıktaki şiddet, keyfi idare altında hastaların, insanların halk sağlığını korumak için çabalayan sağlık emekçilerini buradan saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 15'inci maddesi üzerine halklar ve emekçiler adına söz söyleyeceğim. Halk sağlığını tehdit eden dirençli enfeksiyonlar gibi, sağıktaki dönüşüm politikalarınızın bir yeni varyantıyla karşı karşıyayız. Yirmi bir yıllık sağlık politikalarınız tarafından enfekte edilmiş sağlık sistemi üzerinde yine başarısız bir ameliyat girişimindesiniz. Zaten bitkisel hayatta olan sağlık sistemini plasebo müdahalelerle ayakta tuttuğunuzu zannediyorsunuz fakat yapamıyorsunuz; yine bir malpraktis.

Yasa yapım süreçleri toplumla ve ilgili organizasyonlarla beraber ve tabii ki halk için yasa yapmak üzere kurgulanmalıdır. Ancak yine kural tanımama yönünde keyfi idareyi tüm kurumlarda hâkim kılmak için çabalıyorsunuz. Teklifte, bırakın kendi yasalarını, Anayasa'yı, Anayasa Mahkemesinin kararlarını tanımayı, âdeta baypas ediyorsunuz. Evrensel hukuk normlarının temelini oluşturan bir fiile 2 kez ceza verilemeyeceğini dahi göz ardı ediyorsunuz.

Anayasa Mahkemesi demişken, Can Atalay hakkında Anayasa Mahkemesinin kararına uyulmadığında, vekilliği düşürüldüğünde duyarlılık göstermeyenler bilmelidir ki haksızlık, hukuksuzluk münferit değildir ve hukuk herkes için gereklidir.

Bakın, Anayasa Mahkemesi bu teklifin 15'inci maddesini daha önce reddetti. Neden reddetti, biraz onu konuşalım. Mahkeme, yasama yetkisinin yönetmeliklerle yürütmeye devredilemeyeceğini söyledi; bu şüphesiz doğru. Yasa hükümlerinin açık ve net olması gerektiğini söyledi; bu da şüphesiz doğru. Peki, yanlış olan ne? Yanlış olan, teklifin hemen aynısını, idareye aynı keyfiyet alanını sağlayan şekilde geri getirmeniz ama ne hikmetse görüşmeler esnasında Komisyon Başkanı "Ben, iptal kararına bakmadım ya. Onlar bize işimizi öğretmezler." dedikten hemen sonra bu maddenin tekrar karşımıza çıkıyor olması. Ne istiyorlar biliyor musunuz? Biz söyleyelim: Kimse bizi denetlemesini istiyorlar, hiçbir hukuki metne sadık kalmayalım istiyorlar, kendi yasalarımıza da uymayalım istiyorlar, hukuksuzluklardan müteşekkil bir yönetim yaratalım istiyorlar ama bilinsin ki geçit yok.

Kimlerden teşkil olunacağı bilinmeyen "hastane koordinasyon kurulları" diye bir şey icat ettiniz. Bu kurul, sağlık emekçilerinin disiplin cezalarını düzenleyecek. Peki "Nasıl?" diye sorduğumuzda onun da belli olmadığını görüyoruz. Yani hiçbir şeyin belli olmadığı entübe bir sağlık sistemine hepiniz hoş geldiniz. Bir de diyorlar ki: "Disiplin cezası almış kişinin daha önce aldığı cezaya bağlı olarak ek ödemesinden şu kadar, bu kadar kesinti yapacağız." Bu ne demek? Bir fiile 2 kere ceza vereceğiz demek. Bir fiilin tek cezası olur ve standartları belli olmayan bir kurul, suçun ne olduğuna karar veremez. Bu düzenlemenin il sağlık emekçilerinin üzerinde zaten var olan mobbingi nasıl bir seviyeye taşıyacağının hepiniz farkındasınızdır eminim. İtaatkar,

muktedirin sözünün üstüne söz söylemeyecek, eğip başını usul usul yürüyecek bir toplum yaratmak için bir kez daha ekmekle tehdit ediyorsunuz sağlık emekçilerini. Öyle, sağlık emekçilerine "Hastaların memnuniyetini ve sağlık kalitesini artırmak." diye lanse etmeye çalıştığınız bu teklif ve bizzat iktidarınız, başlı başına bir halk sağlığı sorunudur, aynı zamanda toplumun ruh sağlığını da tehdit etmektedir. Motivasyondan bahsediyorsunuz, hasta memnuniyetinden bahsediyorsunuz; bunlar da sermaye dostu dilinizin yansımasıdır. Esas olan, muğlak performans kriterleriyle ölçemediğiniz hasta yararadır.

Sağlık emekçilerine şunu söylüyorsunuz: "Sen çalış, didin -bizim piyasacı, sermayeci dostu dilimizle- hasta memnuniyeti ve verimliliği -bizim toplumcu kavramımızla- hasta yararı olsa dahi senin hakkına el koyarız." diyorsunuz. Yurttaşlar nitelikli sağlık hizmetlerine bu sebeple erişemiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) – Hasta kuyruklarını bitirdiğinizi söylüyorsunuz çünkü siz hiç devlet hastanesine gitmiyorsunuz, kuyruklar hâlâ var, MHRS üzerinde artık dijital kuyruklar var.

Sağlık emekçilerinin tepesinde Demokles'in kılıcı gibi sallanan sağlık kurullarını icat edeceğinize halkın kendini ana dilinde ifade edeceği bir sistem inşa edin. E-reçete sisteminde var olan 7 dilin içinde neden Kürtçe yok; neden bu topraklarda konuşulan diller yok; onu açıklayın. Kendini ifade edemediği için hastaneye gidemeyen veya "Kürtçe bilen bir sağlık emekçisi gelsin." diye dua eden 70 yaşındaki annemize açıklayın ana dilde sağlık hizmetinin neden olmadığını. Bizler, sağlık emekçilerinin haklarını nitelikli, ücretsiz, ulaşılabilir ana dilde sağlık hizmetlerini emekçilerle, halklarımızla beraber savunmaya devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir; bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 107 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mustafa Kaya

İstanbul

Bülent Kaya

İstanbul

Mesut Doğan

Ankara

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ali Karaoba

Uşak

Talat Dinçer

Mersin

Mehmet Tahtasız

Çorum

Elvan Işık Gezmiş

Giresun

Kayıhan Pala

Bursa

Aşkın Genç

Kayseri

Aliye Timisi Ersever

Ankara

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap'a ait.

Buyurun Sayın Kasap. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, malpraktis uygulamalarında Borçlar Kanunu hükümlerine göre karar veriliyor. Yani kötü tıp uygulaması, kötü sağlık uygulaması diyeyim. Şimdi, Sağlık Bakanlığının bir hattı var, 184 sağlık bilişim hattı veya ihbar hattı veya şikâyet hattı diyeyim. Sağlık çalışanlarının, hekimlerin yapmış oldukları... Böyle bir hat var, başka hiçbir meslek grubunda böyle bir hat yok, şikâyet hattı yok ama hekimler için, sağlıkçılar için böyle bir hat kurmuş. Neden hukukçular için... Olsun istemiyorum ama çifte cezalandırma veya gaz alma diyeyim -halk arasındaki tabiriyle- böyle bir sistem kurmuşsunuz. Bu 184'e bir telefonla veya bilgisayar üzerinden veya internet üzerinden eriştiğinizde hekimleri veya sağlık çalışanlarını nasıl cezalandırıyorsunuz? Uyarıda bir ay, kınamada iki ay, aylıktan kesme cezası aldığında da üç ay taban ödemesi kesiliyor ve hekimleri, sağlık çalışanlarını bu şekilde tehdit ediyorsunuz. Bu tehdit nasıl ortaya çıktı? Size şöyle söyleyeyim: Geçen seneydi, 1-2 Ağustosta İzmir'de bir eylem yapıldı, hekim arkadaşlar haklarını aramak için bir eylemde bulundular ve 500 sağlık çalışanı ve tamamı hekim cezai yaptırıma tabi tutuldu. Ne aldılar? Uyarı cezası. Uyarı cezasının sonucu ne oldu? Zaten karman çorman bir ücretlendirme, maaş politikası var; 5-6 kalemden oluşan bir maaş politikası ve onun sonunda bu 500-600 arkadaşımız ceza aldı, taban ödemesi bir ay kesildi. Bu şekilde yapılanma yaptığınız arkadaşlar yani Sağlık Bakanlığının şiddetine maruz kalan arkadaşlar nelerle maruz kalıyorlar? Bakın, nöbet ücreti 120 TL/saat, bir saat nöbet karşılığı 120 TL veriyorsunuz ama normal gündüz çalışsa da aslında 500 liraya falan geliyor bu. Sonra, 110 TL/saatle pratisyen hekimlere nöbet ücreti veriyorsunuz ve gece-gündüz farkı yok, İş Kanunu'na da aykırı. Öbür taraftan, aynı fiile hem hekim arkadaşlara uyarı cezası veriyorsunuz, kınama cezası veriyorsunuz veya aylıktan kesme cezasını veriyorsunuz, öbür taraftan da taban ödemeyi de ekstra kesiyorsunuz; çifte cezalandırma, bir tehdit, bir şantaj usulünü siz uyguluyorsunuz ve oluşturduğunuz kurullarla da hastane koordinasyon kuruluşuyla hem afili hastanelerde hem de normal hastanelerde hekimleri, başhekim ve başhekim şürekâsının tehdidi altında sürekli olarak tutuyorsunuz. Hekimleri geçici görevlendirmelerle ki kendilerinin aktif olarak bilmedikleri, hâkim olamadıkları askerî alanlara kudar gönderiyorsunuz. Askerî hastaneleri kapattınız, "askerî hekimlik" diye ayrı bir kavram var; onu bilmeyen, o konuda ihtisas ve uzmanlık yapmamış olan hekim arkadaşlarımızı buralarda görevlendiriyorsunuz. Bu arada, askerî hastanelerin de tekrar açılması gerekiyor. Bu mantıkla giderseniz eğer... Bakın, beş dakikalık muayene süreleri, "MHRS randevusu olsun olmasın her hastayı kabul edin." diye direten ve zorlayan idari yapılanma olduktan sonra hekimlerin malpraktise de maruz kalması ve -bu uyarı- 184 hatlarına maruz kalması mukadderdir. Ve hekimler mutlaka bu uyarı, kınama, aylıktan kesme vesaire cezalarını alacaklar, ekstra da maaşlarından kesilecekler. Bu bir tehdittir, bu bir şantajdır, bu bir tahakküm kurmadır; ben size onu söyleyeyim. Bu randevuları beceremediniz -burada eski bakanlar da var- ve siz, muska gibi, dumanla haberleşme gibi "uzaktan sağlık erişimi" diye bir sistem kurdunuz, dünyadaki "telemedicine"le, uzaktan tıpla alakası olmayan bir sistem kurdunuz. Muskadan daha kötü bir şekilde yazılan e-reçeteyi, telefon üzerinden yapılan e-reçeteyi de Sosyal Güvenlik Kurumu kabul ediyor. Muayenhanesi olan hekimlerin, serbest çalışan hekimlerin reçetesini kabul etmiyorsunuz. Ben şöyle bir hat kurmanızı istiyorum: 185 hattı. Sağlık Bakanlığını kime şikâyet edeceksek buna bir hat kuralım. Sağlık Bakanlığına da aynı cezaları halkımız verecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son söz, Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'e ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri Ulu Önder'imiz Mustafa Kemal Atatürk'ün, Ata'mın Meclisinden saygıyla selamlıyorum. Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bu maddeyle, döner sermaye gelirlerinden doktorlara, diş hekimlerine, eczacılara, sağlık çalışanlarına, sözleşmeli personele ödenen ek ödemelerde değişiklikler yapılıyor. Anayasa Mahkemesi ek ödemelerin disiplin durumuyla ilişkilendirilmesine ve ek ödemelerin kriterlerinin, esaslarının, miktarlarının Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesine yönelik ibarelerin iptaline karar vermiştir.

Sayın iktidar milletvekilleri, bu yeni kanun teklifiyle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen aynı hükümleri tekrar önümüze getirmekte ısrar ediyor olmanız maalesef anlaşılır gibi değil. Bu maddede ayrıca yeni düzenlemeler yapılıyor. Anayasa Mahkemesi kararında ek ödemeye ilişkin iptal edilen diğer bir kararı da ısrarla yanlış bir yöntemle hayata geçirme gayretini görüyoruz.

Sağlık Bilimleri Üniversitesinin uygulama hastanesi olmadığı için öğretim görevlilerine hastane döner sermaye gelirinden yapılacak ek ödemeye hak kazanmada, kamu idare hukukunda olmayan "ikaz" adı altında disiplin cezası almama şartı getiriyorsunuz; bunun için üretmeye çalıştığınız çözüm başlı başına bir sorundur. Akademisyenlere ek ödeme alabilmesi için ikaz edilmemesini dayatıyorsunuz. Sağlık Bakanlığına bağlı şehir hastanelerinde başhekim ve onun belirleyeceği memurlardan oluşturulan "hastane koordinasyon kurulu" adı altında bir disiplin kurulu kuruyorsunuz. Bu kurula üniversite hocalarına ceza verebilmelerinin yolunu açıyorsunuz. Bu düzenleme üniversite özerkliğine açıkça aykırıdır, zaten Anayasa Mahkemesi verdiği kararda bunu açıkça belirtmiştir; aynı şeyi neden tekrar getiriyorsunuz? Bu maddede söz konusu düzenlemeyi ödül ve ceza mekanizması kurarak ek ödemeyle ilişkilendiriyorsunuz; bu düzenleme de yine Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırılık teşkil ediyor. Disiplin sistemiyle ek ödeme sistemi ilişkilendirilemez. Hukuken doğru olmayan bu yöntemle neyi amaçlıyorsunuz? Üniversitelerin Sağlık Bakanlığından ayrı, özerk bir kuruluş olduğunu neden hesaba katmıyorsunuz? Bu ve benzeri uygulamalar nedeniyle maalesef doktorlarımız, sağlık çalışanlarımız bir bir ülkeyi terk ediyorlar. Gelin, bu anlayıştan vazgeçin, bu maddeyi Anayasa Mahkemesi kararına uygun bir şekilde yeniden düzenleyelim.

Sayın milletvekilleri, ilaç sektöründeki sıkıntılar bitmek bilmiyor. Vatandaşımız daha önceki yıllarda hiç fiyat farkı ödemediği ilaçları şu an yüksek fiyat farkları ödeyerek almak zorunda. Bugün, Sosyal Güvenlik Kurumunun ödeme listesinde yer alan 8.827 ilacın 3.393'ü için hastalarımız fiyat farkı ödemek zorunda kalıyorlar. Muayene ücreti, ilaç katkı payı ve fiyat farkları hastalarımızın ilaca erişimini maalesef gün geçtikçe daha çok zorlaştırmaktadır.

Pek çok sağlık mensubu grubunda olduğu gibi -mesleğim olan- eczacıların da pek çok sorunu var. Benim mezun olduğum dönemde 7 olan eczacılık fakültesi sayısı şu an 55. Bu fakültelerden mezun binlerce meslektaşım kamuya atanmayı bekliyor. Sadece eczacılar değil, eczane teknikerleri, diyetisyenler, diyaliz teknikerleri, hepsi atama bekliyor. Bu mezunlara sağlık kurumlarında ihtiyaç olduğu hâlde yeterli kadro neden açılmıyor?

Sayın milletvekilleri, 1262 sayılı Kanun ilaç ve eczacılıkta temel kanun niteliğindedir. İlaç üretiminin dünya standartlarında olmasını sağlayan, sağlam temellere dayalı dolayısıyla da halk sağlığını güvenceye alan düzenlemenin halkımızın yararını göztecek biçimde korunmasını istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) – Anayasa'mız "Devlet, sağlık hizmetlerini herkesin beden ve ruh sağlığını koruyarak hayatını sürdürebileceği şartları sağlamakla yükümlüdür." der. Unutulmamalıdır ki devletin en temel görevlerinden biri vatandaşın kesintisiz sağlık hizmetine erişimini sağlamaktır.

Sayın milletvekilleri, bahsettiğimiz halk sağlığını olumsuz etkileyen sorunlara acil olarak çözüm beklediğimizi belirtir, Genel Kurulu ve vatandaşlarımızı saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1980) esas numaralı Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Karamnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde bulunan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Burhanettin Kocamaz

Nimet Özdemir

İzmir

Mersin

İstanbul

Ersin Beyaz

Ünal Karaman

Selcan Hamşioğlu

İstanbul

Konya

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Ünal Karaman.

Buyurun Sayın Karaman. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÜNAL KARAMAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerimizin en önde giden, en fazla şehit ve gazı veren camiası uzman çavuşlarımızdır. Vatanın birliği ve dirliği için yurt içi, yurt dışı her türlü göreve düğüne gider gibi giden, vazifeye atılmak için bir an bile düşünmeyen kahraman uzman çavuşlarımız maalesef ki görevdeyken ayrı, emekliyken ayrı dertlerle uğraşmaktadırlar. Uzman çavuşlarımızın en büyük sorunlarının başında sözleşmeyle görev yapma meselesi gelmektedir. "Vatan savunmasının sözleşmesi olmaz." diyerek görevlerini layıkıyla yaparken sürekli sözleşmenin feshedilmesi endişesini taşıyorlar. Ay yıldızlı bayrağımıza kan veren, devletimiz sonsuza dek yaşasın diye can veren yiğitlerimiz branşlarında ne kadar uzman olurlarsa olsunlar çok küçük sebeplerden dolayı işlerini kaybedebiliyorlar. Mesleği askerlik olanın, canını bu aziz topraklara kurban olarak adanmanın mesleki güvenceyle ilgili kaygılarının olması Türkiye Cumhuriyeti'nin kudretine yakışıyor mu? Mesela, yıllarca en kritik görevlerde çalışıp görevinden dolayı hastalanan bir uzman çavuşumuz doksan gün içerisinde iyileşmezse görevden atılıyor. Bu acı durum hangi kanuna, hangi yönetmeliğe, hepsinden de öte hangi vicdana sığmaktadır? Ömrünü milletin güvenliğine adanmış olan vatan evlatlarına reva görülen bu uygulama hak mıdır? Kahramanlarımız haklı olarak "Cennette kadroluyuz, dünyada sözleşmeli mi kalacağız?" diye soruyorlar. Sivasız evlerin yüreği Anadolu kadar büyük anaları, Türk vatanının baki kalması, Türk Bayrağı'nın gururla dalgalanması için evlatlarını ellerine kına yakıp dualarla gönderiyorlar. O mübarek analar yiğitlerini sözleşmesiz, hesapsız ve çıkarsız vatana emanet ediyorlar, sizse bu aslanların önüne sözleşme koyuyorsunuz. Bir kez daha söylüyorum: Vatan savunmasının sözleşmesi olmaz. En zor görevleri hakkıyla yerine getiren kahramanlarımızın artık kadro diye bir sorunu "İşten atılacak mıyım?" diye bir endişesi kalmamalıdır.

Kıymetli milletvekilleri, uzman çavuşlarımızın yaşadıkları bir diğer önemli sorun kıdemlerinin rütbeden sayılmamasıdır. Görevinin ilk yıllarında olan bir uzman çavuşla emekliliğe yaklaşmış bir uzman çavuş aynı rütbede görev yapıyor. Bu durum net bir ast-üst ilişkisinin kurulamamasına sebep olmaktadır. Bu belirsizliğin mağduriyetini hem meslekte hem emeklilikte yaşayan uzman çavuşlarımız sorunun artık çözülmesini istiyorlar. “Yirmi beş yıl ailemizden uzak bu vatani bekledik.” diyen kahramanlarımız en düşük memur katsayısıyla emekli edilmektedir. Asgari ücretin dahi altında kalan bu maaşla geçinemeyen uzman çavuşlarımız rahat bir emeklilik yaşamak yerine çalışmaya mecbur kalmaktadır. Her ne kadar “Uzman çavuşlarımıza 3600 ek gösterge verdik.” desanız de ek gösterge alanların oranı yüzde 10’un altındadır. Emekli uzman çavuşlarımızın hepsini kapsayacak bir düzenleme yapılması adil ve hakkaniyetli bir yaklaşım olacaktır. Ömrünü namlunun ucunda, tetikte geçirmiş kahramanlarımızın rahat bir emeklilik yaşamaları lüks değil haktır.

Sayın milletvekilleri, ordu-millet geleneğine sahip Türk devleti vicdanlıdır, Türk devleti kendisine canla başla hizmet eden evlatlarını unutmayacak kadar vefalıdır; bunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Ama maalesef ki canları pahasına düşmanın her türlü süyle mücadele eden kahramanlarımız diğer yandan da bahsettiğim özlük hakkı mücadelesini veriyorlar. Yıllardır devam eden bu haklı mücadele her seçim dönemi “Bu sefer çözüyoruz.” sözüyle gündeme alınıyor, sonrasında ise unutulup gidiyor. Kahraman uzman çavuşlarımızın talepleri seçim malzemesi edilemeyecek kadar kutsal, hakları bir sonraki bahara ertelenemeyecek kadar acildir. Yiğit kahramanlarımız çağrısına, taleplerine ve artık feryada dönen haykırılarına daha ne kadar kulak tıkanacaktır? Uzman çavuşlarımız şehit olduktan sonra değil, hemen şimdi hatırlanmak istiyorlar. Allah aşkına, çok mu şey istiyorlar? Bugün, burada rahatça çalışabiliyorsak, günlük hayatımıza normal bir şekilde devam edebiliyorsak bize yönelik her türlü tehlikeye karşı göğsünü siper eden, binlerce rakımdaki isimsiz tepelerde vatan nöbeti tutan bu kahramanlarımızın sayesinde. Bizim için en güzel çağlarını feda eden, yavrusunun doğduğunu, büyüdüğünü bile görmeden yıllar geçiren yiğitlerimize analarının ak sütü gibi helal olan özlük haklarını vermek hepimizin vatan borcudur.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’nı madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergele okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 107 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’nı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Mustafa Kaya
İstanbul

Bülent Kaya
İstanbul
Mesut Doğan
Ankara

Şerafettin Kılıç
Antalya
Ali Fazıl Kasap
Kütahya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ali Karaoba
Uşak
Kayihan Pala
Bursa
Nurten Yontar
Tekirdağ

Mehmet Tahtasız
Çorum
Aliye Timisi Ersever
Ankara

Aşkın Genç
Kayseri
Talat Dinçer
Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyorum

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç’a ait.

Buyurun Sayın Kılıç.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’imiz ekonomi, sağlık, eğitim, adalet ve dış politika başta olmak üzere ciddi bir yönetim kriziyle karşı karşıyadır. Bu kriz bütün alanlarda olduğu gibi bugün sağlık alanında da çeşitli problemlerle kendini göstermektedir. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi sağlık alanında yaşanan çoğu ciddi problemin kapsam dışı bırakıldığı bir teklif olarak karşımızdadır. Her ne kadar görmezden gelinse de bugün sağlıkta şiddet ve güvenlik sorunu, sağlık çalışanlarımızın olumsuz çalışma koşulları, hasta başına düşen doktor sayısının az olmasından kaynaklanan yoğunluk ivedilikle çözülmesi gereken sorunlardır. Bu sorunları görmezden gelerek veya hakkını talep eden doktorlarımıza “Giderlerse gitsinler.” diyerek çözemeyeceğiniz aşikârdır. Bu sorunların hastaneleri işletme olarak gören ve devrettiği firmalara “müşteri” denilen, hasta garantisi veren bir anlayışla çözülemeyeceği de aşikârdır. Lütfen bir gün şehir hastanesi veya devlet hastanelerinin herhangi birini ziyaret edip gözlemleyiniz ve sağlık çalışanlarımızı dinleyiniz. Ancak dinleyerek, gözlemleyerek ve hastaneleri ticarethane olarak gören anlayıştan vazgeçerek bu sorunları çözebilirsiniz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, OECD ülkelerine kıyasla genel bütçe gelirlerine göre sağlığa en az bütçeyi ayıran ülke konumundadır. Sağlığa ayrılan kaynak genel bütçe içerisinde sadece yüzde 5 ila yüzde 6 bandında kalmıştır, hâlbuki bütçeden faize ayrılan miktar bu oranın 2 katından fazladır. Bin kişi başına düşen doktor sayısında yine en az ortalamaya sahip ülkelerden biriyiz. Siz sağlık alanına yeterli kaynakları ayırmaz ve bu alandaki nitelikli çalışanların sayısını artırmaya yönelik çalışma ortaya koymazsanız bu alandaki sorunları çözemeyiniz.

Doktorlarımızdan bize gelen talepler var, onları burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Doktorlarımız hastanelerin dışına x-ray cihazı konulmasını ve bir polis memurunun hastaneye güvenli girişi sağlamasını talep ediyor, kurulan x-ray cihazlarının göstermelik olmasını istemiyorlar. Sözleşmeli kadrolar dolayısıyla aynı işi yapıyor olmalarına rağmen doktorlarımız arasında oluşan maaş dengesizliğinin giderilmesini ve çalışma barışının tesis edilmesini talep ediyorlar. Özellikle araştırma hastanelerinde üniversite kadrosunda olan doktorlarımız eğitim verdiklerinden dolayı poliklinik hizmetini sağlayamıyor. Bu sebeple araştırma hastanelerinde diğer sağlık çalışanları üzerinde oluşan yoğunluğu azaltacak çalışmalar yapılmalıdır. İlaçta çoğunlukla dışarıya bağımlı durumdayız. Yerli ilaç üretimini artıracak ve dışarıya bağımlılığı ortadan kaldıracak yatırımlar titizlikle yapılmalıdır. Ülkemizde doktor başına düşen hasta sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu durum hastanelerde yoğunluğa sebep olurken verilen hizmetin kalitesini de maalesef olumsuz etkilemektedir. Yoğunluğu giderecek çalışmalar ivedilikle yapılmalıdır. İlçelerimizdeki birçok hastanede branş doktorları bulamayan hastalar, il merkezlerinde tedavi olmak zorunda kalıyor. Bu durum, merkezlerdeki yoğunluğu artırırken ilçelerdeki hastaneleri işlevsiz kılıyor. İlçe hastanelerimiz güçlendirilmeli ve vatandaşların, bulunduğu yerlerde

tedavi olabilmesi sağlanmalıdır. Vatandaş, özellikle bazı bölümlere ya randevu bulamıyor ya da kendisine aylar sonrasına randevu veriliyor. Bu bölümler ivedilikle tespit edilip buradaki ihtiyacı giderecek çalışmalar yapılmalıdır.

Şehir hastaneleri şehrin dışına, ulaşımın zor olduğu bölgelere yapılıyor. Şehir hastanelerine ulaşım alternatiflerini çoğaltmak ve hastaneleri ulaşılabilir kılmak gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Bu düşüncelerle sözlerime son verirken değerli hizmetlerde bulunan bütün sağlık çalışanlarımıza en kalbî duygularıyla teşekkür ediyor, sağlık alanında yaşanan problemlerin bir an önce giderilmesi için gereken çalışmaların ivedilikle yapılması gerektiği hususunu bir kere daha hatırlatıyorum.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar’a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 107 sıra sayılı sağlıkla ilgili Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle Bakanlığın, ruhsatlandırma öncesinde tahlil edilmek üzere numunelerin gönderilmesinden vazgeçtiği hususu üzerine söz aldım. Bu, ilaç şirketlerinin uzun zamandır istediği bir değişiklik olup halk sağlığı açısından sakıncalıdır. Tıbbi bir ürün piyasaya sunulmadan önce mutlaka analiz edilmelidir, eğer analiz edilmeyecekse ilaç şirketlerinin ruhsat başvuru evraklarıyla yetinilmemeli, bilim insanları tarafından hazırlanan raporlar ruhsatlandırma sürecinin bir parçası olarak kanun teklifine eklenmelidir.

Değerli arkadaşlar, konumuz sağlık fakat AKP iktidarınız döneminde Hıfzıssıhha merkezlerini, "Depreme dayanıklı değil." diye bazı devlet hastanelerini ve ordumuzun belkemiği olan askerî hastanelerimizi kapattınız; bunların yerine hastayı para ve kâr olarak gören ve iktidarınızın çok övündüğü hasta garantili şehir hastanelerini yaptınız. Kurtuluş Savaşı'mızdan sonra, 27 Mayıs 1928 tarihinde kurulan Hıfzıssıhha Merkezi 2011 yılında hiçbir neden yokken kapatıldı. Merak ediyorum, neden? İki yıl süren pandemi bize böyle bir merkezin ne kadar zorunlu olduğunu yaşayarak gösterdi; bilime karşı olduğunuz için bu merkezi açmak adına da bir adım dahi atmadınız. Hâlbuki bu merkez, yabancı sermayeye bağımlı olmadan kendi ilaç ve aşı testlerini yaparak üretmekte, hatta yurt dışına aşı ihraç etmekteydi. 1898 yılında Osmanlı tarafından kurulan ve Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı olan Gülhane Askerî Araştırma Hastanesini ve diğer askerî hastaneleri de ani bir kararla 2016 yılında Sağlık Bakanlığına devrettiniz. Orduda meydana gelen yaralanmalarda, sınır ötesi operasyonlarda yaralanan ve sadece askerimize hitap eden, tedavi olabilecekleri bir hastanemiz olmadığı gibi, yetişen tıp doktorlarımız da mevcut değildir.

Tekirdağ'a gelecek olursak, açılan şehir hastanemize Trakya bölgesinde tek olması dolayısıyla en fazla hasta müracaatı mevcut fakat bu hastaları muayene edebilecek başta göz, nöroloji, kardiyo, genel cerrahi, beyin cerrahisi olmak üzere birçok bölümden randevu almak neredeyse imkânsız, hatta ve hatta bu alanda doktor sayımız yetersiz.

Şehrimizde Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi bina olarak yetersiz kalmakta, yeni bir ek binaya ve onkoloji hastanesine ihtiyaç duyulmaktadır. Üniversitede hemşire ve personel sayısı artırılmalı, patoloji, radyoloji, onkoloji, plastik cerrahi, göz, psikiyatri ve çocuk cerrahisinde bulunan eksiklikler giderilmelidir. Doktorsuzluk yüzünden üniversitemizde bölümler kapatılmaktadır.

Sağlık Bakanlığı Hekim Randevu Sistemi ve Alo 182'den randevu almak neredeyse imkânsızdır, hatta neredeyse altı ay sonraya randevu verilebilmektedir. Biz vekiller hastalar için randevu almaya çalışmaktayız. İktidar vekilleri olarak randevu sisteminin çalışmadığını sizler de biliyorsunuz, sizlere de bu isteklerin geldiğine eminim.

Malzeme olmaması sebebiyle ameliyatlar iptal edilmekte ya da malzemelerin hasta tarafından temin edilmesi istenmektedir. Mecburi hizmetle atanan uzman doktorlar bile hastanelerdeki bu açığı kapatamamaktadır.

Eskiden Tekirdağ Süleymanpaşa'daki diş hastanemizde hastalara implant takılırken şimdi bu malzemenin çok pahalı olması dolayısıyla bu hizmet yerine getirilmemekte ve kaldırılmıştır.

69 bin nüfusu olan Ergene ilçemizde yeri belirlenmiş olmasına rağmen on yıldır hastanemiz yapılmamakta. Sürekli hastane yapmakla övünen iktidar Ergene'ye neden hastane yapmıyor? Ergenelileri ölümle tehdit edip sıtmaya mı razı etmeye çalışıyorsunuz? Dile getirdiğim gibi, Tekirdağ'da bir onkoloji hastanesi kurulması hususunda Bakanlığınızca başlatılan bir çalışma var mıdır? Kanseri vakalarının çok arttığı Tekirdağ'da, özellikle Ergene Nehri'nin geçtiği güzergâhta içme sularının ve toprak kirliliğinin denetimleri hangi sıklıkla yapılmaktadır? Denetimler yapılıyorsa sonuçları kamuoyuna neden açıklanmamaktadır?

Değerli arkadaşlar, ekonomik zorluklar toplumun tüm kesimlerini zorlamaktadır. Hayat pahalılığıyla mücadele eden emekliler sağlık harcamalarıyla da ezilmektedir. Özellikle emeklilerimizin ve engelli vatandaşlarımızın her türlü sağlık hizmetine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NURTEN YONTAR (Devamla) – ...ücretsiz ulaşabilmesi amacıyla aylıklarından yapılan ilaç, protez, reçete, muayene gibi katkı paylarının acilen kaldırılması gerekmektedir.

Sağlıkta şiddetin dozu her gün artmakta ve fiziksel şiddet artık dayanılmaz noktadadır. Türk Tabipleri Birliği verilerine göre 2023 yılında iyi hâl başvurusu yapan 3.025 hekim vardı, bu sayı on yıl önce 90'dı.

Sağlık çalışanlarımıza uygulanan şiddet, liyakatsiz atamalar, yöneticiler tarafından uygulanan mobbing, hekim başına düşen hasta yoğunluğu, mesleki itibar kaybı, alınan ücretin yetersizliği, özgürlük ve yaşam alanlarının daralması ve yaşam tarzına müdahaleler gibi sebepler doktorlarımızı yurt dışında çalışmaya iten ve düzeltilmesi gereken nedenlerden bazılarıdır diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.47

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum. 107 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

16'ncı madde üzerinde önerge işlemlerine devam ediyoruz.

Sıradaki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1980) esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir." ibaresinin "şu şekilde değiştirilmiştir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş
Salihe Aydeniz
Mardin

George Aslan
Mardin
Sırrı Sakık
Ağrı
Burcugül Çubuk
İzmir

Kezban Konukçu
İstanbul
Zeynep Oduncu
Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk.

Buyurun.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Gözü kulağı burada olan sağlık emekçilerini selamlamak istiyorum çünkü bu ülkede sağlık emekçisi olmak mobbinge, şiddetle her gün karşılaşmak ve buna rağmen insanlara sağlık hizmeti vermeye çalışmak demek. Onların şu an gözü kulağı burada ve elbette, sağlık hakkına erişmek için günlerce randevu bekleyen, randevu bulduğunda aylar sonrasına bulabilen, hastane kapılarında belki bir umut doktor kabul eder diye bekleyen, e-nabız sistemindeki uzaktan değerlendirmeye -bir nevi SEGBİS'le- muayeneye mecbur kalan sevgili insanlarımızı saygıyla selamlıyorum; bu sağlık sisteminde hayatta kalma başarısını gösterdikleri için.

Neredeyse bütün şehirlere şehir hastaneleri kuruldu ve bu şehir hastaneleri nerelerde? Şehirlerin en uzak yerlerinde, ulaşılabilen yerlerinde, büyük kompleksler şeklinde yapılıyorlar ve bu büyük komplekslerde halk nereye gideceğini bulmaya çalışırken bile uzun zamanlar tüketiyor fakat... Tabii, AKP sıralarının umurunda değil halkın ne yaşadığı; aralarında sohbet ederler, salondan ayrılırlar, oylama anında burada olurlar ama halk buradan çıkacak kanunları merakla bekliyor, belki bu tekliften kendi yararlarına bir tanecik bir şey çıkar diye bekliyor ama görün bu tabloyu, çıkartmayacaklar.

Bu şehir hastanesi meselesinde, mesela İzmir'de bize çok sayıda şikâyet geldi. İzmir'de sağlık örgütleri, sağlık emekçilerinin örgütleri, İzmir Sağlık Platformu, tabip odaları, SES gibi birçok örgütlenmenin şehir hastanesi açıldığından beri yaptığı açıklamalar var. İzmir Şehir Hastanesi, maşallah on yıllık bir inşaatla 16 Ekim 2023'te açıldı ama nasıl açıldı? Şimdi, Sağlık Bakanının hastaneler zinciri olduğu için Bakanlığı da böyle yönetiyor anladığımız kadarıyla; İzmir'deki hastanelerden bir gece sağlık emekçilerini çekti, 16 Ekim sabahı doktorlar kendilerini şehir hastanesinde buldular. Hemşireler, sağlık alanındaki diğer uzmanlar, yardımcı personeller, sağlık hizmetlerinin bütün bileşenleri bir anda kendilerini bir başka hastanede buldular hatta Yenigün gazetesinin yaptığı bir röportajda bir hasta şunu söylüyordu: "Benim randevum başka bir hastanedeydi ama doktorumun tayini bu gece buraya çıkmış. Ben de geldim burada muayene olmaya çalışıyorum." Bu şehir hastanesine doktorlar nasıl gönderildi biliyor musunuz? Bozyaka'dan, Tepecik'ten, Behçet Uz'dan asistan hekimler. Bakın, bu hekimler -kanunla sabittir- yerlerinden oynatılamazlar, yönetmelikle yerlerinden oynatıldılar, gönderildiler ve denildi ki: "Dava açın, biz sizi seçime kadar göndereceğiz." Çünkü seçime kadar bu hastaneyi çalıştırmak ve halkın gözünü boyamak zorundalar.

Sağlık emekçilerinin, bu eğitim ve araştırma hastanelerindeki sağlık emekçilerinin üzerindeki iş yükü arttı. Gelen hasta sayısı artsın artmasın artık hekim başına, hemşire başına, emekçi başına düşen hasta sayısı arttı. Düşünün, Behçet Uz'da 4 yataklı bir acil servis var, 20 yataklı bir çocuk yoğun bakım var ve burada çalışan asistan hekim sayısı önce 10 azaltıldı ve bu asistan hekimlerin eğitim hakları ellerinden alındı. Artık mecburi olan eğitimlerini sağlamıyor hastane. "Önce hasta bakacaksınız." diyor. Sonra yılbaşında, geldiler bir daha, dediler ki: "10 kişi daha gidecek." Bu sefer gönüllü olmuş hekimler. Neden? Çünkü Behçet Uz'da çalışma şartları giderek zorlaşıyor, şehir hastanesinde bir tık daha rahatlar; bunun adı mobbing. Yasayla sabit olanı yönetmelikle yerinden oynatmanın, buna karşı çıktığında eğitim hakkı elinden alınabilecek olan asistan hekimleri yerinden oynatmanın adı mobbing ve bu asistan hekimlere "Hiçbir hastayı kırk dakikadan fazla bekletmeyeceksiniz." deniliyor "Bunu sağlayamazsanız kırkinci dakikada işleme almış gibi gösterin." deniliyor; bunun adı da halkı kandırmak, dolandırıcılık. Zorunda bırakıldıkları şeyin adı çok açık; sağlıkta şiddete kapı açılıyor. Ondan sonra "Hekimler neden intihar ediyor?" İntihara sürükleniyorlar; bu sağlık sisteminin, bu piyasalaştırma çalışmalarının sonucu olarak hekimler mobbinge, şiddetle, bu tip sürgünlerle intihara sürükleniyorlar. Sonra, yurt dışına gittiklerinde de tek mesele paraymış gibi algı yaratıyorsunuz, halkı hekime düşman ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) – Toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) – İzmir Şehir Hastanesine Şirinyer'den ulaşmak en az bir saat -Şirinyer şehrin merkezidir, her yere ulaşılır- halkın ulaşamayacağı yere hastane yapıyorsunuz.

Şehir hastaneleri bahsinde daha çok konuşabiliriz ama birkaç nokta bizim açımızdan önemli, bunlara değinmek istiyoruz. Birincisi, bu şehir hastanelerine betonları dökeceğinize, halkı sağlıktan mahrum edeceğinize 30 bin şeker hastası çocuk için aplikasyon sağlanabilir; bunu yapmıyorsunuz, beton harcıyorsunuz. HPV aşısının maliyetini kadınların yaşamlarından kıymetli görüyorsunuz ki bu olamaz; kanser tedavisi hem maddi hem de manevi olarak daha ağırken siz HPV aşısını ödemekten kaçınıyor, kadınlara bu zulmü reva görüyorsunuz.

Son olarak da bu kanunda 27 bin sözleşmeli personel alınacağından bahsediyorsunuz. Bakın, KHK'liler orada duruyorlar, tekrar mesleklerine dönmek istiyorlar; onları alın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1980) esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin çerçeve hükmünde bulunan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
Ersin Beyaz
İstanbul

Burhanettin Kocamaz
Mersin
Nimet Özdemir
İstanbul

Selcan Hamşioğlu
Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddenin temel konusu ruhsatlandırma harç bedelleriyle ilgilidir. Bu açıdan bakıldığında eleştirilecek bir durum yok gibi görünüyor. Her torba kanunda olduğu gibi bunda da bir art niyet aradık ve ne tesadüf ki bulduk. Peki, ne bulduk? Satışa sunulacak olan ilaçların Sağlık Bakanlığı analizinden muaf tutularak üretici firmanın sunduğu analiz raporuyla ruhsatlandırma yapabilecekler. Peki, sakıncası ne dersiniz? Özel sektörün yaptığı bu analizlerin ne derece doğru olduğunu kim, nasıl denetleyecek belli değil. Halk sağlığını ilaç kartellerinin insafına terk etmek sonuçları iyi hesap edilmemiş büyük bir felakettir.

Değerli milletvekilleri, esasen Türkiye'nin sağlık sistemi çoklu organ yetmezliği yaşamaktadır. Vatandaş, sağlık hizmetine, hekime ulaşmayı bir yana bırakın, hastaneden randevu dahi alamıyor. Hastanedeki doktor, hemşire ve yatak kapasitemiz yetersiz. "Sağlıkta Dönüşüm Programı" adı altında yapılan atılımlar sağlığı bile ticarete dönüştürüp hak olmaktan çıkardı. Sosyal güvenlik açığı her geçen yıl artıyor. Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın "Benim rüyamdır." dediği şehir hastaneleri ise tam bir kara delik. Bakanlık bütçesinin beşte 1'i şehir hastanelerine gidiyor. Hasta garantili 14 tane şehir hastanesi açılırken birikim ve geleneği olan 21 devlet hastanesi işlevsiz hâle getirilerek kapatıldı. Şimdi şehir hastanesinden de vazgeçildi, satışa çıkartılıyor.

Sayın milletvekilleri, aradan geçen yıllar içerisinde Suriyelilere 3 milyon ameliyat, 4 milyon yataklı tedavi, 120 milyon poliklinik hizmeti verildi. Size göre sayıları 3,5 milyon olan Suriyelilere bu kadar fazla sayıda tedavi uygulanması bir çeşit soygun değil de nedir? Sayın Bakan Türkiye'yi sağlık turizmi merkezi yapmakla övünedursun, vatandaş 2024 yılında bir tomografi için aylarca sıra bekliyor. Her hafta hastaneden randevu alabilmek için onlarca telefon alıyoruz; daha geçen gün gelen talepte fizik tedavisi için hastanenin verdiği randevu 28 Ocak 2025. Bu işler maalesef günlük rutinimiz hâline geldi. Aile sağlık merkezleri işlevini yitirmek üzere. Polikliniklerde acil servisler tıklım tıklım. Her geçen gün kamudan istifalar artarken, binlerce genç hekim yurt dışına gidiyor. "Giderlerse gitsinler." denmişti hekimlerimize, bugün ülkemizde 100 bin hastaya sadece 200 doktor düşüyor; Avrupa sonuncusuyuz. Dünyada nüfusundan daha fazla acile başvuran tek ülke biziz. Günde 150'den fazla hasta muayene etmesi beklenen bir hekimin hastasına ayırdığı vaktin beş dakikadan az olmasının bir izahı var mıdır? Bu zorlu koşullara rağmen hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan hekimlerimize nasıl teşekkür ediyoruz? Koskoca bir hiçle. Doktor Refik Saydam gibi dehaları bağrından çıkaran Türk hekimliği bu duruma düşürülmeyi hak etmiyor.

Sayın milletvekilleri, Türk ordusunun en önemli manevi gücü, arkasında, yaralandığında hayatta kalmasını sağlayacak askerî sağlık sistemidir. Bugün hastanesi olmayan tek ordu Türk ordusudur. Birçok şaibeli yaralanma ve ölüm var. Belki de ilk müdahale askerî cerrahiye uygun yapılsaydı yaşayabileceklerdi. Sorumlusu kim? Buna da kader mi diyeceğiz? Askerî hastanelerimiz tüm dünyaya örnekti. Hiç vakit kaybetmeden, başta GATA olmak üzere hastaneler tekrar açılmalıdır.

Özetle, sağlık sisteminin neresini tutsanız elinizde kalıyor. Başta da dediğim gibi, tam anlamıyla bir çoklu organ yetmezliği. Yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarının, sağlıktaki Türkiye Yüzyılı'nın özeti budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – Değerli milletvekilleri, esasen, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının sadece sağlıkta değil, her politikasında vergisini veren, kanunlara uyan bu ülkenin insanına hizmeti önceleyen bir tutum içerisinde olmadığı açıkça ortadadır. Bu yanlış politikalarından acilen geri dönülmesi gerektiğini hatırlatır, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde 1'i Anayasa'ya aykırılık önergesi olmak üzere 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk olarak Anayasa'ya aykırılık önergesini işleme alacağım, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1980) esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin Anayasa'ya aykırı olması sebebiyle çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz

Muş

Zeynep Oduncu

Batman

Salihe Aydeniz

Mardin

George Aslan

Mardin

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

Kezban Konukçu

İstanbul

Sırrı Sakık

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum.

17'nci maddede, üniversitelerin Sağlık Bakanlığı oluruyla eğitim ve araştırma hastanelerine uzman göndermesiyle ilgili bir madde mevzubahis. Aslında siyasi eller girebilir, bu maddede böyle bir risk var. Üniversite ve eğitim ve araştırma hastaneleri mecedilmeye, birleştirilmeye çalışılıyor ama siyasi ellerle Sağlık Bakanlığında kararlar alınabilir, üniversiteden eğitim ve araştırma hastanesine gidecek hekimlerle ilgili farklı kararlar alınabilir; böyle bir risk olduğunu görüyoruz.

Yine, Tip 1 diyabet hastası çocuklarımızla ilgili bir gündem var. 0-18 yaş grubu çocuklarımızın sensör ihtiyacı hâlen karşılanmış değil. Çok büyük bir para değil, en az 20 bin çocuk var, bu çocukların sensörü, hesap edildiğinde 10 milyar liralık bir bedel arz ediyor ve bu da Cumhurbaşkanının uçağının üçte 1'ine denk geliyor. Hani 300 milyon dolarlık uçaklara sahip olan Cumhurbaşkanlığının 1 uçağı satılsa, halkın hizmetine sunulsa, onun 100 milyon dolarıyla, sanırım, bu çocukların ihtiyacı giderilmiş olur. Tip 1 diyabet hastası çocuklarımızın sıkıntıları yıllardır giderilmiyor, SMA hastası çocuklarımızın sıkıntısı yıllardır giderilmiyor ve caddelerde SMA hastası çocukların anneleri, babaları ilacın temini için büyük bir gayret sarf ediyorlar, kampanyalar düzenleniyor fakat çare bulunamıyor. Düşünün, hesap ettik, 20 bin çocuk yılda en az 1,5 milyon kez deliniyor resmen, acı yaşıyor ve çok fazla bir miktar değil, 10 milyar TL'lik bir miktar bulunmadığı için, çocuklar için harcanmadığı için çocuklar acı çekmeye devam ediyor; kabul edilecek bir durum değil değerli arkadaşlar.

Yine, hapishanelerde sağlıkla ilgili önemli problemler var. Bugün haber aldım, Sincan cezaevlerinde muayeneler artık SEGBİS’le olmaya başlamış yani Sebahat Tuncel vekilimiz, eski vekilimiz bize iletti, muayenenin SEGBİS’le olması da olacak bir iş değil ve bu konuda yetkililerden bir açıklama bekliyoruz. Bize gelen ileti bu şekilde, SEGBİS muayene dönemine geçtik ve olacak bir iş değil gerçekten, arkadaşlar, kabul edilecek bir durum değil. SEGBİS’le zaten yargılamalar da çok sıkıntılı. Şu anda anladığımız kadarıyla, SEGBİS’le muayene dönemine geçilmiş durumda.

Yine, Kocaeli Milletvekili olarak Kocaeli’deki sağlıkla ilgili sorunlara da değinmek isterim. Kocaeli’deki hastaneleri ziyaret ediyoruz ve yakından takip ediyorum verilen hizmetleri. Özetini söyleyecek olursam, bir hastane için Kocaeli’nin merkezinde, ilçelerindeki tüm hastaneler atıl duruma getirilmiş hâlde; üçte 1 oranında, üçte 2 oranında atıl hâlde getirilmiş kimisi, kimisi kapatılma noktasına getirilmiş ve tek bir hastane işlev görsün diye, Kocaeli Şehir Hastanesi işlev görsün diye, müteahhidin hastanesi işlev görsün diye böyle bir çalışma yapılıyor.

Kocaeli Şehir Hastanesi yapıldı, oraya gidecek bir tramvay hâlâ hizmete girmiş değil. Çok büyük eksiklikler var Kocaeli’de sağlık alanında. Hâlen AMATEM’ler ve ÇEMATEM’ler bitirilmiş değil, olacak bir iş değil. Uyuşturucu salgınının devam ettiği, gençlerin uyuşturucudan kurtulması gereken bir zaman diliminde Kocaeli’de büyük bir beceriksizlik yaşanıyor. Güya “AMATEM, ÇEMATEM bitirilecek.” deniliyor ve uzun bir süredir hizmete giremiyor. Yok efendim “Elektrikle ilgili, trafoyla ilgili sorunlar var.” deniliyor, bir sürü başka mesele var.

Kocaeli Halk Sağlığı Laboratuvarı kapatıldı ve hâlen etkin değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ta Gebze, Darıca, Çayırova, Dilovası, Derince, İzmit’e gelene kadar bir sürü hastane atıl durumda. Çayırova Devlet Hastanesi yıllardır yapılmayı bekliyor, aylardır söylüyoruz, hâlâ temeli kazılmış bir çukur hâlde bekliyor. Özel hastanelerin işleri tıkırında, gayet güzel iş yapıyorlar. Halk hizmet alamıyor, sıra alamıyor, çok yoğun bir şekilde sıra alamama, randevu alamama sıkıntısı var çünkü uzman sayıları azaltılmış durumda. Kabul edilecek bir durum değil arkadaşlar, tek bir hastane için yapılıyor bütün bunlar, bunu kabul etmek mümkün değil. Aynı zamanda, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesine de gidecek olursanız, bir otuz yıl önceki Kocaeli kapasitesine göre yapılmış olan hastanenin artık yeterli hizmeti veremediğini, sabah ve akşam saatlerinde trafik ve insan kalabalığı yüzünden ana baba gününe döndüğünü görüyorsunuz, hizmetin aksadığını görüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Kocaeli Üniversitesi kampüsünde de köpeklerle ilgili sorunlar maalesef devam ediyor.

Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 107 Sıra Sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Karaoba

Uşak

Talat Dinçer

Mersin

Mehmet Tahtasız

Çorum

Eylem Ertuğ Ertuğrul

Zonguldak

Aliye Timisi Ersever

Ankara

Aşkın Genç

Kayseri

Kayhan Pala

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul. (CHP sıralarından alkışlar)

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın milletvekilleri, bugün ülkemizdeki en sorunlu alanlardan biri olan sağlıkla ilgili bir torba yasayı görüşüyoruz. Önümüzde bulunan yasa teklifi belli ki geniş bir zamanda hazırlanmış oldukça kapsamlı bir teklif ancak ilgili Komisyona sadece iki gün değerlendirme fırsatı verilmiş. Alalecele Komisyon aşamasını tamamlayıp yine aynı hızda Genel Kurula gelip el kaldırılıp indirilerek kanun yapılmaz, yapılmamalıdır; bu yöntemi çok yanlış buluyorum.

Bu teklifte sağlık alanında özde bir dönüşümü, değişimi sağlamaya yönelik bir düzenlemeyi yine göremiyoruz tıpkı 2003 yılında iktidar tarafından duyurulan Sağlıkta Dönüşüm Programı gibi. Bu teklifin geçmesi durumunda da siz yine vatandaşın sorunlarına yönelik hiçbir çözümü getirmemiş olacaksınız. Örneğin, ne aylar sonrasında verilen MR, ultrason randevularına ne bir yıl sonraya alınabilen muayene randevularına ne “MHR” olarak duyurduğunuz ancak tamamen işlevsiz kalmış olan sisteme ne tüm bunlar nedeniyle nüfusundan fazla acil servise başvuru yapmak zorunda kalınan bir sisteme ne ilaç erişiminde yaşanan ciddi sıkıntılara ne kamu hastanelerindeki yatak sorunlarına ne de sağlıkta şiddete bir çözüm maalesef getiremeyeceksiniz.

Sayın milletvekilleri, sağlık sistemimiz hızla çöküyor; siz, hâlen, ilaç şirketleri kazansın diye halk sağlığını hiçe sayan bir düzenlemeyi savunuyorsunuz. Bu düzenlemeyi görüşürken meslek örgütlerinin ve uzmanlarının yerine ilaç şirketlerinin görüşlerini alıyorsunuz.

Sağlık sistemimiz çöküyor; siz, hekimleri daha da baskı altında tutacak keyfiyetleri “hastane koordinasyon kurulu” adıyla yapılacak düzenlemeyle savunuyorsunuz. Sağlık sistemimiz çöküyor, memleketimizde hekim kalmamış; siz, hekimlik mesleğini ve hekim haklarını hiçe sayan düzenlemeleri savunuyorsunuz.

Bu kanun teklifinin 17’nci maddesiyle Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’nun Sağlık Bilimleri Üniversitesinin kuruluşu ve işleyişine ilişkin ek 158’inci maddesinde üniversite öğretim üyeleri ile öğretim elemanlarının eğitim ve araştırma hastanelerinde görevlendirilmesine ilişkin düzenleme yapılıyor. Söz konusu fıkraya ilişkin Anayasa Mahkemesinin 1 Haziran 2023 tarihinde bir iptal kararı söz konusu ve bu düzenlemenin Anayasa Mahkemesinin bu kararına bir uyum düzenlemesi olduğu belirtiliyor. Ancak yapılan düzenlemeyle, Sağlık Bilimleri Üniversitesine tahsis edilecek tüm kadroların nitelikleri ve dağılımının belirlenmesi yerine, sadece birlikte kullanılan hastanelerle sınırlı olarak akademik kadroların dağılımı ve niteliklerinin Sağlık Bakanlığınca belirlenmesi öngörülmüyor. Bu kapsamda, söz konusu kadrolara öğretim üyeleri atamaları Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Sağlık Bilimleri Üniversitesi tarafından yapılacaktır. Söz konusu düzenleme her ne kadar uyum düzenlemesi olarak öne sürülmüş olsa da Anayasa Mahkemesi kararına aykırıdır. Neden aykırıdır? Çünkü Anayasa madde 130 der ki: “Üniversiteler özerktir, kadrolarının niteliklerinin ve dağılımlarının üniversitelerin kendi organları tarafından belirlenmesi gerekmektedir.” Kadroların niteliklerinin ve dağılımının üniversite ile Bakanlıkça birlikte belirlenmesi, üniversitelerin idari özerkliğine bir darbedir. Siz böylece bilim üretme merkezi olan üniversitemizin bilimsel özerkliğini de ihlal ediyorsunuz. Biz bu Anayasa

ihlalini kabul etmiyoruz.

Ve bununla beraber birkaç temel sorun daha var. Tıp fakültelerimizin kendilerinin bir eğitim ve araştırma hastanesi, üniversitelerdeki adıyla da sağlık uygulama ve araştırma merkezi olması uygulamasından geri adım atılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun da az önce belirttiğimiz özerklikle çok yakından ilgisi vardır. Teklif gerekçesinde atfı yapılan Anayasa Mahkemesinin verdiği karardaki iptal gerekçelerini maalesef dikkate almıyorsunuz. Bir akademik kadro belirlenmesinde o kadronun belirleneceği kurum Yükseköğretim Kuruludur, üniversitelerdir. Bunun yerine Sağlık Bakanlığının karar verici pozisyona gelmesi asla doğru değildir.

Bir sorun daha var. Bu teklife göre Sağlık Bakanlığı ancak kendi ihtiyaç duyduğu akademik alanlardaki kadroları için belirleme yapacak. Sağlık Bilimleri Üniversitesine bağlı çok sayıda tıp fakültesi var. Siz şimdi diyorsunuz ki: "Sadece birlikte kullanım protokolünün olduğu yerlerde biz bu düzenlemeyi getireceğiz." "Tıp fakülteleri" dediğiniz zaman, Sağlık Bilimleri Üniversitesinin Kuruluş amaçlarında da belirtildiği gibi yalnızca hizmet sunumu söz konusu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) – Hem mezuniyet öncesi hem mezuniyet sonrası eğitim var, araştırma var. Bu işi Sağlık Bakanlığının inisiyatifine bıraktığınız zaman Bakanlık bir hizmet alanında ihtiyaç duymadığında tıp fakültelerindeki kadro ilanlarıyla ilgili sıkıntılar yaşanacak ve bu da tıp eğitiminin niteliğine mutlaka yansıtacaktır. Yani bu iş her yönüyle ele alınması gereken bir iştir ancak bu noktada bir değerlendirme yapılmamıştır. Dolayısıyla biz bu maddenin reddedilmesini istiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1980) sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin çerçeve hükmü ile değiştirilen 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun ek 158'inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "Sağlık Bakanlığınca" ibaresinin "üniversite tarafından" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Nimet Özdemir

İstanbul

Burhanettin Kocamaz

Mersin

Selcan Hamşioğlu

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe: Anayasa Mahkemesi söz konusu cümleyi "Üniversitelerin idari özerkliği nedeniyle kadrolarının, niteliklerinin ve dağılımlarının üniversitelerin kendi organları tarafından belirlenmesini gerektirmektedir." gerekçesiyle iptal etmiştir. Madde bu hâliyle üniversitelerin bağımsızlığını ortadan kaldıracaktır. Anayasa Mahkemesinin iptal kararındaki gerekçesi dikkate alınmayarak teklif hazırlandığı görülmektedir. Önergemizle söz konusu maddenin Anayasa Mahkemesi kararına uygun olarak üniversitelere idari özerkliğini kazandıracak şekilde yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika veriyorum.

Kapanma Saati: 21.34

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.35

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

107 sıra sayılı kanun teklifinin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Şubat 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:21.35